Karácsonyi szám 20 oldal, ára 1000 korona

HAJDUFÖLD

1923. év december 25. KEDD Debreczen, V. evf. (191.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 6000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Ámen.

KÖNYV-TÁR

„Készitsétek meg az Urnak utát!"

1918-tól kezdve ez a hatodik karácsony már, amióta a magyar népnek, legyenek tagjai bár a csonkaország határain kivül vagy belől, földiekben ugyszólván semmi öröme, semmi igaz, őszinte, bensőséges gyönyörüsége sem lehet. Az évek telnek egymás után, a szegény, letiport magyarság reménykedik állandóan egy szebb és jobb jövendőért, közben meg-megjelennek a szentséges este biztató órái is, a szeretet ünnepének mindent kiengesztelő, mindent megenyhitő, áhitatos napjai, eljött immár a katasztrófális összrózsás lezüllés óta a mostani karácsony is, — de minálunk maradt minden a régiben. Szemre szinre talán itt-ott mutatkozik javulás, többen épenséggel szertehirdetik országnak-világnak, hogy lényeges változások történtek, azonban mi mindezt nem látjuk. Mi, mégha tulságosan tárgyilagos mértékkel törekszünk is itéletet mondani, inkább általános rosszabbodást állapithatunk meg.

Egy kulturális téren napról-napra mind jobban veszitjük el azt a fölényt, amit pedig olyan büszke lenézéssel szomszédaink iránt szoktunk emlegetni. Pénzügyeink egyre ziláltabbá válnak, noha az adóprés néhol szinte a tönkretevésig szorongat. Földmivelésünk számtalan reformot igényelne, százados mulasztások bajait kellene eltüntetni, dn Pató Pál módjára ott is ráérünk még mindenre. Törvényhozásunk, nemzetgyülésünk képe sivár, sokszor visszataszitó, mert benne legtöbbször értéktelen valakik a maguk apró-cseprő ügyeivel pocsékolják el a drága időt. A nemzet maga, néhány százalékot kitevő szerencsés törtrészét leszámitva, irtózatos küzdelmet folytat a megélhetés szükségleteiért: a kenyérért, a ruháért, a tüzrevalóért, a lakásért. A társadalmi rétegek éles harcban állanak egymással és alattuk a talaj mindig ugy dübörög, mintha ismét földrengések közelednének a messze távolból. A vallás, no igen, az is megvan egyesekben, kiben meggyőződésből, kiben képmutatásból, de a nagy tömeg telkéből egészen hiányzik.

És azért ez a nagy tömeg elég bátor és vakmerő arra, hogy a keresztyénség egy-egy ilyen ünnepén egész nyiltan feltegye a kérdést: miért nem segit már rajtunk az Isten? Teljes hitetlenséggel, gunynyal vagy cinizmussal elsikkasztja és elhallgatja azonban azt az okot, amelyet pedig többé-kevésbbé mindnyájan érzünk, hogy tenger a bününk, amiket azonfelől még naprólnapra szaporitunk is. Mi csak belenézünk a naptárba, látjuk, hogy ma karácsony első napja van, felvesszük hát ünnepi ruhánkat, elmegyünk egy órácskára a templomba s aztán elkeseredve zugolódunk, hogy megint csak nem lenditett rajtunk a karácsony semmit sem. Még ennyit is csupán egy kis töredék tesz meg. Az óriási többség felé sem megy az Isten házának, ellenben pogánykodva ócsárolja vagy tagadja meg a hit erejét, hatalmát, lételét. Szalljunk magunkba azért és tegyük kezünket a szivünkre: hát olyan karácsony ez valójában, amilyet a keresztyén magyarságnak lelkéből ünnepelnie kellene? Bizonyára nem, százszor nem, ezerszer nem!

Olvassatok csak a Szentirást, Márk 1. 3.: „Kiáltó szó a pusztában: készitsétek meg az Urnak utát, egyengessétek meg az ő ösvényeit". (Ezsaiás 40. 3–4.) Vajjon megtettétek-é ezt? Megtette é a keresztyén magyarság, hogy az Ur utját elkészitette volna? Olyan hitéletet töltöttek e be, hogy annak a végére okvetlenül várhatjuk-e a Krisztus eljövetelét? Egyáltalában megszületett e már a kis Jézus — képletes értelemben a mélyseges és magasságos keresztyénség kisdedje — a mi lelkünkben? Karácsonykor karácsonyt ülünk-e, vagy csak bethlehemesdit játszunk maskarás gyermekekkel, papirangyalokkal, mézeskalács Jézuskával? A karácsony nemcsak egy vörösbetüs nap a sok-sok feketebetüs hétköznap között, hanem valóságos ujjászületés, a régi por és hamuvilág levetkezése és egy eszményi ujvilág felöltése.

Készitenünk kell tehát az utat, egyengetnünk az ösvényt. Véres verejtékkel, töviskoronával, sulyos keresztfával és mindezt alázatos türelemmel, felebaráti szeretettel, megingathatatlan hittel. És ezt nemcsak egy-két embertársunknak kell megtenni, hanem a nagy egésznek. Akkor és ugy „eljön az idők teljessége". Akkor megértitek a Krisztus szavait: „Betölt az idő és elközelitett az Isten országa. Térjetek meg és higyjetek az evangéliumnak". (Márk 1. 15.) Akkor mi hozzánk is eljön az angyal, hogy hirdessen velünk nagy örömet: a Megváltó születését, ki az Ur Jézus Krisztus.

Dr Bessenyei Lajos.

Lulu engedetlen

A kis városra boldog, sugaras nevetéssel kacagott a május. Az akácfák lassu, ringó bókolással kellették magukat, a sörkertből áthallatszott a kövér megyei főjegyző harsogó nevetése s a kislány kinézett az ablakon. Mellette a meleg ablakpárkányon ott feküdt Lulu, a nyalka Lulu is teljes ő hosszában.

Nem kell kérem megbotránkozni! Az ablakpárkányt Lulu teljes joggal használta, lévén az ő helye. Ami pedig az illemet illeti, nos, hát, azon sem esett sérelem. Állát könynyed előkelőséggel pihentette a párkány bádogboritásán, ruganyos legényi teste és jól nevelt lényhez illően nyujtózott a félfán.

Mondom: a kislány kikönyökölt az ablakon, Lulu pedig az előkelőség és uri gőg ismert közönyével unatkozott mellette és sem a kocsizörgést, sem az utcán sétáló kutyustestvéreit nem méltatta annyira, hogy szemeit a szükségesnél jobban kinyitotta volna.

Hanem a drága, édes májusi délelőtt idegzsongitó csöndjét hirtelen megzavarta egy hang. Ott balra a szomszéd lakásban valaki énekelni kezdett. Erős, csengő férfihang volt — és Lulu az előkelő és gőgös Lulu mégsem átallotta első lábaira föltámaszkodni, büszke fejét az égnek emelni s először andalitóan halkan, majd erősödő tenorral, végül hatalmas baritonnal kisérni a dalt. Ha naturalista, impresszionista iró volnék, ugy fejezhetném ki magam, hogy Lulu vonitott, igen, közönséges juhászkutyaként vonitott; azonban mégis óvakodom a dolognak ilyetén megjelölésétől, mert Lulu a kislány védelme alatt áll. Lulu tehát — hogy is mondjam csak: — elutasitó magatartást tanusitott a jelzett, s kutyafüllel nyilván kifogásolható hanggal szemben.

Kétségtelen, hogy ugyanezt a nézetet vallotta egyébként Ilona néni is, aki abban a pillanatban lépett a szobába kulcsait csörömpölve s aki imigyen szólt:

— Arra pedig ne is gondolj lányom, hogy avval az emberrel megismerkedjél!

— De édesanyám — fordult hátra a kislány a mártirok ismert, lemondó arcával, — hát ki akar vele megismerkedni? Haj, Lulukám hallgass már, hiszen megsüketülök! Édesanyám ugy beszél, mintha nekem más vágyam se lenne, minthogy megismerkedjem avval a kiállhatatlan emberrel!

— No még csak az kellene, hogy ilyen vágyaid legyenek — képedt el Ilona néni már puszta feltevésére is ilyen lehetőségnek.

Az ajtón beszólt a szakácsné s a ház és 39 darab kulcs urnője gyors léptekkel követte őt a konyhába.

Az énekhang is hirtelen elhallgatott, azonban Lulu csak a kislány ismételt kérésére volt hajlandó zenei megnyilatkozását mérsékelni. Egy ideig még fujta önálló áriáját, majd halkabb s félreismerhetlenül fuvola-jellegü hangnemre tért át, végül ásitott egy nagyot, hosszu piros nyelvét felgörbitve s néhány melodikus nyöszörgés után ismét átadta magát a napsugarak jótékony melegének.

A kislány pedig durcásan felhuzta fitos orrocskáját, bosszusan elfujt néhány szél hajat a szeméből s megint kikönyökölt az ablakon.

A sörkertből oszlott a társaság A megyei főjegyző falstaff-alakja kigurult az utcára s hangosan bucsuzott a nyurga járási állatorvostól, Ormay fizikatanártól, Langertól, a városi tüzoltók rettenhetetlen parancsnokától s a többiektől mind, kik hüséges hódolói valának Gambrinus atyának s kiket Ilona néni lelke mélyén „züllött korhelyek bokrétájának" szokott nevezni, de akiknek hangos elitélésétől bölcs megfontolással tartózkodott, lévén Zsiga bácsi az ő hites ura s a nemes vármegye alispánja is, oszlopos tagja a társaságnak.

Zsiga bácsi különben a sörkertből még visszament a megyeházára s csak futó csókot intett egyszülött leányzójának, amit egyébként Lulu nyilván a maga számára könyvelt el egy szelid farkcsóválás formájában, annak ellenére, hogy a küldött csók kétségtelenül urnőjének szólt.

A sörkompánia oszlásából a felsőtemplom harangozója is bizonyos elhatározó cselekvésre érezte magát indittatva, mert röviddel ezután meghuzta a déli harangszót.

Ebben a pillanatban kapucsapódás hallatszott a szomszédból, majd kardcsörgés s ime elvonult az ablak előtt a csengő férfihang tulajdonosa is: az *uj* főhadnagy ur. Vidám, kemény lépésekkel, senkiről és semmiről tudomást nem véve haladt a kaszárnya felé.

Lulu értelmetlen szitkokat mormogott fogai között. A kislány egy szemhunyásig a főhadnagy után nézett, aztán bosszusan suttogta:

— A gőgös, romlott, kiállhatatlan gazember! Még csak meg sem látott.

Zsiga bácsi nagy sebbel-lobbal történtett be az ebédlőbe. Az ajtóban összeütközött élete párjával s cuppanós csókot nyomott annak piros pozsgás arcára. Hasonló elbánásban részesült a kislány is, akinek azonban nyilván kevésbbé edzett arcbőre volt, mint anyjának, mert az apai szeretet e megnyilvánulását imigyen honorálta:

— Jaj apa, de szur megint!

— Én? — csodálkozott a megye ura, megsimogatván tekintélyes tokáját. — Én? Ennél bársonyosabb, virágszirom puhaságához hasonlatosabb arcot el sem tudok képzelni.

Azzal leült az asztalhoz, nyakába kötötte a hófehér asztalkendőt, letette két sulyos öklét a tányér mellé és várakozással függesztette tekintetét az ajtóra.

Nem soká kellett várnia. Az ajtó felpattant, belépett a ház és a 39 csörömpölő kulcs terjedelmes urnője, utána pedig a szobalány gőzölgő levesestállal.

Zsiga bácsi jó versenytempóban esett neki a leves fogyasztásának,

Csendörszurkáló rablóbanda a bíróság előtt

Jelentette annakidején a *Hajdufőld*, hogy a debreceni államrendőrség egy veszedelmes, kilenc tagu rablóbandát tett ártalmatlanná, amely Debrecen határában, Ondódon, Hajdusámsonban számos betörést, rablást, lopást követett el. A rablóbanda tagjai annyira vetemedtek, hogy több alkalommal formális harcot vivtak a csendőrökkel, sőt egy

csendőrt, Borbély Viktort meg is szurkaltak.

A kilenctagu rablóbanda elfogatásának érdeme *Földy* detektivé, aki később a Rácz-tanyán sérült meg sulyosan. Földy

napokig rejtőzött a tanyákon,

szabad ég alatt, mig elfogta a banda tagjait, akik később annyira merészkedtek, hogy a városban is több betörést követtek el. A rendőrség megtalálta a banda rejtekhelyét és a raktárát is az egyik ondódi tanyán, ahol a mai érték szerint több száz millió korona értékü holmit, ruhát, ékszert, élelmiszert találtak meg.

A banda leginkább Hajdusámsonban lopott, rabolt, ahol alig egy két tanya maradt kifosztatlanul. A debreceni kir. törvényszék *Serly* Jenő elnöklete alatt müködő büntetőtanácsa most vonta őket felelősségre s két napi főtárgyalás után a következő itéletet hozta: *Végh* Istvánt, a banda vezérét négy évi, *Karancsy* Lászlót 3, *Szabó* Sándort 2, *Rada* Jánost 2, *Tóháty* Istvánt 1 évi, *Iratosi* Sándort 1 évi, *Molnár* Gábort 3 évi fegyházbüntetéssel sujtotta. Kerekes ügyész sulyosbitásért, a védők enyhitésért fellebbeztek.

Legolcsóbbak a Hajdufőld apróhirdetései

Az erdélyi református egyház ragaszkodik a Himnusz énekléséhez

A magyar Himnusz mint kálvinista templomi ének

(A Hajdufőld kolozsvári tudósitójától.) A királyhágómelléki református egyházkerület december 20-án nagygyülést tartott, amelyen számos főfontossági ügy került megvitatás elé.

Szóbakerült a Himnusz ügye is, amelynek templomi éneklését egy oláh miniszteri leirat megtiltotta. *A nagygyülés egyhangulag tiltakozott a leirat ellen, amelyet nem ismer el jogosnak.*

Az erdélyi egyházkerület határozatilag kimondotta, hogy a magyar Himnusz egyházi ének is, sőt *ugyanolyan zsoltár, mint a többi*, a betiltás ellen a református egyház erélyesen tiltakozik és a rendeletet nem ismeri el törvényes intézkedésnek.

Ezzel kapcsolatban az egyik bukaresti kormánylap azt állitja, hogy a Himnusz nem egyházi ének, mert a magyarországi egyházkerületek, igy elsősorban a tiszántuli is, nem használják istentiszteletek alkalmával, az egy *Ravasz* László püspököt kivéve, aki — mint irredenta — a maga kerületében meghonositotta.

A királyhágómelléki református egyházkerület határozata óta az oláh kormány részéről eddig még semmiféle intézkedés nem történt és igy erdélyi körökben valószinünek tartják, hogy a kálvinista, magyar egyház legfönségesebb zsoltára nemsokára ujból felcsendülhet a királyhágómelléki templomokban.

Márk Endrét

törvénytelen módon akarják becsempészni a virilisek közé

A gazdáknak nem kell Márk Endre

Mint ismeretes, *Márk* Endre, a városi szélső liberális-radikális pártfrakció vezetője ebben az esztendőben kimaradt a virilisek névjegyzékéből s nem is szerepel a városi politikában. Az idejét multa, levitézlett irányzat vezérét ismeretlen jóakarói azonban 1924-re ismét felvették a névjegyzékbe, még pedig olyan

törvénytelen módon,

hogy még az egyes *liberálisabb gazdák is megsokalták a dolgot és Márk Endre becsempészése miatt panasszal fordultak a közigazgatási bizottsághoz.* A beadvány, amelyet hétfőn adtak át *Hadházy* Zsigmond főispánnak, részletesen rámutat azokra a törvénytelen módokra, amelyekkel lehetővé tették, hogy *Márk* Endre ismét bekerüljön a törvényhatósági bizottságba. Az esetnek a beadványban elmondott részletei a következők:

A Debreceni Hitelbank két levelet adott ki, amelyben igazolja, hogy az igazgatóság *Márk* Endrének az 1923. évre egy millió korona alelnöki és végrehajtó bizottsági elnöki jutalékot állapitott meg. *Márk* Endre az ezután járó kereseti adót, 50,000 koronat be is fizette a város házipénztárába. Később azonban kiderült, hogy ez nem elég, mire a bank igazgatósága

rögtön 1 millió 200 ezer koronára emelte fel

Márk Endre jutalékát, a biráló bizottság pedig ennek alapján sietett — mint szellemi kiválóságnak — *Márk* Endre adóját duplán számitani.

Később azonban kiderült, hogy a bank igazgatósági közgyülés nélkül

nem is állapithatott meg jutalékot,

mert erre csak a közgyülésnek van joga és nyilvánvaló lett az is, hogy a jutalék megállapitásánál szabálytalanságok történtek, mert a bank nem az 1922, *hanem az 1923. évi üzleti eredmény figyelembe vételével állapitotta meg a jutalékot.*

„Már pedig — mondja a beadvány — ha ilyen jogcimek megállhatnak, akkor mindenki tagja lehet a törvényhatósági bizottságnak és a bizottsági tagság egyszerüen megvásárolható lesz.“

A beadvány ezekkel a szavakkal fejeződik be:

.... Méltóztassék tehát megakadályozni, hogy olyanok gyakorolhassanak törvényhatósági jogokat, akiket a törvény ellenére

az egyáltalán nem illet meg.

A beadványt ötven bizottsági tag irta alá, közöttük igen sok nagygazda is. Az aláirók között szerepel *Balogh* István (Mester utca), *Ekli* József, *Jóna* István, ifju *Jóna* János és *Balogh* István (Hatvan-utca).

Remélhetőleg a közigazgatósági biróság helyt ad a jogos panasznak s meg fogja akadályozni, hogy Márk Endre a mult idők kisértetéképpen törvénytelen uton ismét bekerüljön a város parlamentjébe s ujra gyakorolhassa káros befolyását.

---

ugyhogy mikor a kislány és anyja tányérjuk felé tartottak, a családfő már megismételte porcióját.

A leves és hus között megszólalt Ilona néni:

— Nem értem a mai hadsereget. Egyes tiszt urakat ugylátszik nem tud foglalkoztatni. Az *uj* százados ma megint . . .

— Hiszen csak főhadnagy, — javitotta ki a kislány.

— Uuuugy? — villant a szeme az asszonynak, — örömmel látom, hogy meglepően pontos ismereteid vannak a hadseregszervezet terén...

— De anya, hiszen ahhoz nem kell semmi! — védekezett a kislány.

— Hát mi van azzal az uj főhadnaggyal anyókám? — vágott elejébe az oknélküli viharnak Zsiga bácsi.

— Ma megint egész délelőtt kornyikált s csak délben sétált be a kaszárnyába. Ugyan kiféle, miféle ember lehet, hogy ezt megteheti? Nem sok jót nézek ki belőle, annyi bizonyos.

Zsiga bácsi nekilendült a husnak s közben vázolta véleményét:

— Hát ez a főhadnagy . . . valami tiszántuli városból jött. Ide helyezték. Jelenleg még szabadságon van néhány napig . . . s azért csak ebédre és vacsorára jár be az étkezőbe. Különben egyetlen fia egyik bihari földbirtokosnak.

— Hogy mondod Zsiga? Egyetlen fia? — figyelt föl Ilona néni s lopva pillantott a kislányra, aki azonban csendesen szurt egy madárfalatnyi hust a villájára.

Választ nem kapott azonnal, mert Zsiga bácsi egész figyelmét arra forditotta, hogy a poharában lévő sárga borocskához kellő mennyiségü savanyuvizet öntsön.

Később azonban teljes részletességgel beszámolt mindenről, amit az *uj* főhadnagyról tudott.

— Nagyon tisztességes, szerény, jóravaló fiatalember. Nem kártyás, nem szoknyabolond, nem valami nagyon mulatós.

— Ilona néni fokozódó érdeklődéssel hallgatta hites ura kijelentéseit, a kislány azonban közönyös arccal eszegetett.

— S mindezeket kitől tudod Zsiga? — kérdezte a tésztánál az asszony.

— Egy régi barátomtól, aki igen meleghangu levélben ajánlotta őt pártfogásomba.

— A főhadnagyot az alispánéba? Mi köze van a hadseregnek a közigazgatáshoz?

Zsiga bácsi már akkor föl-alá sétált s hosszu száru pipáját himbálva, gyujtott rá.

— Az a régi barátom, a vadásztársulat elnöke abban a bizonyos tiszántuli városban.

— Jesszus, talán csak nem vadászember az a főhadnagy? — riadt föl Ilona néni.

— Még pedig kitünő. Nagyszerü vadász és kutyaidomitó. Egészen csodálatos dolgokat ir róla a barátom, aki éppen hozzám, mint az itteni vadászok elnökéhez ajánlotta.

— Na akkor már eleget tudok az uj főhadnagy urról. Azt megmondom lányom, hogy holmi megismerkedésről szó sem lehet. Az apád után még egy vadász a házban? Azt nem!

— De anyám, ki mondta, hogy közénk jön? Ki mondta, hogy a „házban“ lesz?

— Nem is lesz! Nem is ajánlanám!

Szólt és kirobogott, 39 darab kulcsát harciasan csörgetve.

Zsiga bácsi pedig összekacsintott a kislánnyal.

— Hja, ez az egyetlen büne, hogy vadászik. Pedig helyre legény ugyancsak. Ugye kis verebem?

Hanem a kislány toppantott.

— Én ugy látom, hogy akármilyen dicséretes virágszál is: kiállhatatlan fráter. Szóba se állnék vele.

Ó mily gyarló az emberi nem, amig itt bolyong a földi téreken! Tesz, gondol, határoz, tervez és mégis vajmi kevés dolog történik ugy, ahogy akarja. Mert csalfa körülmények játszadoznak velünk . . .

Szelid májusi délután volt s a kislány a Népkert egy árnyas platánja alatt üldögélt. Ölében könyv feküdt s nagy, nagy áhitattal merült el benne, mig Lulu ur csöndes, filozofikus szemlélődéssel járkált körülötte.

A Népkert csaknem üres volt. Hétköznap nem nagyon érnek rá az emberek. Am annál jobban ráért egy sereg bőszavu naplopó madár. Rigók, verebek csipogtak, fütyögettek a kert ifju lombjai között. De hiszen fütyülhettek szivszakadásig. A kislány egész lelkével figyelte Balduin lovag és a Kunigunda várkisasszony szivrepesztően megható históriáját s dehogy törődött a rigókkal s a csatangoló Luluval. Sőt még azt sem vette észre, hogy a nap nevetve kapja le a fejét az égbolt pereme alá s már csak félszemmel pislogva kacag bele a májusi alkonyatba.

Bizony alkonyodott.

S a kislány egyszer csak nagyriadtan vette észre, hogy egyedül van az elhagyott ligetben. Szőke kis fején átsuhant a „Megfagyott gyermek“ cimü vers ijjesztő szomorusága s noha az árnyak még csak a fák lombjai között bujkáltak, rémülten kapta össze magát, hogy hazasiessen. Körülnézett s elkiáltotta magát:

— Lulu!

Csönd. Mégegyszer:

— Lulu!

Csak a fák mozogtak. A kislány szájaszélei egy kicsit — csak egy egészen kicsit — legörbültek:

— Lulukám!

Rettenetes. Lulu nem jött. A kislány szive ugy vert, mint valami rémült kis verébé. Sietve járta körül a ligetet.

Kétségbeejtő! Sehol semmi. De mégis!

Az öreg, csufondáros faun-szobor táján egy katona ült a padon s Lulu, a gőgös Lulu, érthetetlen módon ugrált körülötte.

A kislány megállt s remegve kiáltott oda:

— Lulu gyere!

Lulu hátranézett, megcsóválta a

Aláirják a Füvészkert átadására vonatkozó szerződést

A Déri-muzeum telkére, a jelenlegi Füvészkertre vonatkozólag a tiszántuli református egyház és Debrecen városa között kötendő csereszerződést az egyház tegnap előtt

megküldte a városnak aláirás végett.

A város a szerződésből egy példányt visszaküld az egykázkerületnek, egyet a városi levéltárba helyez el, egy példányt pedig felküld a minisztériumba jóváhagyás végett.

A szerződést a város részéről dr. *Mogess* György polgármester fogja aláirni. A szerződéssel érdemileg a legközelebbi, azaz esütörtöki tanácsülés fog foglalkozni.

Ilyen módon azokat az ellentéteket, melyek már-már

veszélyeztetni kezdték a Déri-muzeumnak Debrecenben való elhelyezését

is, végre hosszu hónapok után sikerült a szerződő feleknek áthidalni.

Gondatlanság, baleset esetleg gyilkosság?

Jelentette a *Hajdufőld*, hogy a közelmultban a városi villanygyár telepén halálos kimenetelü szerencsétlenség történt. Fazekas László munkást munkaközben agyonütötte a villamos áram. A szerencsétlenség ügyében ugy a rendőrség, mint a vizsgálóbiróság megindította a legszigorubb vizsgálatot. — A vizsgálat során sok olyan gyanus momentum merült fel, amelyek amellett szólnak, hogy Fazekas László halálát nem véletlen szerencsétlenség, hanem

gondatlanság okozta.

A vizsgálat arra is ki fog terjedni, hogy nem-e

gyilkosság történt-e,

mert több gyanus jel amellett szól, hogy Fazekas László halálát bünös kezek okozták; a villamos áramot valaki kapcsolta be s ugy következett be a munkás halála.

A vizsgálóbiróság elsőnek is a szakértői vizsgálat eredményét, illetőleg az erre vozatkozó szakértői véleményt várja be s ennek az alapján folytatja le a további vizsgálatot.

Bethlen és Kállay nyilatkozata a kölcsönről

A jóvátételi probléma - Mit tartalmaz az első számu politikai jegyzőkönyv

Budapest, december 23. A MTI jelenti: *Bethlen* István gróf miniszterelnök Bécsben fogadta a Magyar Távirati Iroda munkatársát, akinek párisi tanacskozásairól a következőket mondotta:

— A magyar ügy iránt a népszövetség tanácsánál általában megértéssel találkoztam. Bár a kölcsönügy még teljesen megoldva nincsen, mégis a népszövetség tanácsa a kölcsönnel kapcsolatos feladatok

legnagyobb részét megoldotta,

amennyiben a kiállitandó jegyzőkönyvek végleges szövegét megállapitotta. A jegyzőkönyvek aláirására azért nem került sor, mert a felvetett reparációs kérdés elintézést még nem nyerhetett. Azonban megvan a lehetőség arra is, hogy a felvetett reparációs kérdés még januárban megoldassék. A pénzügyi bizottsag a jóvátételi kötelezettségeknek összegét általánosan évi 10 millió aranykoronában véli megállapithatónak.

Kilátásba vette a pénzügyi bizottság azt is, hogy az ezidőszerint is folyó szénszallitások megszüntetésével azok ellenértéke

a kölcsön törlesztésére legyen forditható.

Mivel ez az álláspont egészen uj helyzet elé állitott, összes ellenérveimet és aggályaimat kifejtve bejelentettem, hogy addig, mig etekintetben a magyar alkotmányos tényezőkkel az érintkezést fel nem vehetem, érdemben nem nyilatkozhatom.

A helyzet tehát ma az, hogy amennyiben a reparáció és ezzel összefüggő kérdések valamilyen formában megoldást nyertek és ha az egész ügy a magyar törvényhozás által is letargyaltatott, akkor már rövidesen megkezdhetjük a kölcsön elhelyezésére vonatkozó tárgyalásokat.

Az ugynevezett első számu jegyzőkönyvet általában politikai jegyzőkönyvnek nevezik azért, mert ebben tulajdonképen egy rövid politikai tartalmu deklaráció foglaltatik. Minden ellenkező hireszteléssel szemben megállapitható, hogy a jegyzőkönyv tartalma

a magyar álláspont szempontjából kielégitő

és hogy semmi olyan feltételt vagy bejelentést nem tartalmaz, amely Magyarország szuverénitását sértené, vagy a belpolitikába való beavatkozást jelentene.

Ezután

Kallay Tibor pénzügyminiszter

nyilatkozott a jóvátételi problémáról s kijelentette, hogy a megállapodások szerint a rekonstrukció ideje alatt a szénszállitási kötelezettségen kivül más békeszerződésbeli teher nem hárithatő Magyarországra, valamint hogy 1926. év közepe után *sem lehet nagyobb 20 éven keresztül, a kölcsön amortizációja alatt a Magyarországra háruló teher, mint évi 10 millió aranykorona.*

A politikai jegyzőkönyv szövege.

Ma hozták nyilvánosságra a MTI utján a kölcsönnel kapcsolatos első számu politikai jegyzőkönyv szövegét, amely a többek között a következőket tartalmazza:

Az angol, a francia, az olasz, az oláh, a szerb és a cseh kormány amikor Magyarország pénzügyi és gazdasági helyreállitásának munkájához segédkezet nyujtanak, kizárólag Magyarország és az általános béke érdekében megfelelően ama kötelezettségeknek, amelyeket már akkor vállaltak, amidőn elfogadták a népszövetség tagságát, ünnepélyesen kijelentik, hogy

Magyarország politikai függetlenségét, területi épségét és szuverénitását tiszteletben fogják tartani.

Másfelől a magyar királyi kormány a trianoni békeszerződés rendelkezéseinek értelmében kötelezi magát, hogy az emlitett szerződésben elvállalt kötelezet ségeknek pontosan és

loyalisan eleget tesz.

Magyarország természetesen megtartja szabadságát a trianoni szerződés rendelkezéseinek fentartása mellett a vámtarifa, a kereskedelmi és pénzügyi megallapodások és általában minden olyan kérdés tárgyában, amelyek gazdasági rendszerét és kereskedelmi összeköttetéseit érintik.

Apróhirdetések ingyen a Hajdufőld előfizetőinek

farkát, néhány lépést szaladt a kislány s aztán — ó egek! — hirtelen megfordult s visszafutott a katonához.

A csunya állat!

A kislány előbbre jött:

— Lulukám, gyere megyünk haza!

A kutya negédes pajzánsággal ismételte meg előbbi játékát.

— De Lulukám, édes kutyuskám, gyere!

Semmi eredmény. Pedig most már a katona is szólt:

— Na erigy! Mars!

Mindhiába. A kislány reszketett, mint a falevél és siró hangon szólt oda:

— Lulu! Csunya állat! Megmondom apának! Azonnal gyere ide!

Nem segitett semmi. Bátortalan, félénk lépésekkel még közelebb ment a kislány. Hanem egyszerre földbegyökereztek a lábai: az a „gögös fráter" az *uj* főhadnagy ült a padon. Jóságos Isten! Ez már igazán rettenetes! Egy ideig reszketett a kőszivü Kunigunda várurnő bámulója, egy — de igazán csak egy könnycsepp surrant ki riadt szempillái közül s aztán az utolsó ijesztő argumentumot vágta ki:

— Lulukám, hát nem jössz? Jó. Akkor itthagylak. Megindult a kavicsos uton.

Egy ideig még hallotta a „gögös fráter" hangját, amint korholta s küldötte a kutyát, de biz a hütlen állat nem jött. Már a kapuhoz ért s szemben a felsőbb leányiskola előtt már gyujtogatták a lámpákat s Lulu még sem jött. A kislány megállt. Nem jön a gazember! — sirt föl magában és sietve fordult vissza.

Feleuton szembejött a főhadnagy a kutyával. A kislány szigoruan szólt rá az engedetlen pajtásra!

— Na de most már igazán megyek.

S elindult, szinte futva, hogy valahogy utól ne érje az a „szörnyü ember." Lulu, a gonosz azonban erre sem hederitett. Vidám csahollással ugrált a férfi körül.

A szegény kislány pedig csak sietett, sietett. Egyik könny a más sik után futott le finom orrocskája mellett. Hanem akárhogy sietett, egyszer csak mégis ott csengett a főhadnagy sarkantyuja mellette. S még hozzá, Istenkém, éppen a felső leányiskola előtt, melynek ablakán kitekintett Elvira néni s bizonyára meg is hallotta, amikor kedves volt tanitványát megszólitotta az a gonosz katona:

— Bocsásson meg . . . elhoztam a kutyát . . .

A kislány piros volt, mint a pipacs Kicsit mosolygott, kicsit megbiccentette a fejét. Aztán megfogta Lulu nyakövét s tovább sietett. A főhadnagy ott állt egy darabig sapkájához emelt kézzel s bámulva nézett a lány után.

Ám Lulu ujabb meglepetéssel szolgált. Hirtelen kitépte magát s hatalmas szökéssel rohant a férfi felé. (Jaj mit szól ehhez a komédiához Elvira néni ott az ablakban)

A kislány kétségbeesetten állott meg. Két perc mulva megint ott volt mellette a katona.

— Bocsánat . . . nagyon kérem, ne haragudjék . . . nem tehetek róla . . . de ugy látom már haza kell kisérnem. Ha nem bántanám meg vele: bemutatkoznék . . .

— Jaj, nem, nem szabad . . . — rebegte a kislány, — inkább csak siessünk. Hanem azért lopva — ó csak egész rövid szempillantásig — szemébe nézett a fiunak. Azután megindultak rohamléptekben. Jobbról a kislány, középen Lulu, balról a főhadnagy.

A Renner cukrászda táján már mégis különösnek látta a kislány ezt a helyzetet. A lámpafényben egy pillanatra megint meglátta a főhadnagy arcát. Szomoru volt. Megsajnálta. Most biztosan haragszik. Milyen tapintatlan volt, hogy elejét vágta a bemutatkozásnak. Hogy sértheti ezt az embert. Pedig elvégre lovagiasan viselkedett és jót akart. Szegény. Valamit hát mondani kellett.

— Bolond ez a kutya . . . — rebegte.

A főhadnagy csendes, hálás nevetéssel valaszolt.

— Inkább nagyon okos. És rohantak tovább.

— De most mégis csak furcsa, — kacagott fel kicsit bátrabban a lány, — még azt hihetnék az emberek, hogy ismerjük egymást, amiért igy megyünk.

— Pedig — fajdalom — nincs igazuk.

— Ha anya látná . . .

— Nagy baj lenne?

— Jaj ne is beszéljünk róla. És pont magával . . .

A főhadnagy lehajtotta a fejét. Halkan szólalt meg kis idő mulva:

— Nagyon rossz hirem lehet előtte, hogy — amint szavaiból kiveszem, — én hangsulyozottan a kerülendő férfiak közé tartozom.

A kislány sóhajtott, azután hozzátette:

— Anyának gyakran vannak téves megállapitásai. De azért lehet vele beszélni.

Mikor kifordultak a sörkert sarkán, éppen beleütköztek Zsiga bácsiba. Nagy szemeket meresztett az öreg.

— Mi a szösz? Ti már ismeritek egymást?

A kislány odabujt az apjához. Kicsit sirt, kicsit szégyelte magát.

— Nem, nem ismerjük egymást. Csak a Lulu . . .

A főhadnagy mondotta el Lulu bünét. Zsiga bácsi harsogva nevetett.

— No ha már igy van, adjatok pacsit egymásnak. A kislány odanyujtotta kezét. Reszketett. De azért valahogy jó volt a tenyerének ott abban a férfimarokban.

Vacsorára már hazacipelte a főhadnagyot Zsiga bácsi. Az ugyan szabadkozott, hivatkozott az udvariasságra, az első látogatásra, miegymásra, de Zsiga bácsi letorkolta. Hisz az mind bolondság No meg az az egész kutyahistória olyan kolosszális eset, hogy ugyis kivül esik minden társadalmi számitáson.

Ilona néni, kint a folyosón ugyan

Nyomozás a padlásbetörők után

Jutalom a nyomravezetőnek

A debreceni államrendőrség a padlásbetörések ügyében változatlan buzgalommal, nagy erélyel nyomoz. A mult nap

váratlan razziát

tartott több ócskakereskedőnél, akiknél a tolvajok gyakran értékesitik a lopott holmikat. Az ócskásoknál több olyan fehérnemüt talált a rendőrség, amelyek valószinüleg lopásból erednek, ha nem is a legutóbbi padlásbetörésekből, hanem régebbi lopásokból. A lefoglalt fehérnemük között van fehér párnahuzat *Margit*, fehér damaszk asztalteritő *S. M.*, női ing *K. J.*, fehér hálóing *Margit* monogrammal.

A károsultak a holmikat a rendőrségen I. emelet 64. alatt tekinthetik meg.

A főispán után most egy másik károsult, *Kardos* Zoltán

200 ezer korona jutalmat

tüz ki annak, aki a padlásáról ellopott fehérnemüek tolvajának kézrekeritésére hasznos utbaigazitást, nyomot szolgáltat vagy neki, vagy a rendőrségnek. A titoktartás, diszkréció biztositva. Az ellopott tárgyak leirása, avagy a legtöbbnek mintája és mása megtekinthető Kardos László cégnél (Kossuth-u. 9. sz.) az üzleti órák alatt. Telefon 113.

Érdekes a megemlitésre, hogy az utolsó két nap alatt

nem történt ujabb padlásbetörés.

Ugy látszik, rövid szünetet tartanak.

Szirek András
uri és egyenruha szabó.
Divatos angolszövetek raktára.
Szent-Anna-utca 1. Telefon 509.

mormogott, de bent a szobában már azt mondta:

— Á, örülünk! Városunk uj lakója! Csak tessék, tessék. Később pedig egész tüzetesen érdeklődött a tiszántuli viszonyokról, különös tekintettel a földmegoszlásra.

Késő éjjel, mikor Zsiga bácsi kikisérte vendégét, a kislány már igy bucsuzott: „Isten vele György, a viszontlátásra.“ S a szemeiben fényes sugarak égtek.

Az igaz, hogy azért mégis kikapott és rá is szólt Lulura, hogy: csunya állat! te vagy az oka mindennek, de mikor anya kiment, hízelegve ölelte át karjával a vétkes eb nyakát, s hamisan sugta a fülébe:

— Édes, drága, egyetlen, okos kutyukám!

Ilona néni még soká forgolódott az ágyban, de végül is megállapitotta:

— Hm. Csak a vadászatról kellene leszoktatni . . .

. . . Május végén kicsike gyürü volt a kislány kezén. És fiatal, meleg, májusi sugár két szempárban.

Lulu azóta egyedül bámul ki az ablakon és kutyául unatkozik. Akkorákat ásit, mint valami várkapu. S azok ott bent a szobában csak kacagnak s észre se veszik.

De hát ugy kell neki . . . Ő az oka mindennek.

Meg a május . . .

Gyula diák.

Szabadlábra helyezték Ulaint és Szemerét

Hétfőn délelőtt mindketten elhagyták a fogházat

A pestvidéki ügyészség fogházában már hatodik hete fogvatartott *Ulain* Ferenc nemzetgyülési képviselő, *Szemere* Béla főorvos és *Bobula* Titusz ügyében a tegnapi nap folyamán végre

fordulat történt.

Strache Gusztáv főügyésznél megjelentek a védők s előterjesztették kérelmüket védenceik szabadlábra helyezése érdekében. A főügyész hajlandónak is mutatkozott a kérelem pártolására, kijelentette azonban, hogy az ügyészség *Ulain Ferencet és Szemere Bélát csak 40—50, Bobula Tituszt pedig csak 250 millió korona óvadék ellenében hajlandó szabadlábra helyezni.*

Ma reggel a főügyész

alá is irta a szabadlábrahelyezési inditványt.

Az aktákat azonnal felküldték a budapesti törvényszékhez, amely rövid tanácskozás után ugy döntött, hogy *Bobuldt* 250 millió, Ulain Ferenc drt és Szemere Béla drt 50—50 millió korona óvadék mellett szabadlábra helyezi. — Miután Bobulának eddig még nem sikerült az óvadékot előteremtenie, igy csupán *Ulain és Szemere szabadultak még ki, akik a déli órában elhagyták a fogházat.*

Hajsza az ungvári görög katholikus püspök ellen

Papp Antal püspök magyar állampolgársága és cseh illetősége

(A Hajdufőld kassai tudósitójától:) A felvidéki magyarság törhetetlen hazafiságu vezérharcosa, *Papp* Antal ungvári görög szertartásu római katholikus püspök ellen a cseh uralom állandóan felszinen tartja a hajszát.

A legutóbbi választások alkalmával a cseh választó biróság Prágában olyképen döntött, hogy a püspök magyar állampolgár és igy nem lehet választójoga a cseheknél. Ezt megelőzően azonban Ungvár város cseh főjegyzője elismerte *Papp* Antal uzhorodai (ungvári) illetőségét.

Az ungvári képviselőtestület december 21.-iki ülésén a cseh városi tanács azt javasolta, hogy nyilvánitsák ki az illetőség semmis voltát. Erre a gyülési teremben óriási kavarodás támadt. A kommunista-párt és a zsidó-párt a javaslat mellett foglalt állást, keresztyén szocialisták és a magyar jogpárt pedig el akarta ismertetni a püspök cseh állampolgárságát.

A kérdés szavazás alá került és a közgyülés 22 szótöbbséggel ugy határozott, hogy *Papp* Antal püspök magyar állampolgár, de egyuttal ungvári (cseh) illetőségü is.

A cseh közjognak ez ujabb jogászi meghatározása az egész Felvidéken óriási derültséget keltett.

„Mindkét forradalomban résztvett a magyarországi szociáldemokrata párt“

Kunfi Zsigmond vezércikke a Bécsi Magyar Ujság utolsó számában. -- Zsidó különvélemény Györki tehetségéről

(A Hajdufőld tudósitójától:) — A gyászos emlékü Bécsi Magyar Ujság, mely december 16-án fejezte be szégyenteljes pályafutását, kimeritő cikket közöl *Kunfi* Zsigmondnak, a hirhedt bolseviki banditavezérnek tollából.

A cikk kimeritően foglalkozik a magyarországi szociáldemokrata párt multjával és jelenével és a liberális kiegyenlitő törekvésekkel szemben megállapitja, hogy

„mindkét forradalomban, ugy az októberiben, mint a kommunistaban az egész szociáldemokrata párt résztvett és a szociáldemokrata párt mai magyarországi vezetői állások, hivatalok és befolyás formájában szintén kivették a részüket.“

Helyteleniti, hogy a szélsőbaloldali ellenzék tagadja kommunista szereplését és felszólitja őket, hogy ne szégyeljék cselekedeteiket.

Györki, a kis pont

Kunfi Zsigmond Debrecen I. kerületének képviselőjét lényegtelen embernek tartja, aki mosi uraskodni próbál és elegánsoskodik.

„*Györki Imre* — irja Kunfi — *igen kis pont volt, nem tudom bizonyosan, de nekem ugy rémlik, hogy a kommunizmus idején a hadsegélyző hivatal vezetője volt és csak később sikerült bejutnia a munkástanácsba.*“ Kunfi Zsigmond megjegyzi, hogy Györki Imre és társai csak a „fehér terror“ miatt mérsékelik hangjukat és alkalomadtán ép olyan jó kommunisták lesznek, mint voltak a proletárdiktatura idején.

Okos és nem okos elvtársak

A vezércikkező zsidó agitátor különben fajrokonát, *Györki* Imrét tértető fiatalembernek tartja, akinél az egyéni érvényesülés mindent háttérbe szorit. *Payer* Károlyt egyáltalában nem ismeri el okos embernek és hibáztatja, hogy olyan alakok is helyet foglalnak a pártban, mint amilyen *Rothenstein* Mór. A parlamenti csoporttól különben elvárja, hogy erős akciót inditson

„a keresztyén egyházak butitó befolyása ellen.“

Az izraelita hitfelekezetről csupa udvariasságból nem beszél.

Förmedvénye végén egy *masel und broche* alakjában szerencsét kiván annak a szociáldemokrata pártnak, mely bőségesen kivette a részét a proletárdiktatura munkájából.

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító
villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata
Debrecen, Ferencz József-ut 68. szám alatt.
Állandó butorkiállitás ebédlő-, háló uriszoba és leányszoba berendezésekből, — ugyszintén nagy választék tömör butorokban is.

Ma kedden, ünnep elsőnapjan. Holnap szerdán, ünnep masodnapján
délután 4 órakor az Arany Bika félemeleti kistermében
este 11 órakor az Arany Bika kávéházában és éttermében
PALAY MATILD
a magy. kir. Operaház tagja
SZÉKELY MIHÁLY
a magy. kir. Operaház tagja
4 klasszikus operai hangversenyt tartanak. Zongorán kisér Dicig Alajos. Müvészi rendező Novák Erzsébet. Délutáni előadások (kishangversenyteremben) belépődij 3000 K és adó. Esti előadásokon (kávéházban és étteremben) belépődij nincs.
Müsor:
Kedden d. u. 4 órakor (kishangversenyteremben):
1. Gounod: Ária Faust operából, Énekli Palay Matild, a m. kir. Operaház tagja.
2. Halévy: Átok a Zsidónő operából. Énekli Székely Mihály, a m. kir. Operaház tagja.
3. Hubay: Csókolni szeretném . . . Kun László: Sohase nyit . . . Énekli Palay Matild.
4. Bizet: Torredádor dala Carmen operából. Énekli Székely Mihály.
5. Tarnay: Őszi szelek. Kurucz: Dalok. Énekli Palay Matild.
Kedden este 11 órakor (üvegteremben):
1. Mascagni: Ária Parasztbecsületből. Énekli Palay Matild.
2. Halévy: Átok a Zsidónő operából. Enekli Székely Mihály.
3. Tarnay: Őszi szelek. Kurucz: Csókolni szeretném. Énekli Palay Matild.
4. Shumann: A két gránátos. Kurucz: Kis Kató Énekli Székely Mihály.
5. Puccini: Ária Pillangókisasszonyból. Énekli Palay Matild.
6. Gounod: Rondo a Faust operából. Énekli Székely Mihály.
7. Lavotta: Mezei bokréta. Kun L.: Sohase nyit. Énekli Palai Matild.
7. Schubert: Hasonmás. Énekli Székely Mihály.
Szerdán d. u. 4 órakor (kishangversenyteremben):
1. Mascagni: Ária a Paraszbecsületből. Énekli Palay Matild.
2. Halévy: Átok a Zsidónő operából. Énekli Székely Mihály.
3. Tarnay: Őszi szelek. Kurucz: Csókolni szeretném. Énekli Palay Matild.
4. Erkel: Bordal a Bánk bán operából. Énekli Székely Mihály.
5. Puccini: Tosca imája. Énekli Palay Matild.
6. Shumann: A két gránátos. Kurucz: Kis Kató. Énekli Székely Mihály.
Szerdán este 11 órakor (üvegteremben):
1. Mayerbeer: Csatadal a Hugenottákból. Énekli Székely Mihály
2. Puccini: Tosca imája. Énekli Palay Matild.
3. Schubert: Az én helyem. Fráter: Száz szál gyergyát. Enekli Székely Mihály.
4. Hubay: Minek turbékoltok? Kurucz: A pápai dimbes-dombos. Enekli Patai Matild.
5. Bizet: Torreador dala Carmen operából Enekli Székely Mihály
6. Gounos: Ária Faust operából Enekli Palay Matild.
7. Erkel: Bordal a Bánk bán operából. Enekli Székely Mihály.
8. Lavotta: Rég volt. Réger Mária: Bölcső dal. Enekli Palay Matild.
Esti hangversenyeken belépődij nincs. Esti 9 órától 11 ig és az esti hangversenyek után Magyari Imre és fia teljes zenekara muzsikál.
Esti hangversenyekre asztalok a főpincéreknél megrendelhetők. Délutáni hangversenyekre jegyek portásnál válthatók.

A Debreceni Máv. Testgyakorlók Köre f. hó 31-én a nagyállomás I—II-od osztályu éttermében nagy
Szilveszter estét
rendez.
Tánc reggelig. Szépségverseny.
Ujévi malac-sorsolás!

Ünnepi istentiszteletek

December 25-én ünnep első napján

A református templomokban

Nagytemplomban d. e. 10 órakor predikál dr Baltazár Dezső, ágendázik dr Révész Imre lelkész, ugyanakkor karéneket énekel a debrecen Városi dalegylet. D. u. 5 órakor predikál Peleskey Sándor s. lelkész

Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Soltész Elemér tábori püspök, ágendázik Szele György lelkész. D. u. 2 órakor Perpéth Ferenc.

Kossuth utcai templomban d. e. 10 órakor predikál Baja Mihály lelkész, ágendázik Gábor András s. lelkész. D. u. 5 órakor predikál Seres Béla.

Árpádtéri templomban d. e. 10 órakor predikál Molnár Ferenc lelkész, ágendázik Peleskey Sándor s lelkész. D. u 2 órakor predikál Molnár Sándor.

Ispotály templomban d e. 10 órakor predikál dr Boér Károly, ágendázik Papp Imre s. lelkész, ugyanakkor karéneket énekel a Csokonai énekkar. D. u. 2 órakor predikál Gerzsenyi István.

Homokkerti imaházban d e. 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Mezei Béla vallástanitó lelkész.

Szegényházban d. e. 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Uray Sándor lelkész.

Nyilastelepen d. e. 10 órakor predikál és urvacsorát oszt Ury Ferenc s. lelkész.

Pa lagon (Gazdasági Akadémia) predikál és urvacsorát oszt Kustár Dániel vallástanitó lelkész.

Kórházban d. e. 10 órakor predikál és urvacsorát oszt dr Ferenczy Gyula ny. e. tanár, d. u. 4 órakor predikál és urvacsorát oszt (szemészeti osztály) dr Baltazár Dezső püspök.

Tanyákon predikálnak és urvacsorát osztanak: Macson Siposs Imre, Ondód, Kádárdülőn Marton Sándor, Nagycserén Vajda László, Ondód Vedres dülőn dr Veress István, Bánkon dr Erdős Károly, Ohat-Telekházán Kocsis János.

A róm. kath. templomban

December 25-én reggel 6 órakor pásztorok miséje, fél 7, 7, 8, fél 9, 11, háromnegyed 12 órakor csendes szt misek és fél 10 órakor ünnépélyes szt mise, utána szent beszéd.

D. u. fél 4 órakor esti ájtatosság, utána szt. beszéd.

A gör. kath. templomban

Karácsony első napján reggel fél 9 órakor olvasott szt mise, 10 órakor nagy szt mise, szt beszéddel, d. u. 3 órakor vecsernye.

Az ág. ev. templomban

Istentisztelet a szent estén: F. hó 24-én hétfőn a szentestén d u 5 órakor istentisztelet lesz a Miklós-utcai ev. templomban, végzi Farkas Győző lelkész.

December 23-án d. u. 4 órakor Karácsonyfa ünnepély. December 24-én d. u. 5 órakor Szentesti istentisztelet. December 25-én d. e. 10 és d. u 5 órakor.

December 26-án ünnep másodnapján

A református templomokban

Nagytemplomban d. e. 10 órakor predikál dr Révész Imre lelkész, d. u. 5 órakor predikál Peleskey Sándor szenior.

Kistemplomban d e. 9 órakor predikál Gerzsenyi István, d. u. 2 órakor Seress Béla negyedéves theológus.

Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor predikál Peleskey Sándor s. lelkész, d. u. 5 órakor predikál Gerzsenyi István.

Árpádtéri templomban d e. 10 órakor predikál Perpéth Ferenc, d. u. 2 órakor predikál Molnár Sandor.

Ispotályi templomban d. e. 10 órakor predikál Seres Béla, d. u. 2 órakor Perpéth Ferenc.

Homokkertben d. e. 10 órakor predikál Gabor András s. lelkész.

Tanyákon predikálnak és urvacsorát osztanak: Ebesen Konrád Zoltán vt, Halápon dr Lencz Géza egy tanár, Kösélyszegen Nagy Lajos vt, Pacon Mezei Béla vt, Elepen és Hegyesen Kocsis János, Fancsikán Siposs Imre, Szepesen Ury Ferenc sl.

A róm. kath. templomban

December 26-án fél 7, 7, 8, fél 9, 11, háromnegyed 12 órakor csendes szt misek, fél 10 órakor énekes szt mise, utána szt beszed. D. u. fél 4 órakor szt olvasó, litania.

A gör. kath. templomban

Szerdán és csütörtökön, karácsony másod és harmadnapján a sorrend ugyanaz.

Az ág. ev. templomban

December 26-án d e 10 órakor istentisztelet és urvacsora osztás, végzi Farkas Győző lelkész. Offertórium.

nagybányai Vitéz Horthy Miklós

Magyarország Kormányzója

„Abszolut szükség az, hogy megépitsük a szivárványhidat a kálvinista Róma és Pannonhalma között"

Minden becsületes magyar embernek az ÉME-ben a helye

Az ébredők egyesületének programmja. Eckhardt Tibor országos elnök nyilatkozata a Hajduföldnek

A sok százezer tagot számláló leghatalmasabb magyar társadalmi szervezet, az *Ébredő Magyarok Egyesülete* a napokban tartotta Budapesten országos tisztujitását, amelynek során a meg nem alkuvó keresztyén vezérférfiak legkiválóbbjai foglalták el a vezető tisztségeket. A választások eredménye országszerte nagy örömet és megnyugvást keltett keresztyén körökben, mert az uj tisztikarban mindenki a komoly szervezettségen és fegyelmen alapuló épitő nemzeti munka garanciáját látja. Friss vér, uj, értékes energiák kerültek az ÉME országos szervezetének központjába, amelynek hivatott vezetője dr *Eckhardt* Tibor miniszteri tanácsos, nemzetgyülési képviselő, mint az uj izig-vérig, csontja velejéig magyar politikus generáció legtehetségesebb tagja.

A Hajduföld munkatársának most alkalma volt az egyesület Sörház-utcai központjában beszélgetést folytatni az uj elnökkel, aki az ÉME jövendő programmjáról a következőkben nyilatkozott:

Az ÉME elnöki tisztét azért vállaltam, mert azt a nemzeti szempontból megbecsülhetetlen társadalmi és kulturális energiát, mely ez egyesület körül fővárosban és vidéken összegyült, nem csak hogy nem szabad elkallódni hagyni, hanem pozitiv alkotó munkára kell megszervezni. Az ÉME ma már átesett a gyermekbetegségeken. A fiatalos hév és lendület, mely a forradalmi idők után oly mérhetetlen szolgálatot tett a nemzeti ügynek, apránként lehiggadt s elérkezettnek látom az időt a

szerves és átfogó nemzeti munka intézményes megalapozására.

Keresztyén részről is sokan támadják az egyesületet méltatlanul és hibás alapon. Egy egyesület, melynek tagjai százezreket számlálnak, természetesen nem lehet minden hibától mentes. A netaláni elkövetett hibák azonban nem azt teszik kötelességünkké, hogy az ellenséggel összefogva saját táborunk meggyengitésére, sőt letörésére törekedjünk, sőt éppen az utóbbi időben minó hangosabbá váló törekvésekkel szemben parancsoló kötelességünké teszik az egyesület ügyeivel való intenzivebb foglalkozást s a társadalom komoly rétegeire azt a feladatot rójják, hogy személyesen résztvéve az egyesület ügyeiben odaadással és intenziv munkával iparkodjunk az egyesület magasztos céljait megvalósitani.

Ezt az utat választottam én s a cél érdekében rendithetetlenül akarok kitartani és küzdeni. Az egyesület legutóbbi közgyülésén uj alapszabályokat kapott, melyek az egységes vezetést lehetővé teszik. *Revideálni fogjuk az összes szervezeteket, a vezetést erős kezekben óhajtja a jelenlegi vezetőség.*

A politikát szigoruan kizárjuk sorainkból,

mert a mulandó pártpolitikai ellentétek felett a világnézeti fölfogás azonosságára alapitja az egyesület harmonikus müködését.

Szervezeteinket kimélyitjük.

Az ÉME nem lehet csupán a felsőbb tizezer egyesülete. Az egész keresztyén magyarság gyüjtőtábora az ÉME s a jómódu ember éppoly szivesen látott tagunk, mint az egyszerü munkás ha becsületes ember, s a keresztyén nemzeti Magyarországért akar dolgozni.

A munkáskérdés keresztyén nemzeti szellemben való megoldása

legelső feladatunkat képezi, mert a magyar munkásságnak a nemzetköziség karjaiból való kiragadása általános nemzeti érdek. Ha a munkásság az ÉME keretein belül ugyanazokat a szociális és gazdasági előnyöket elnyerheti, melyeket ma a nemzetközi szervezetek nyujtanak neki, ugy meggyőződésem szerint szivesebben fog hozzánk csatlakozni, mert nagyrészt önző egyéni érdekeiket szolgáló zsidó vezetői helyett ösztönszerüen kell vonzódnia már a vérség alapján is a keresztyén magyarság köréből származott becsületes és tisztaszándéku vezetők felé.

Tudom, hogy mindez nem nehány nap munkája, s a programm, melyet itt adtam, egy emberöltő alatt is csak nagy energiával valósitható meg. De mert

hiszünk céljaink felsőbbrendüségében, hitünk a szükségés erőt a cél elérésére megadja.

A müvelt világ közfelfogása mindenütt ebben a szellemben alakul ki a forradalom után s az idő a mi javunkra dolgozik. A szivós munka meg fogja hozni az általános megértést s

a megértést be fogja koronázni a siker.

Ehhez kérem bajtársaim támogatását!

MENYASSZONY
VŐLEGÉNY
BABA
KELENGYÉK
legelőnyösebben szerezhetők be
KARDOS LÁSZLÓNÁL
DEBRECENBEN, Kossuth-utca 9.
Szabott árak! — Szakszerü kiszolgálás!
Jó minőség!
Alapitási év: 1831.

1921-es fehér és vörös
ó-bor
a Gambrinusban.

Nagyerdei találkozás

Irta Szilágyi Béla

Hogy ronggyá marták szét a lelkem,
Akiknek éltem s énekeltem
S szivemben mázsás gyötrelemmel
Kerültem mindent, ami Ember,
Vonszolva tépett magyarságom:
— Hervadt lombot száradó ágon! —
A Természethez menekültem
És a Nagyerdot megkerültem
S leroskadtam könnytől fürösztve
Hol templomként borulnak össze
Az ősi tölgyek árnyai,
Csudát várva, irgalmat esdve...
— S szeliden, mint egy őszi estve
Elébem állt Csokonai!

„Ismersz-e, testvér?“ Ezt az utat
Róttam már én is csüggeteg,
— Sokat merő, sokszor megbántott
Büszke, bolondos, bús beteg!
Dacos, turáni, égbenéző,
Soha meg nem hajló Magyar,
Kinek mindig tövis jutott csak,
Bár ő mindig rózsát akart!
— Szent, hetyke magyar Legénységem,
Sok izzó magyar Reménységem
A fajtámnak akkor sem kellett,
Csak ami idegenben termett!
A lelkemben pompázva nyiltak
Szines és szent magyar dalok,
— Hogy fáj, hogy nincs, ki nyuljon értök,
Hogy csak magámban ballagok!
Gunyoltak, martak mindhalálig
— Tarka pipacs kellett nekik,
Mit utszéiről leszakithattak
Mohó, görcsverte kezeik!
— S megértetlen szállt szét az éjbe
Sok dal, mi a mennyekbe ront...
Mig éltem, nem lehettem más, csak
Vándordalos, futóbolond!
— Oh, mindig egy volt a mi sorsunk,
Aki itt magyarul dalolt,
Kiket homlokon csókolt egyszer
Valaki régen.. valahol
Az ázsiai pusztaságon!
Talán Ármány? — Talán Hadur?
Vagy mindakettő? — S ezért sorsunk
Gyötrődni szakadatlanul?
— A fajtánk megnemértő gunyja
Kisér fel egy nagy Golgotára
S megváltásul: éltünket adjuk...
— A dicsőségnek nagy az ára!“
— S mint beteg szivre drága balzsam,
Ugy hullottak rám szavai
S lázas fejem végigsimitá
Kóbor Vitéz Csokonai!

„Tudom: fáj más is! Nem találod
E vad tömegben lelki párod,
Ki lelkedbe erőt lehelljen
E gyarló, gyilkos küzdelemben!
Igy voltam én is! — Hogy kerestem!
— Nótás pacsirta nyári estén! —
Százszor hittem, hogy feltalálom,
S elszállt mind... száz csalóka álom!
— Oh, hogy prédáltam, kogy szórtam szét
Lelkemből a dus kincseket!
Kitől csak jó szót kértem érte,
Mind kacagással fizetett!
Durván megmarkolták a lelkem!
— Hörögve türtem, fájt a seb!
Hányszor sirattam könnyes éjjel,
Hogy egy álmommal kevesebb!
— Ne bántson ez se! Vedd a lantod!
Legyen csak az hüséges párod,
Megvigasztal, száritja könnyed
S nyugodtan várod a halálod!
— Mert a halálunk: nem halál,
A mi halálunk: Örökélet,
Koldusbot és lant helyett kapjuk
Holtunk után a Dicsőséget!
— Földi, futó, olcsó szerelmet
Ne hajszolj, ne várj földi csókra,
Szentebb csók vár ránk túl a léten:
Magyar Muzsánk, a Hadúr csókja!
— Levezeklik az unokáik,
Mit az atyák vétettek Néked:
Imádság lesz a neved egykor,
Melv lázit, lobog, perzsel, éget!
— S ha addig még elfogja lelked
A csüggedő erőtnemérzés:
Jere hozzám a Nagyerdőre,
Elszáll rólad minden kisértés!
Itt várlak én! — itt él a lelkem
E tölgyes, árnyas rengetegben!
Én vagyok a szellősóhajtás,
Vigasztaló, nyugtató pajtás:
— S most menj. Daloj, szeress tovább csak.
Sokan vannak még, kik rád várnak!
— A fájdalom kohoja gyuljon,
Hadd égjen el minden salak,
Mi lelkedhez ragadt a porból,
— S a szinarany: az megmarad!“
— Elhallgatott. És körülnézett,
Hogy nem látja-e valaki
És lehajolt, bús homlokomra
Csókot lehellt Csokonai!

— Van úgy néha.... nyáresti csendben
Kóborolva vad rengetegben,
Hogy az ember ráeszmél félve
Egy régen átélt szép emlékre!
Egy illat.. mit már egyszer érzett,
Hol? és mikor?!! — Egy seb, mi vérzett,
Egy szin.. ami megfogta lelkünk,
Egy dal.. mit régen énekeltünk,
Sok száz, vagy ezer éve tán?!
— Egy szellő, nyári délutan,
Mely titkot sug annak, ki érti...
— Hol és mikor? — Hiába kérdi!
Egy szem, mely már okozta vesztünk,
Egy hanguiat, mely sokat ért...
Egy hely, hol egyszer ölelkeztünk!
— Hol éltük át? — Mikor? — Miért?
— Egy pillanat csak — s beront durván
Az élet, amit most kell élni,
De sokszor: több ez, mint egy *Élet*
És erőt ad ujból remélni!

S felálltam. Uj erő lepett meg.
Lelkemben lángok ünnepeltek!
— Készen várhattok, új szerelmek,
Új küzdelmek, magyar tusák!
A tölgyek tündérzenét zsongtak
S új, magyar harci harsonát!
— Szivemben felbugott sok új dal
Magyar daccal, boldog haraggal,
Lelkemben ujjongott a Hit:
Csöppet sem fájt már a keresztem,
Tudom: dicsőség lesz a vesztem!...
— És áldottam Csokonait!

Debrecen, 1923

KÖNYVESHÁZ

Viharban. *Debreceni fiatal költők antologiája, 1923. Módy György kiadása Debrecen.* A szerény kiállitásu versesfüzetben, mely ügyesebb törzelést, szebb betüket és finomabb papirost érdemelt volna, hét tehetséges debreceni poéta bontogatja szárnyait: Költészetüket férfias szenvedélyek fütik és férfias elszántsággal lépnek a közönség elé: *a biralóktól nem elnézést várnak, hanem igazságtételt.* A szigoru felszólitásnak engedve, nyiltan és komolysággal fogunk az igazságtételhez, ami nem könnyü dolog. Heten várják az igazságszolgáltatást: hét szempáron, hétféle módon tükröződő világ ifju képviselője. Salamoni itélettel nem lehet segiteni, hét felé nem vághatjuk sem a költőket, sem a költészetüket: igy hát az antológiát, mint ilyet vesszük boncoló késünk alá és először az egésznek hibáit sorakoztatjuk fel, azután pedig az erényeiről számolunk be.

A verseskönyv cime: *Viharban.* Nem a magyar vihart kell érteni. Szó esik ugyan arról is, de az ő viharuk a rettentő, fönséges élet, mely taszit és vonz, lesujt és fölemel. Kissé banális dolog. Viharvert aggoknak megbocsájtható, de huszhuszonkét esztendős ifjaknál tulságosan merész beállitása az életnek. A valószinüség rovására megy, ha gyermekemberek viharverten zengik a pesszimizmus sirámait ahelyett, hogy készülődnének a nagy viharra.

Az antológia második hibája a hangzatos szólamu költői képeknek tulhalmozása és unos untig való hajszolása. Ugy ezek, mint az élettel való dobálódzás és a nyugatista hatásra való, nagybetüs fogalom-perszonifikációk a legmegértőbb kedélyeket is megtántoritják egy pillanatra.

Több rosszat nem mondhatunk a könyvről, annál több jót. A hét poéta közül legemelkedőbb szárnyalásu *Benyovszky* Pál és legmélyebb gondolatai *Juhász* Gézának vannak. A határozott tehetség azonban mindeniknél megállapitható. *Juhász* Géza költészete inkább gondolati, mint érzelmi. Nap énekéből a nap valóságos tüze sugározik, a Világ halála cimü versében a pusztulás nyomában támadó uj élet gondolatának megrázó ereje tombol: gondolataiban van mélység és magasság s hogyha költői képei merészek is, önála mindig eredetiek.

Benyovszky Pál elsőrendü verselő tehetség. Lüktető ritmusérzékével, tökéletes verstechnikájával és formáinak zeneszerüségével emelkedik ki költőtársai közül. Minden sorából érzik, hogy vérében lüktet az élet ritmusa: ennek formát is tud adni és lendületesen kialthatja fel: Excelsior! Gondolata ugyan néha megmegbotlik a forma korlátai között, de végképen sohasem ejti el. Az ő vihara — magyar vihar is és ez viszi, röpiti előre *Ha visszamegyek* cimü verse a kötet egyik legkiválóbb darabja.

Benyovszky László még forrong, de sok reményre jogosit, *Gulyás* Pál elmélyülő filozófus, *Babiczky* Béla hangulatos és nemes érzésektől áthatott igaz poéta. *Harsányi* László hangzatos szólamokkal dolgozik, de nem hétköznapi tehetség. Betürendben, de csakis betürendben, *Király* Tibor a társaság utolsó költője, aki minden bizonnyal beváltja azt az igéretet, melyet hozzája füztünk első könyvének megjelenésekor. (*In.*)

Kalandozások a tengeren. *Leidenfrost* Gyula a háboru megszakitotta magyar tengerkutatásokról emlékszik meg sok képpel élénkitett testes kötetében s irásában nemcsak a tengerkutató tudós tárgyszeretete, de a magyar tenger subjektiv szerelme is megragadó módon nyilatkozik meg. Nem borzongató óceáni kalandok, hajmeresztő csodák panoptikuma ez a könyv, de távol áll a legtöbb tudományos kiadvány másik végletbe szürkülő hibájától is: ment minden száraz és unalomig szőrszálhasogató nagyképüségtől. A magyar Adria üde, sósillatu levegője csap meg a sorok közül, ezt a mi tengerünket festi meleg szivvel, minden részletről szeretettel gondolkodó széleskörü tudással a szerző — s a magyar tengertudományi buvárkodások naplóját át meg átszövik a rezignációba hervadó rajongás s a csöndes, tisztult, meleg humor szálai. *A tengerkutató naplóját* igaz élvezettel lapozhatja át minden intelligens magyar ember, itt-ott szélesen, de mindig változatosan mesélő stilusa mindenütt érdekes és mindenütt tanit. *Leidenfrost* könyvével ezenkivül missziót teljesitett, megmentette az *elsülyedt* magyar tengerből a magyar kulturhistória egy alig ismert értékes fejezetét. (*A kalandozások a tengeren* megjelent a *Stadium* kiadásaban. (Budapest, Rózsa-u. 111.) rendkivül izléses kiállitásban. Ára 15 ezer korona.) (—*y.*)

Leghasznosabb
karácsonyi ajándékok,
karácsonyfára cukorkák, diszek, gyertyák,
karácsonyi piros apró alma
CSANAK JÓZSEF R. Rt.
tüzer és csemege üzletében.
Piac-utca 51. Telefon 70.

A szeretet munkája

Az ébredő magyarok karácsonyi szeretetakciója

Az ÉME debreceni csoportja, melyet az utóbbi időben a liberálisok részéről sok megtámadtatás ért, hazafias és keresztyén szeretettől áthatott programmjához hiven az idén is megszervezte karácsonyi szeretetakcióját. Az ébredő bajtársak között megindított gyüjtés nem várt eredménnyel végződött ugyannyira, hogy az egyesület nagyobb segélyben részesithette a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének szegénysorsu diákjait, a református diakonissza árvaházat és a katholikus Zita árvaházat, ezenkivül még sok szegénysorsu gyermeket látott el pénzbeli és természetbeni ajándékokkal. A gyüjtés még nem záródott le. Ujabban beérkezett adományok:

Kiss Bellon Józsefné gyüjtőivén Bodó Gyula 1 kg. paprikás szalonna, Haavircs Ferenc 1000 K, Ormós József bőranyag, Piros István 15 kg. liszt, Erdélyi István 1 has tás cipőbőr, Sárga József bőranyag, Sárga István 10000 K, Filatz Gyula 10000 K, Borbély Ferenc 10000 K, Szilágyi Sándor 10000 K, Medgyessy Józsefné 1 kg. hidegfetvágott, Fehértói D. 10000 K, Végh Gyula 5000 K, Dorn F. cukorka, Kövesdyné 15 kg. liszt és 1000 K, Kovács Gyula 5000 K, Bodóné fél kg. szaloncukor, Szentkirályi Tivadar 10000 K, Vértesy Gábor 5 kg. liszt, Gulgóczy 1000 K, Prahacs József 2000 K, Gere Lajosné 2 kg. liszt, Vajda Lászlóné 3 kg. liszt. (Jövő szamunkban folytatjuk.)

Karácsonyi ünnepély a vagongyárban

Felemelő karácsonyi ünnepség volt a mult nap a Mav. vagongyárban, amikor is körülbelől ötmillió korona értékü szeretetadományt, 48 pár cipőt, 80 darab játéktárgyat, 48 pár harisnyát, 210 méter ruhavásznat, cukrot, kalácsot osztott ki a munkásgyermekeknek. A karácsonyfaünnepélyen *Farkas* Győző evangélikus lelkész mondott magasszárnyalásu beszédet, volt azonkivül sikeres szavalat, előadás is. A nehéz sorban levő munkásgyermekek őszinte örömmel fogadták a karácsonyi ünnepséget, adományokat. A kitünően sikerült, nemes szivből eredő ünnepség megrendezéséért *Kabay* Györgynét, a MANSz vagongyári csoportjának elnöknőjét, *Kabay* György műhelyfőnököt, *Krámer* Gyulát és *Macsata* József mérnököt illeti az elismerés.

A MANSz iparos szakosztálya

az Ipartestület tanácstermében osztotta szét szeretet csomagjait. A kora reggel már ugy ellepte a szegények tömege az utcát, hogy rendőröknek kellett a rendet fentartani. A szegények között uj cipőket, ruhákat, blouzokat s regeteg lisztet, zsirt, szalonnát, grizt, krumplit osztottak szét. Sok csillogó szem hálálkodott a kedves Fuchsné alelnöknőnek, aki a szegényügyosztály vezetője s mellette dr. Szabó Mihályné, Kollerné, Hajduné fejtettek ki óriási munkát, a szétosztásnál segédkeztek még Feketéné, Palotayné, Svilágyiné, Kohajdáné és a többi lelkes magyar asszonyok.

A sok hálálkodó szegény közül egyet sem engedtek el üres kézzel és a magyar asszonyok neveit könyes szemekkel áldották a megajándékozott nélkülözők.

Paul von Bolly Synphonikus zenekarával
esténként a Korzó Kávéházban hangversenyezik

Pénzügyi kérdések

Irta: **Balogh Elemér**
m. kir. gazdasági főtanácsos, a Hangya Szövetkezet vezérigazgatója.

Az érdeklődés homlokterében ma a külföldi és belföldi kölcsön, továbbá az uj jegybank ügye áll. Hogy milyen fontossággal birnak ezek a kérdések, az kitünik abból az idegességből, amelyeket a bankár és tőzsdekörökben az ügyek fejlődése kivált.

Sokak véleménye szerint a külföldi kölcsönre szükség van, mert másként a korona árfolyamát állandósitani nem tudjuk. Már pedig mindenki saját bőrén, helyesebben: a saját zsebén tapasztalhatta, mit jelent az, ha a korona romlik. Egyre nehezebbé válik a termelés, mert hiányzik a reális pénzügyi alap, a fixfizetésüek milliói pedig fokról fokra szegényednek, a nyomor ijesztő méreteket ölt és elsorvad minden kultura. Kétségtelen, hogy

250 millió arany koronában kisse sükre szabtak a kölcsönt.

Ez sok a meghaláshoz, de kevés a megélhetéshez. Mindazonáltal arra mégis jó lesz, hogy két esztendeig állandósitsa a valutát s ha az Isten ujból megsegit egy két jó terméssel: akkor nincs kizárva, hogy saját erőnkből is kilábolhatunk minden bajból.

A belföldi kölcsön egy részét a bankok fogják a kormány rendelkezésére bocsátani idegen pénznemekben és követelésekben, valószinüleg azzal a kikötéssel, hogy a külföldi kölcsönből elsősorban ez a kölcsön fizetendő vissza. A másik részét, kb. *400 milliárdot, korona értékben fogja a kormány — való szinüleg kényszerkirovással — előteremteni*, állitólag a jövedelmi- és vagyonadó arányában. — Ha már kényszerhez kénytelen az állam nyulni, akkor sokkal helyesebb volna ha

azokhoz fordulna, akik a Jegyintézet hitelét állandoan igénybe veszik,

mert ezek kapták az utolsó négy esztendőben azokat a nemzeti ajándékokat, amit számukra a Jegyintézet hitele az egyre romló valuta mellett képviselt s amiből mérhetetlen vagyonokra tettek szert.

Az uj jegybank kérdése megmozgatta a gazdatársadalmat is, mert nyilvánvaló, hogy a mezőgazdaság és a szövetkezeti mozgalom sorsa attól függ, miként lesz az uj jegybank kérdése megoldva. A gazdák hét pontba foglalták össze kivánságaikat és pedig:

1. Tekintettel Magyarország agrár jellegére:

az uj jegybank alaptőkéje 51 százalékának jegyzése a mezőgazdasági érdekképviseletek utján a gazdakőnségnek tartandó fenn.

Ezen alaptőke jegyzésére és befizetésére megfelelő lehetőségek biztositandók. Evégből arra kérik a t. Kormányt, tegye lehetővé, hogy a gazdák a szükséges aranyérték beszerzésére megfelelő szervezet utján mezőgazdasági terményeket exportálhassanak, továbbb, hogy ezen transakció keresztülvitelére legalább három havi időt nyerjenek.

2. Az igazgatóság, főtanács és váltóbirálás 60 százaléka a mezőgazdasági és szövetkezeti érdekképviseletek köréből jelölendő, ezenkivül számukra az elnökségben is megfelelő képviselet biztositandó.

3. Az uj jegybank alapszabályaiban a kormány által elismert központok felügyelete alatt müködő hitel, fogyasztási- és termelő szövetkezetek és azok központjainak hitele, továbbá azon

pénzintézetek és vállalatok hitele amelyeknek alaptőkeje tulnyomó részt gazdák vagy gazdák szerveinek birtok ban van: intézményesen biztositandó.

4 A hitelkeresetek a termelési és üzletágak egymáshoz való arányában állapitandók meg.

5 Az uj jegybank a reális szükségletnek megfelelően hosszu lejáratu jelzálogkölcsönök nyujtásával is foglalkozzék.

6. Történjék gondoskodás arról, hogy az uj jegybank mezőgazdasági célokra hat havi váltókat is elfogadjon leszámitolásra.

7. A jegybank varráns hitele

elsősorban a mezőgazdasági termeleshez kell, hogy alkalmazkodjék.

Ezeket a pontozatokat a gazdák küldöttségileg nyujtották át a miniszterelnöknek, pénzügyminiszternek és *Popovich* Sándornak, aki az uj jegybank kormányzói állására van kiszemelve. A kormányelnök a küldöttséget a legnagyobb szivélyességgel fogadta és a

kormány támogatását kilátásba helyezte.

Ugyanezt a jóakaratot nyilvánitotta *Popovich* Sándor is, anélkül, hogy vérmes reményeket keltett volna a küldöttségben. A gazdatársadalom és a szövetkezeti központok feladata lesz megakadályozni azt, hogy a mezőgazdasági és szövetkezeti hitel ismét áldozatul essék a formalizmusnak.

Ez az oka, hogy már az alaptőkejegyzésből is ki akarják venni részüket. A gyakorlati megvalósitás tervének kidolgozására egy tiz tagu albizottságot delegáltak, amelyben a gazdatársadalmi és szövetkezeti intézmények képviselői foglalnak helyet. A bizottság sürgősen munkához látott s a közeljövőben tájékoztatni fogja a gazdatársadalmat és a szövetkezeteket arra vonatkozólag, hogy miképpen vegyenek részt az uj jegybank alaptőkéjének jegyzésében, hogy egységesen lépjenek fel és érvényesithessék befolyásukat.

Az uj jegybanknak az a hivatása, hogy stabilizálja a valutat.

Ezt azonban nem teheti anélkül, hogy a termelést előmozditsa. Nem szolgálja azonban a mezőgazdasági termelés érdekeit, ha az uj jegybank mereven ragaszkodnék a három havi váltókhoz, hiszen köztudomásu, hogy intenziv mezőgazdaságot hat havi hitel nélkül folytatni nem lehet. Reméljük, hogy ezt az elvet az uj jegybank megalapitásánál érvényre juttathatjuk.

Éppen oly fontos kérdés az is, hogy a

szövetkezetek hitelintézményesen biztositassek,

mert hiszen a fogyasztási, a kisipari és hitelszövetkezetek *jegyintézeti* hitel nélkül nem boldogulhatnak. Azt pedig senki kétségbe nem vonhatja, hogy fontos missziót teljesitenek.

Természetes, hogy a jegybank alapszabályaiban mindenről nem történhetik gondoskodás, mert ez részint belső ügykezelési szabályok keretén belül oldandó meg, részint a jegybank vezetőségének jóakaratától függ. És ezzel elérkeztem a jegybank-kérdés legfontosabb problémájához.

A legnagyobb sulyt arra kell fektetni, hogy az uj jegybank oly vezetőséget kapjon, amely kellő érzékkel bir a megváltozott viszonyok által felvetett problémák iránt.

Nem szabad régi dogmákon nyargalnia s a Jegyintézetet ugy vezetnie, mint a bankok és a gyáripar monopoliumát. Ellenkezőleg. A legnagyobb előzékenységgel, megértéssel és szeretettel kell, hogy *felkarolja az eddig elhanyagolt mezőgazdasági és szövetkezeti érdekeket.* Ezen fordul meg ezeknek — de talán hozzátehetem: az országnak is — a sorsa, mert ha az uj jegybank ezeket az életbevágóan fontos érdekeket ugy, mint eddig elhanyagolja: akkor nem lesz többtermelés és valutánk, mihelyt a külföldi kölcsön elfogy, ismét lejtőre kerül, *Németország sorsára juttat bennünket.*

Természetes, hogy a gazdatársadalom felbuzdulása reakciót váltott ki azok körében, akik eddig a Jegyintézet hitelét monopolizálták. Reméljük azonban, hogy a kormány jóakaratu támogatásával a gazdatársadalom és a szövetkezeti intézmények

elég erősek lesznek ahhoz, hogy jogosult érdekeiknek érvényt szerezzenek.

Ennek a küzdelemnek jegyében indul meg az uj esztendő és a küzdelem eldöltétől függ, vajjon szebb jövőre virradunk-e, vagy visszasülyedünk a régi tarthatatlan állapotokba.

KÖNYV-TÁRA

Rab magyarok karácsonyfája

1923 fekete karácsonyán.

Ruhám a testet már alig takarja,
Van még a számban egy utólsó falat:
Megtépett álmok toprongyos magyarja
Koldusként járok a Kárpátok alatt.
Minden magyarnak meghajolt a teste,
Tört szivekkel telve minden árok,
S reményt keresve mégis arra járok
Karácsonyeste!

Ezernyi könnyem hömpölyög a Vágon,
Mindent meglátok, ami viszahiv:
Erdélyi bércet lomha sziklaháton,
(Olyan nehéz, mint mellemben a szív.)
Megyek tovább. A vad vihar cibálja
Koldustarisznyám erre-arra, — majd
Hulló haragja szivemet találja:
Előre kerget, uj utakra hajt.

Kerget a szélben, vad szakadékon,
Sirokon át, a holt maradékon,
Vad riogással röppen a szellem . . .
Rémüle em van. Szél veri mellem.
Téli esőben rongyom elázik, —
Valaki mostan meakulpázik,

Megyek tovább, tovább. Óh irgalom!
A Tátra vár: egy roppant sirhalom.
Reáborult a vén halál homálya
És rajta áll egy óriás fenyő,
A rab magyarok bús karácsonyfája.

Minden kis ágán gyertyafény lobog:
A nagy halálnak keze tüzte rája.
Egy véres szivet én is rádobok,
Mert ez a fa a vérző Magyarország
Lángokban álló bús karácsonyfája.

Ezernyi szív a rokkant, sulyos ágon . . .
Arany diója, szines lánca nincs,
Kétféle dísz van minden egyes ágon:
A börtön lánca és a rabbilincs.
Alatta tört szív, szétroncsolt halánték,
Minden magyarnak jut róla ajándék:
Hervadt leányok, koravén legények,
Siró szempárok, siratő remények,
S tépett hitünk csak állja, egyre állja,
Mint hamvad el a vágy, a gyertyaszál
S a rab magyarok bús karácsonyfája.

Ruhám a testet már alig takarja,
Van még a számban egy utólsó falat:
Megtépett álmok toprongyos magyarja
Koldusként járok a Kárpátok alatt.
Elég a fának lombos, lomha teste,
De én a koldus mégis egyre várok,
Reményt keresve mégis arra járok
Karácsonyeste!

LISZT NÁNDOR

Tüzifa, Kőszén
legolcsóbban a
„Kárpátia" fatelepen
a Margit fürdővel szemben.
Telephon 6-39. és 8-84 sz.

Csillagjárás.

Irta: *Mitrovics Gyula.*

Augusztusi holdvilágos éjszakákon ismétlődik minden évben, hogy fényes csillagok százai hagyják oda helyüket s indulnak rövid de fényes utjokra földünk felé. Egyiknek élete csak egy fölcsillanó szikra ragyogása, másiké hosszu csikot rajzol bele a sötét éjszakába; a harmadik szinte sistergő lobogással fut keresztül a látó határon. Az egyik csak néhány virasztó pásztor agyában támaszt sejtelmeket a világegyetem életének örök titkaiból; a másik messzeható ragyogásával távoli vidékek figyelmét riasztja magára.

Ilyen csillagjárása volt mostanában az emberi lélek világának. Rég elhunyt óriások szellemei elevenedtek föl, hogy uj ragyogással töltsék be a világot. 1916 ban a nagy szatirikus mesemondó, *Carvantes*, emlékének áldozott a müvelt emberiség s ugyanakkor az eddig való legnagyobb drámairó, *Shakespeare* szellemében csodálta az emberiség fajának nagyságát, abból az alkalomból, hogy a föld immár háromszáz éve követelte vissza belőlük azt, mi az övé volt. Harmadéve annak, hogy Dante örök szépségeit ünnepeltük: halhatatlan lelke hatszáz éve dacol a halandósággal.

A mi magyar egünknek is megvoltak a maga visszajáró fényes csillagai. 1919 ben ünnepeltük a költő és hadvezér Zrinyi Miklóst, születésének három százados évfordulója alkalmából, aki, mintha a mai ellenségeinknek kiáltana oda: Ne bántsd a magyart! Az ő orvosságát azonban most már nem a török áfium ellen kell kevergetnünk! Igy követték egymást rendre a százéves születési évforduló napok; 1914 ben a Kemény Zsigmondé, 1917 ben a Tompáé, 1918 ban az Aranyé és a most lezáruló évben a Petőfié és a Madáché. Zrinyit, Petőfit és Madáchot az egész emberiség magáénak vallja. Zrinyit az akkori világ ünnepelte hadi tetteiért, vendége, egy hollandus tudós, névszerint Tollius pedig világra szóló müveltségét csodálta. Könyvtára ma is megvan a zágrábi egyetem tulajdonában, (magyar közömbösségből nem is oly régen került birtokába egy bécsi antikváriustól!) Petőfit költészetének tárgya, a világszabadság és lángesze, Madáchot ismét általános emberi problémája s annak méltó megoldása teszik az emberiség közös nagyságaivá.

Belső méreteik után a többiek is méltán sorakozhatnak az emberiség legnagyobb költői közé. Kemény regényeiben a tragikus tárgyak, és alakok igen nagy gazdagságát teremtette meg olyan alakitó és jellemző erővel, mely csak a legnagyobbak kiváltsága lehet. Arany idáig a legmagyarabb és legnagyobb poéta a klassiicitásnak és a halhatatlanságnak mértékével mérve.

Az a körülmény, hogy kevesen olvassák, a leglesujtóbb képben mutatja be közönségünk esztétikai érzékét s magyarságának belső ere jét és tartalmasságát. Egészen bizonyos, hogy ha sikerülne. méltó forditásban adni őket, németül, vagy franciáu,l Európa olvasó közönsége fedezné fel őket, számunkra. Tompának nem voltak egyetemességre számitó vágyai. De a legnagyobbat cselekedte, mikor egy halálra sujtott nemzet fájdalmát tudta kifejezni és amikor az ő költészetében az egész magyar nemzet fájdalma sirt. Van-e ma poétánk, aki ezt csak részben is elmondhatná magáról? Próbáljuk meg csak igy mai irodalmunk mértékével lemérni az ő nagyságát?! . . .

A tejut csillagmilliárdjai osztják kétfelé az égboltozatát. Csaba utja az, melyen bajba jutott véreinek siet oltalmára Csaba királyfi se bezhetetlen vitézeivel. Pusztulásba jutott fajunk oltalmára gyultak fel elköltözött nagyjaink szellemei is, hogy világitsanak számára a vakitóan sötét éjszakába.

Fáradhatatlanul dolgozik és küzd a szervezett magyar főiskolai ifjuság

A debreceni diáktestületek vezéreinek nyilatkozatai

A *Hajduföld* munkatársa az elkövetkezett karácsonyi ünnepek alkalmával felkereste a szervezett debreceni főiskolai ifjuság egyesületeinek vezéreit, hogy a tanév második felében követendő programmjukról, céljaikról s az ifjuság aktuális kérdéseiről nyilatkozzanak. Munkatársunk interjuiról a következőkben számolt be:

Elsőnek *Nagy* Sándor joghallgatót

az Egyetemi-Kör elnökét

kerestem fel. A köri elnök csodálatosképpen sem drámát, sem aforizmákat nem irt, sőt egy irdatlan vastag könyvből — tanult.

Kérdéseimre azt felelte, hogy a tanév első felében a kör anyagi ügyeit rendezte, s igy a nyilvánosság előtti szereplések a második szemeszterre maradtak. *Január végén nagyszabásu előadást tervez a szinházban.*

Egyébként az élet az Egyetemi-Körben nagyon élénk és változatos.

Az Egyetemi-Körben volt feltalálható *Halmy* Endre, a bölcsészek bajtársi egyesületének,

az Árpádnak a vezére.

— Az Árpádban — kezdte a vezér, miután kérdést intéztem hozzá — *a lehető legpéldásabb rend és fegyelem van*, ami különösen a lövészgyakorlatokon tünik ki. Ez különben nagyban köszönhető annak, hogy az egyesületnek jelen eg 65 tagja van. Ebből 30 diákkisasszony.

— Épp ezért nagyszabásu, nagyméretü produkciókra alkalmatlanok vagyunk; bált nem rendezünk, csak két disztáborozást. *A hangsuly pedig különösen a vitaestélyeken lesz*, melyek eddig is minden képen sikerültek, s melyek rendezésének az eszméje is az *Árpádból* került ki.

Beszélgetésemet *Pajor* Győzővel, a jogászok *Werbőczy* bajtársi egyesületének vezérével és ifjabb *Haendel* Vilmos jogászelnökkel is ide iktatom be, akik együttesen teremtették meg a

a jogászság benső harmóniáját.

Épp a jogászbál megrendezésén tárgyaltak, melyet január 12-én fog megtartani a jogi fakultás a Bikában. Ez idei jogászbál nemcsak hogy a szezon első, de legfényesebb bálja is lesz, melyen ugy Debrecennek, mint az egész Tiszántulnak előkelő, uri publikuma fog találkozni.

A jogászelnök emlitette aztán, hogy nagy reményeket füz a szakosztály keretein belül rendezendő tudományos felolvasásokhoz, melyeket egyetemi tanárok fognak tartani az aktuális politikai, büntetőjogi, közjogi és közgazdasági kérdésekről.

Innen a Csaba házba menvén, felkerestem

dr Joób Géza Csaba vezért.

Tipusos alakja az orvosoknak: nyugodt, megfontolt s végtelenül bizalomgerjesztő. Igen udvariasan fogadott s készséggel szolgált felvilágositásokkal.

— A Csaba bajtársi egyesületnek első fontos programmpontja, hogy a keresztyén ifjuság szellemi téren vegye fel, állja meg győztesen a harcot az idegen fajjal. S hogy ezt becsületesen megtette és teszi ifjuságunk, igazolják a kollokviumi és vizsgai eredmények.

Nem tévesztjük szem elől emellett egy pillanatra sem nemzetmentő nagy feladatunkat, s fokozottabb kiépitése céljából ami emberileg megtehető, megtesszük. Ezeket az eszméket propagáljuk aztán a lehető legszélesebbkörü társadalmi mozgalmunkban, nyilvános táborozásainkban, többé kevésbbé a február elején rendezendő Csaba bálon is.

Ezek után kérésemre készségesen elvezetett *Zih* Sándor

Attila vezérhez,

a debreceni összes bajtársi egyesületek fölé helyezett helyiszervezet vezéréhez.

Zih Sándor az Attila helyi szervezet munkájáról és programmjáról a következőket mondotta:

— Az Attila, a bajtársi egyesületek debreceni központja az elmult félévben a mult éveknek hézagait, s az egyes egyesületek közötti szorosabb összetartozandóságot igyekezett kipótolni és kiépiteni, de emellett amennyire a körülmények engedték, aktiv müködést is fejtett ki. Igy többek között igen nagy része volt a december hatodikán a Kormányzó Őfőméltósága nevenapján rendezett fáklyás felvonulás megrendezésében. A következő szemeszterben pedig saját szükebbkörü kulturális tevékenységét fogja megindituí.

Havonkint — a jogász szakosztály Ady matinéjának mintájára — kulturdélelőttöket fogunk rendezni. Azonkivül nem kis jelentőségü vállalkozás az Attila zenekar megszervezése sem A zenekart a tanári kar részéről dr *Csaky* József orvosprofesszor jelentős anyagi és erkölcsi támogatásával, személyes vezetésével fogjuk megszervezni.

A menekült főiskolai hallgatókat magában tömöritő

Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületének

elnökét, Kolosváry-Borcsa Mihályt a Péterfia-utcai Keletmagyarországi internátusban találtam meg.

A debreceni Szefhe — mondotta kérdésemre, — egyik tagegyesülete a budapesti, szegedi, keszthelyi, magyaróvári, soproni és pallagi mellett a székely főiskolai hallgatók országos szövetségének. Sok ezer tagot számlálunk, három fiu és egy leány internátusunk van, több millió vagyon fölött rendelkezünk, van cipész, bőrdiszmü, iparmüvészet textil mühelyünk, két büffénk, hatalmas könyvtárunk, mindezt és sok egyebet a magunk erejéből teremtettük meg semmiből, a menekült ifju generáció, amely büszkén viseli a székely nevet. Sokoldalu társadalmi, kulturális, gazdasági és sporttevékenységünkben vezető szempontunk az a meggyőződés, hogy az erdélyi magyar kovásza a sikföldi magyarságnak. A magyar Erdély pedig mi vagyunk.

Végezetül pedig felkerestem a 16,000 tagot számláló

Turul bajtársi szövetség fővezérét,

vitéz Bánsághy Györgyöt, aki jelenleg Debrecenben időzik.

Kérdést intéztem hozzá a bajtársi egyesületek feloszlatásáról terjesztett hirestelésekről.

— Az az ifjuság, mely először irta zászlójára a magyar nemzeti és faji gondolatot, — mondotta — s mely szinte kiterrorizálta a numerus clausust, csak szálka lehet azoknak a szemében, kik továbbra is szervezetlenül, mindenféle idegen nációnak kiszolgáltatva szeretnék látni a magyar társadalmat. Nem csodálkozunk azon, hogy sajtójuk napkap mellett feloszlatásunkról ir, sőt köszönetet mondunk nekik, mert ezáltal nem engednek elernyedni. A feloszlatástól nem félünk, mert munkakörünk alapszabályainkban lefektetett elvek szerint, meghatározott kereteken belül kidolgozott tervekkel, akadályokat nem ismerve, visznek bennünket kitüzött célunk felé, a magyar jövő felé.

— Milyen munkaprogrammal fogja a Turul céljait megvalósitani?

— Munkánk három részre tagozódik: tanulmányi, nemzetmentő és társadalmi részre, amikor is összefogunk mindazokkal a becsületesen dolgozó magyar hivekke, kiknek erejében még meg nem fertőzött vér kering. Apostolokat nevelünk a hazának, hogy a fajok harcában biztositsuk a magyar jövőt a Kárpátok övezte Duna medencében.

A magyar ifjuság az önmaga által kijelölt uton halad s nem fogja engedni, hogy a megalkuvás ebben a hazában tanyát üssön, s hogy a megalkuvás mégegyszer végromlásba döntse a magyar hazát.

Jókai Balogh György.

„Vadászkürt“ szálloda és étterem
Petőfi-tér 7. szám, Deák Ferenc-utca sarok.
Tiszta és kényelmes szobák.
Kitünő magyar konyha. Elsőrendü fajbor.
Minden este BERKY LAJOS zenekara hangversenyez.
Tulajdonos AZOR GYULA.

Kátrányos fedélpapir Federit bőrlemez
Bészler és Dávid vaskereskedésében
a Kosssuth-szobor mellett. Tulajdonos: DÁVID JAKAB.

VAKOLÓ KANÁLLAL...

Irodalmi jogrend vagy Tiltakozó gyülés az agyonünnepelt Parnasszuson

(Az 1923. esztendő társadalmi, politikai, tudományos, irodalmi és művészeti életét teljesen kimerült az emlékünnepélyek rendezésében. Nem mult el nap centennárium nélkül. Megünnepelték a centennáriumok tiz, tizenöt, husz és ötven éveséyfordulóit, továbbá ezeknek a centennáriumait és végül a centennáriumok centennáriumait is. Ez ügyben a Parnasszus tiltakozó gyülést is rendezett, melynek anyagát drótnélküli táviró segitségével sikerült megszereznünk.)

***Petőfi*:**

Tisztelt Parnasszus! Amit a jubiláló világ a centennáriumok esztendeje alatt velem véghezvitt, az ellen a halhatatlanság nevében tiltakozom Január elseje óta nem volt egy nyugodt pillanatom. *Ötvenezerszer eleistem a segesvári csatatéren*, rendeztek a tiszteletemre 5000 felolvasást, 7500 matinét délután 5 órai kezdettel. 9300 szoárét délelőtt 11 órakor, ötször kikiáltottak a szerbek nemzeti költőjévé, ezenkivül *megtettek csehszlovák, dákóroman, rutén és eszperantó nemzeti hősnek, irtak rólam 6 tragédiát, amiben nem a hős, hanem a tragédia bukott el*, január elején elszavalták a *September végén* cimü versemet 75.000 szer, megünnepeltek a szociáldemokraták, radikálisok, liberálisok, a Rassai párt söt mitöbb, még a Petőfi-társaság is, egyszóval *mindazok az egyesületek és pártok, kik távol állanak szellememtől* bebörtönöztek és láncot raktak reám, ki érted haltam — óh világszabadság!

***Madách*:**

Be van fejezve a nagy mű, igen! *A kor pihen s az alkotó forog*. Év milliókig ünnepelnek ők, de szellemünket végleg elveszejtik. S mi tessék rajta? Mert minden ember szerepelni vágy. Ez érzet az s nem a jubileum, mi centennáriumokra üzi a nagy tömeget, ámbár öntudatá nem ébred banne a mi szellemünk.

***Kölcsey*:**

Tisztelt Parnaszus! Az, ki életében sokat érzett és gondolkozott s érzeményeit és gondolatait nyom nélkül elröppenni nem hagyta: oly jubileumokat gyüjthetett magának, mely a hallhatatlanság minden szakában nyugtalanságot ád a leikének.

***Bolyai*:**

Egy axiomát én is leszögezek. A földi véges tereken a legellentétesebb világnézetü centennáriumok is párhuzamosok, *a jubileumok csak a végtelenben metszik egymást.*

***Pasteur*:**

En is jubiláns vagyok. Rendeztek emlékemre 500 emlékünnepélyt, ezzel szemben *hagyták, hogy elszaporodjanak a veszett kutyák! (Általános riadalom a Parnasszus minden oldalan).* Mindannyiunkat ünnepelnek, de a népek homlokegyenest ellenkező utakon járnak,

***Csokonai*:**

Kancsót fiuk! Veszendő az élet és előlünk minden jubileum elfogy. *Mi kurta napjainkból hánvat lelopnak a centennáriumok!* Miért bokrositsam a bajt? Iszom, ha szivem örvend s ha szihatok borocskát, a matinék csucsulnak!

***Apolló elnök*:**

Csendet kérek! Felhivom a Parnaszus tagjait, van-é közöttünk olyan, akinek emlékére 1923 ban ünnepélyt nem rendeztek?

— *Olyan nincs!* (Általános zugás a Parnasszus minden oldalán).

***Pallas Athéne*:**

A fejmunkások szakszervezete még nem ünnepelte meg Zeus fejéből való kiugrásomnak 50.000 éves jubileumát.

***Apollo*:**

Figyelmeztetem, hogy én is görög isten vagyok és eddig még sem a zsidók, sem az olahok által nem lettem kisajátitva. (Általános csodálkozás),

***Mitológiai Farkas*:**

Van szerencsém bejelenteni, hogy három év óta én koptatom az oláh nemzeti irodalmat. (Harsogó derültség minden oldalon).

***Ovidius Naso*:**

Prima satis est aetas, quae vindice nullo . . . . De jelenleg én vagyok az első dákóroman lírikus, *orromra pedig az izraelitak vetet ék ki a hátójukat.*

***Apollo tinök*:**

A jegyzőkönyvekből megállapitom, hogy még több halhatatlan nem ünnepelhetett meg: *Torquato Tasso* Jeruzsálem megszabaditásának évfordulója *Milton* az elveszett paradicsom megtalálása, *Horatius* az aranyközéput feltalálása és *végül Darwin Károlyi Mihály születésének félszazados jubileuma alkalmából.*

***Clio jegyző*:**

Tisztelt Parnasszus! Ujabb meghivók érkeztek. (Olvassa) Hétfőn a Chevra Kadisha Tinódi Sebestyén matinéja, kedden reggel a szervezett Vasmunkások és Gereblyekészitők Vas Gereben centennáriuma, kedden este a Talpra Zsidók Ifjuságí körének Petőfi ünnepélye, szerdán a börzebizományosok Börzenyi Dániel szoaréja, csütörtökön a szervezett Csokoládékészitők Csokonai estélye, pénteken a Süketnéma Aranyifjak Ballada Egyletének Arany János ünnepélye, szombaton a Keserüvizpalackozó Aranyifjak egyesitett Hunyadi János és Budai Ézsaiás tánc mulatsága, vasárnap reggel a Fausztató Munkások és Faust adó Szinészek Faust centennáriuma, végül vasárnap délelőtt az Izr. Kisajátitási Szövetkezet Ady matinéja és Matinéja.

(E percben kivülről erős kopogás hallatszik).

***Apollo elnök*:**

Ki az?

***Egy hang kivülről*:**

Fenyő Miksa vagyok. Halhatatlan mert Miksának hivnak. Szellem örökzöld, tehát fenyő: bocsássanak be, különben visszamegyek és bebizonyitom, hogy Ady Endre, Petőfi Sándor, sőt mitöbb, még Aquinói szt. Tamás is izraeliták voltak.

***Petőfi*:**

(*Kardot ránt*). Mit háborgattok?
Takarodjatok innen!
Nagy munkába vagyok
Ostort fonok, lángostort napsugarakból,
S megkorbácsolom az egész fokhagymaszagu világot!

*

(Parnasszuson kitör a nemzeti ellenforradal m. Heine, Mendelssohn és Offenbach jogrendért kiabá nak. Nemzetközi zsidó irodatom összes kezeiből kiesik a sakterkés)

Lisztius.

Ismét nagyhatalmi beavatkozásra érett a balkáni helyzet

„Nagyszerbia" vergődése. — A szerb király diplomáciai kilengése.

A párisi városházán a *Hotel de Ville* csodálatosan szép palotájában tanácskozik most a népszövetség bizottsága a magyar kölcsön ügyéről. Magyarország ellen a kisantant váratlan nagy harckészséggel vonult tel. Mindenki azt hitte, hogy a kölcsön ügyét a londoni előzetes tárgyalás már kedvezően döntötte el, mikor egyszerre

a kisantant váratlanul felboritotta a helyzetet.

Az egészben Szerbia harciaskodása volt a legmeglepőbb, amely most egyszerre magához ragadta a kisantantban a magyarellenes vezetőszerepet. Alkalmunk volt egy párisból most visszaérkezett *balkáni diplomatával beszélni*, aki Szerbia helyzetét alaposan ismeri és aki a következőkben volt szives tájékoztatni a szerb népszövetségi kiküldött váratlan agresszivitásának okairól és körülményeiről:

— A balkáni helyzet jellemző sajátsága az általános bizonytalanság.

Ma is ezekben a szokatlanul csendes napokban is ugy nyüzsög és forrong a balkáni boszorkánykonyha, mint közvetlenül a balkáni háboruk kitörése előtti legforgalmasabb napokban.

Jugoszlávia önérzete ujra dagadozni kezd és ez a kóros tünet a végzetes betegségben szenvedő délszláv államban mindig nagyon válságos idők el érkezését jelentette.

Nagyszerbia most legutobb

három jelentékeny veszedelemből szabadult meg aránylag könnyü szerrel.

Musztafa Kemal basa megmérgezése egyidőre elháritotta a fenyegető török veszedelmet és a szerbek most megkönnyebülve tekintenek a nemregiben már veszedelmessé lett déli határokra, ahol az ősi ellenség Európába vonulását szerb csapatösszevonásokkal próbálták megállitani. Ma már látszólag *elmult a tráciai veszedelem.* Előfordulnak a történelemben ilyen apró korrekciók, néhol még mindig divatban van a szerencse korrigálása. Emlékezhetünk Szerajevóra és emlékezhetünk arra is, hogy a szerb tanitóképzőintézetekben nemcsak pedagógiára tanitják a diákokat, hanem a méreg, a revolver és a bomba kezelésére is.

Musztafa Kemal basa váratlan és ismeretlen bajban való megbetngedése feltünően összeesik Nagyszerbiának a válsagból való kiemelkedésével

és mindenesetre egyik jellemző balkáni módja volt a török veszedelem elháritásának.

Az olasz fascizmus uralomrajutása az első pillanatokban megdermesztette a vért a jugoszlávok ereiben De váratlanul simán multak el a korfui bonyodalom hullámai, a fiumai kérdés pedig tovább forrong keserü levében, melynek forraló üstjébe csak elvétve mernek belenyulni a diplomáciai kukták és szakácsok, akik aggodalmas arccal kavargatják kanalukkal. A török olasz harapofogóból sértetlenül kipotyant Jugoszlávia belső politikai zavarait is hasonló szerencsével uszta meg. *Radics* nagy neki buzdulása és kü földre szökésn után sem következett el a várva-várt és előre beharangozott kataklizma.

Musztafa Kemal, Mussolini és *Radics* nevének vésztjósló hangzása volt minden jugoszláv fülébnn és a predesztinált ellenségnek járó olthatatlan gyülölettel gondolt ezekre a nevekre minden szerb ember. Ma már meguszták a veszedelmet és most már megint a végletekig feldagadt önérzettel tekingetnek széjtel a nemrég még nagyon megijedt balkáni urak.

Legujabban azonban politikai átformálódásra került a sor.

Az eddigi veterán balkáni méregkeverő politikusok kidőltek.

Véznics pár évvel ezelőtt meghalt és betegágyán fekszik most *Pasics* a hirhedt aggastyán, akit *Balkán Bismarkjának neveztek el. Nincsics* a jelenlegi külügyminiszter egészen szürke alárendelt jelentőségü politikus, akit a kisantantos kollegái állandóan háttérbe szoritottak.

A helyzet feszültsége annyira nyomasztóan éreztette hatását, hogy okvetlenül gondoskodni kellett uj politikai vezetőkről. Ekkor történt meg a példátlan eset, hogy a

szerb király maga vette kezébe a külpolitika vezetését

és diplomáciai járatlanságának és naivitásának bizonyságát szolgáltatva, fogfájás ürügyével ment Párisba és ott szerte-szét világgá hirdette a két tüz közé került Jugoszlávia szánalmas helyzetét. Ezen a cimen könyörgött segitségért a franciáknál. Ez a kevéssé uralkodói gesztus, ami a fiatal balkáni uralkodó meggondolatlan közvetetlenségének a jele, csak annyiban járt sikerrel, bogy a

franeiák nagyobb kölcsönt bocsátottak rendelkezésére

Franciaországban beszerzendő hadianyagra és hadifelszerelésre. Ezen a kölcsönön Franciaország csak nyerhet, de a kölcsönre szorult Jugoszlávia helyzetének feltárásával mindent elveszithet. Jugoszlávia helyzetén a kétségtelen beismerés föltétlenül ront. Sándor szerb királynak az akciója kölcsönt ugyan szerzett, de diplomáciailag annyira teljes gyámoltalanságról tesz bizonyságot, hogy nincs okunk kételkedni, hogy mennyivel

többet ártott mint használt Szerbiának.

A királyi diplomatáskodás balfogásairól a történelem lapjai már eddig is mondanak egyet-mást. De ez a legujabb királyi diplomata tele torokkal kiáltotta ki azt, amit eddig az összes diplomaták kétségbeesetten togadtak. Ezután a bejelentés után napirendre kerül ujra a balkáni kérdés teljes egészében. A balkáni kérdés még megoldásra vár, mert a szerb király kijelentése szerint a

jelenlegi nyugalom csak órák kérdése lehet

A balkáni uralkodó beismeri azt, hogy a Páris környéki békék távolról sem oldották meg a béke kérdését, mert az ő kevéssé diplomattkusan hangzó kijelentése szerint Szerbia máris

két tüz közé kerültnek érzi magát.

A párisi népszövetségi tárgyalásokat januárban Rómában fogják folytatni és az önérzettől duzzadó Szerbia a számára kedvezőtlen római légkörben megcsappant erővel képviselheti a kisantant tulzó állásfoglalását. A belgrádi kisantant konferencia valószinüen már nem az agreszivitás, hanem a

védekezés jegyeben fog tanácskozni.

A kiváló diplomatának felvilágositásait megköszönve, sietek a magyar közvéleményt tájékoztatni a reá nézve is elsőrangu fontosságu kérdésekről.

w. d.

Az ujjászületett magyar aeronautika

A magyar légforgalmi vállalatok sikerei a külföldiekkel szemben. Ujra nekilendült a magyar repülőgépipar. Kisérletek motornélküli gépekkel.

A trianoni békeszerződés a magyar aviatikára sulyos bilincseket rakott. Repülőgépeinket a nyugati kultura örök szégyenére darabokra törték s utána a magyar repülőiparra egy teljes esztendei tilalmi időt szabtak. E kényszerü tétlenség csak a mult év őszén ért véget, azonban ez a felszabadulás nem volt teljes, mert Magyarország katonai repülőgépeket ma sem épithet, sőt a polgári légiforgalom repülőgépeit is oly szük korlátok közé szoritották, amelyek a külföldi kereskedelmi aviatika mai szinvonalával nem egyeztethetők össze.

A magyar repülőélet az idei tavasszal a békeszerződés támasztotta nehézségek ellenére erős lendületnek indult és rövid idő alatt oly kedvező eredményeket értek el, amelyek bármely hozzánk hasonló viszonyok között élő államnak dicséretére válnának. Repülőink munkája az elmult év folyamán első sorban két téren mozgott: a

polgári légiforgalom és a repülőipar terén.

A tilalmi idő föloldását követő napokban két magyar légiforgalmi vállalat alakult meg a Magyarország területe fölött lebonyolitandó belföldi és nemzetközi légiforgalom megteremtésére: a *Magyar Légiforgalmi r.-t.* élén gróf *Wilczek* Frigyes elnök-igazgatóval, továbbá *Pál* Andor és dr. *Vizkelety* Imre igazgatókkal, azonkivül az *Aeroexpress,* amelynek élére gróf *Jankovich-Bésán* Endre elnök-igazgató és *Maier* József igazgató kerültek. Mind a két vállalat kizáróan magyar pilótákat alkalmazott. A Magyar Légiforgalmi r.-t. hollandiai gyártmányu *Fokker*-tipusu hat üléses személyszállitó repülőgépeket használt, az Aeroexpress pedig a dessaui német *Junkers*-gyárból rendelt hat üléses teljesen duraluminiumból készült személyszállitó repülőgépeket. Mind a két vállalat

hat-hat darab repülőgépet vásárolt,

amelyeket légiuton hoztak Budapestre Amsterdamból, illetve Dessauból. A Junkers-gépek közül három szárazföldi és három vizi repülőgép, a Fokkerek pedig mind szárazföldi gépek. Mind a két tipus egyfedelü. Az ülések a törzs belsejében vannak elhelyezve. A fülkében kényelmes bőr karosszékek találhatók, mindkét oldalon lehuzható ablakokkal ugy, hogy a gép belőlről egy kis szalonkocsi benyomását kelti. E sorok irója több fölszállást végzett a főváros fölött a Fokker- és a Junkers-utasszállitórepülőgépekkel. Nyugodt, sima mozgásuk a levegőben és a leszállásnál a teljes biztonság érzését keltik. A levegőből a földre gyönyörü kilátás nyilik s mindenki, aki megpróbálta a légi utazást, a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozik róla.

Mielőtt a rendszeres légiforgalom megindult volna, a két vállalat sétarepüléseket rendezett a főváros fölött és néhány nagyobb repülőutat is tettek vidékre, illetve külföldre. Az utóbbiak közül a leghosszabb volt gróf *Mikes* szombathelyi püspök római utja, aki

a pápához Junkers-tipusu repülőgéppel utazott le

hivatalos jelentéstételre. Egy Junkers-tipusu hidroplán egy másik ut alkalmával *Budapestről* egész a *Regensburg* melletti *Straubingig* repült mindenütt a Duna fölött, hogy meggyőződést szerezzen a felső Dunaszakasznak a rendszeres légiforgalom utjára való alkalmassága felől. A *Transzszófai Unióba* tömörült repülővállalatok tervbe vették ugyanis a

London—belgrádi légiut kiépitését,

amelynek Strauling—belgrádi utszakaszát hidroplánokkal bonyolitanák le a Duna vonala fölött. A forgalomba az Aeroexpress is bele fog kapcsolódni.

Az első rendszeres légijáratok Péter Pál napján indultak meg a Balaton fölött. Budapest és a Balaton között ettől a naptól kezdve hetenkint átlag kétszer indultak légijáratok. Julius végén a Budapest—bécsi légijáratok is megkezdődtek. A Magyar Légiforgalmi r. t. szárazföldi repülőgépekkel, az Aeroexpress pedig hidroplánokkal bonyolitotta le a két város között a légiforgalmat. A gépek naponta indultak a *Francia—Román* repülőtársaság vonalával párhuzamosan, amelynek Páris—konstantinápolyi légijáratai szintén Budapesten vezetnek keresztül. A

magyar vállalatok azonban kedvezőbb eredményeket értek el,

mint a franciák, mert amig a Magyar Légiforgalmi r. t. julius 30-tól október 20-ig inditott 136 menetrendszerü járata alkalmával 296 utast, az Aeroexpress pedig julius 15-től szeptember 30 ig inditott 124 légijárata alkalmával 187 utast szállitott s igy egy-egy repülésre az egyik vállalatnál több, mint két utas, a másiknál pedig másfél utas esett, addig a francia vállalatnak csak minden második utnak inditott repülőgépére jutott átlag egy egy utas.

A légijáratok a téli időszakra való tekintettel ezidőszerint szünetelnek és csak a tavasszal fognak ismét megindulni.

A magyar repülőipar,

ha szerény keretek között is, de szintén lendületnek indult az elmult év folyamán. A vezetőköröknek egyelőre nem a széria-gyártás volt a célja, hanem az, hogy néhány magyar repülőgéptipust teremtsenek s amelyik legjobban beválik, abból gyártsanak néhány repülőgépet a rendelkezésre álló anyag és a szükséglethez mérten. Az albertfalvai repülőgépgyárban

három egyfedelü iskolagép készült el.

A gépek általában jól sikerültek s ez elsősorban *Oravecz* Béla főmérnök érdeme. Az ülések elrendezése, valamint kissé a törzs fölé emelt parazol-szárny minden irányban jó kilátást biztosit a pilótának és a tanitványnak egyaránt. A gépeket 100 lóerős *Mercedes*-motorral próbálták ki, de az eredeti terv szerint 50 lóerős *Fejes* motorokat fognak alkalmazni rajtuk.

Sebességük 160—180 kilométer óránként.

Az ősz végén a kelenföldi Express-műveknél egy négy személyes utasszállitó repülőgépet is épitettek, A gépet *Rotter* Lajos szerkesztette és a technológiai munkát *Feigl* Gyula dolgozta ki rajta. A gép szerkesztői nevéről „Feiro I." jelzést nyert. A konstrukciónál, mivel a repülőgép polgári légiforgalomra készült, az üzembiztonságra különösen nagy sulyt vetettek. A gépbe a rendelő kivánságához képest tetszés szerint épithető be forgó, csillag vagy soros motor. Ezidőszerint 120 lóerős *Le Rhon*-motor hajtja. A kisérletek folyamán a repülőgép jól bevált, de ma még kisérleti stádiumban van.

A motor nélküli repülés,

amelynek terén külföldön az utóbbi években meglepő eredményeket értek el, Magyarországon anyagi okok miatt mindeddig nem tudott megszületni. Több motor nélküli repülőgép épitésébe belefogtak ugyan, de eddig még egy sem készült el teljesen. Legelőrehaladottabb állapotban van *Lasspich* Árpád siklógépe, amelyen már csak az utolsó simitásokat végzik. Legutóbb *Iszer* István gépészmérnök egy millió koronás dijat tüzött ki azon magyar motornélküli repülőgép pilótája és konstruktőrje részére, akiknek gépe legalább három kilométert fog megtenni egyhuzamban.

Az idei tavasszal megindult légi forgalom Magyarországot a nemzetközi légihálózatba belekapcsolta. A repülés biztonsága terén vállalataink olyan kedvező eredményeket tudtak felmutatni, amely bármelyik külföldi vállalatnak is becsületére válna. A Budapest és Bécs között lebonyolitott rendezett légijáratokban a

legkisebb baleset sem történt.

A Magyar légiforgalom r.-t. a sétarepülésekkel együtt összesen 556 felszállást végzett és 1630 utast szállitott. 500 óra alatt mintegy 60,000 km.-t repültek *minden baleset nélkül.* Az Aeroexpress 610 felszállás alkalmával 1082 utast szállitott, 428 óra alatt mintegy 50,000 km. hosszu utvonalon s ez alkalomal is csak *egy baleset fordult elö.*

A magyar aeronautika élén a kereskedelemügyi minisztériumi légiforgalmi szakosztályának vezetője, *Vassel* Károly légiforgalmi igazgató áll. A magyar aerotikában az elmult év folyamán kifejtett céltudatos, rendszeres munka elsősorban az ő érdeme.

Udvary Jenő
légiforgalmi felügyelő.

Ujonnan àtalakitott és a mai kor igényeinek megfelelően dusan felszerelt üzletemben
konyhaberendezési és háztartási cikkek
a legolcsóbb árakon beszerezhetők.
Legszebb és legcélszerübb Karacsonyi és ujévi ajándekok.
Korcsolyák megérkeztek!
Tóth Gyula
vasnagykereskedő
Debrecen, Városház sarok.
Telefon 29.

Jó sikerrel fest
szőrméket, bőrkesztyüket, mindenféle ruhákat minden szinre: gyász-, expresz-munkák kivánt időre.
Hungária Kelmefestő, Vegy tisztitó Gőzmosó Vallalat
Debrecen, Péterfia-utca 4. szám.
Tulajdonos: LIBÁNDY ANDOR.

A karácsonyi nagyvásár alkalmával uj évig 8 olcsó napot rendez a Hajdusàgi férfiruha-áruház
Piac-u. 67. sz.
Mikor is eladásra kerülnek:
Férfi öltönyök 190,000 K-tól
Férfi félhosszu télikabát 170,000 K-tól
Férfi hosszu télikabát meleg béléssel 220,000 K-tól
Férfi raglán 190,000 K-tól
Férfi bőrkabát 290,000 K-tól
Férfi magános nadrág 40,000 K-tól
Gyermekruhák a legolcsóbb árakon.
Kérjük a t. vevőközönséget a cégre figyelni
Hajduuságí férfiruha áruház
Piac-u. 67.

Aprohirdetesek ingyen a Hajdufőld előfiz tőinek

Kurucok karácsonyi éneke

Kenyeres, kenyeres
Kenyeres pajtásom,
Hogy im ránk köszönte
A fehér karácsony
Könnyitsük szivünket
Bús keserveinket
Éjjeket, zord telet
Gondot, bút, bajt feledt
Öröm áldomásom.

Könnyitsük a szivünk,
Bánatterhes lelkünk,
Akik valahára
Nyugodalmat leltünk
S akik mindhiába
Vártunk eddig rája
Most könnyes szemünkben,
Meggyötört szivünkben
Látásával teljünk.

Látod itt, kenyeres,
E szegényes jászol
Gazdag örömével
Egy világot gyászol;
Egy tünő világot,
Mi utunkba állott
És ma panaszával,
Végső sóhajával
Is bennünket vádol.

Hajtsuk meg, kenyeres,
Roggyant térdeinket,
Emeljük fel hozzá
Osszetört szivünket,
Zengjük mi, bus-árvák
Az ő glóriáját,
Aki a romlástól
Végső pusztulástól
Jött megváltni minket.

Jászol felett csillag, . . .
Annak ragyogása
A mi éjszakánkat
Is hajnalra váltja
Éjjünket uj napra,
Sirásunk kacajra
Panaszunk énekre
Halálunk életre
Szavunk imádságra.

Kenyeres, kenyeres,
Kenyeres pajtásom,
Hogy im rám köszönte
A fehér karácsony
Könnyitsük szivünket,
Bús keserveinket
Éjjeket, zord telet
Gondot, bút, bajt feledt
Öröm álmodáson.

PALASOVSZKY BÉLA.

A névtelen levelek a rendőrség szolgálatában

Ha a szomszédasszony megharagszik. Az ismeretlen nyomravezetők

A nagyközönség amely leginkább detektivregényekből, izgalmas mozi filmekből alkotott magának véleményt a rendőri nyomozásról s még nem volt alkalma bepillantást nyerni a rendőri nyomozómunka hátterébe, a kisebb nagyobb, nyilt vagy kevéssé titkolt kulisza titkokba — aligha tudja, hogy a névtelen levelek milyen nagy szerepet visznek a rendőrség szolgálatában. Kevesen tudják, hogy milyen sok feledésbe borult bünesetet, mennyi titkolt apró szélhámosságot árult el indiszkrét módon egy egy ákom-bákom betükkel teleirt elferditett irásu, vagy gépirásos kis névtelen levélke . . .

A szerző

A névtelen levelek irói az ismeretlenség homályába burkolóznak. Néha szellemes, esetleg kevésbbé szellemes aláirásokkal, mottókkal látják el a levelet, mint például, *mindent tudok, lakoljanak a bünösök kitudódik az igazság.* Mások a szimpla *N. N.* vagy a közönséges *Kis* János, *Nagy* Péter neve megé rejtik a közlendőket, vagy pedig tényleg névtelen levelet küldenek, az aláirás hiányzik.

A névtelen levelek irói mindig elferditett irással irják mondanivalójukat, sőt leggyakrabban mással, kis gyermekkel iratják s mintha az is érezné, hogy miről van szó, szintén igyekszik elferditeni az irását, ugy hogy aztán sokszor szinte művészet kisilabizálni az ákom bákom, szarkalábas betüket. Gépirásos levelek ritkábban érkeznek a rendőrségre.

A cimzettek

A névtelen levelek cimzése igen érdekes és külömböző. Gyakori az ilyen cimzés *„a detektiv uraknak"* vagy csak *Detekliveknek. Rendőrségnek.* Sok névtelen levelet kapnak a közismertebb s több igen sikeres nyomozásra vissza tekinthető detektivek, mint a *Rózsa* István, *Kovács* Péter, *Lakatos, Katona* csoport. — Máskor a bünügyi osztály vezetője *Tóth* Gyula rendőrkapitány cimére érkeztek a névtelen levelek, sőt *Ságy* Lajos főtanácsos is kap elég gyakran.

A bosszu

A névtelen leveleket legtöbbször *bosszuból szokták küldeni.* Szomszédasszonyok összevesznek — összekapnak, az egyik megharagszik s másnap már megérkezik a rendőrségre a kis névtelen levél, hogy a szomszédasszony férje lopott holmit, fát, ruhát visz haza a feleségének. A rendőrség utánna jár a dolognak s kiderül, hogy csakugyan lopott a férj, orgazda a feleség, sőt ezen a nyomon kiindulva kiderül, hogy a mühely, gyár többi alkalmazottjai is lopnak s *egy névtelen levél nyomán egész bünszövetkezet kerül a biróság elé,* amely évek óta büntetlenül, észrevétlenül lopott s talán soha ki nem derül a lopás, ha a szomszédasszonyok össze nem vesznek és meg nem irják a névtelen levelet.

Elbocsátott alkalmazottak is sok kényes s igen sokszor a büntetőtörvénykönyvbe ütköző esetekről rántják le a leplet névtelen levélben. Mások azért fordulnak a névtelen levélhez, mert nem szeretnek feljelentést tenni, huzódoznak a vallomás tételtől, tanuskodástól, jól tudván, hogy az sok herce-hurcával, idézéssel jár.

A bosszu rossz tanácsadó, sokszor alaptalan feljelentéseket tartalmazó névtelen levelek is érkeznek, azonban a rendőrök gyakorlott szeme hamar megállapitja melyik a *fals* levél. *Megállapitható azonban, hogy a névtelen levelek 70%-a eredményes s jó tippet* szolgáltat a rendőrségnek és elősegiti a sikeres nyomozást.

A tanácsadó levelek

Más kategóriába tartoznak azok a névtelen levelek, amelyek például egy nagyobb büncselekménnyel kapcsolatban érkeznek a rendőrségre. A fővárosban ha egy nagyobb büncselekmény történik, a közönség a rendőrséggel együtt nyomoz s csak ugy ontja az adatokat tippeket, gyanus momentumokat. — Debrecenben a Nagytemplom meggyalázása és a homályban maradt Kramer bankbizományos meggyilkolásakor érkezett számos névtelen levél a rendőrségre és a legkülönbözőbb, sokszor fantasztikus adatokat szolgáltattak. A Nagytemplom elleni merényletnél a levélirók *szerint mindenki gyanus volt, aki élt,* a Kramer gyilkosságnál pedig mindenki sejtette ki a gyilkos — persze tévesen . . .

Ha jutalom is van

Sok névtelen levél érkezik akkor, mikor a büncselekmény felderitésekor nagyobb jutalmakat igérnek a nyomravezetőknek. *A jutalom izgatja az embereket* s mindenki azt hiszi, hogy as ő által észlelt gyanus momentum az a biztos nyom, amelynek alapján a tettes rendőrkézre kerül . . . S megirják a névtelen levelet s ettől kezdve figyelemmel kisérik az ujságokat, megfogják e a tettest s milyen nyom alapján. S ha ugy érzik, hogy nekik is részük lehet e sikerben, egy szép napon megjelennek a rendőrségen.

— *Én vagyok kérem,* — *kezdi szerényen,* — *aki azt a névtelen levelet irtam s amelynek alapjan elfogták a tettest. Kérném a jutalmat!* S dühös s rendkivül haragszik, méltatlankodik, ha megmagyarázzák neki, hogy az ő tipje teljesen rossz volt, közel sem járt az igazsághoz.

A nők

Megállapitható, hogy névtelen levelek *nagyobb részét nők irják,* de a női névtelen levelek között van a *több alaptalan adat is.* Hogy miért, ezt a nők tudják! . . .

Volt egy idő, amikor a rendőrségen felsőbb utasitásra nem vették figyelembe a névtelen leveleket, azonban hamar rájöttek, hogy a névtelen levelekre igen sokszor szükség van a nyomozás sikere érdekében s azóta a legtöbb helyen az összes névtelen leveleknek lelkiismeretesen, pontosan utána járnak s az eredmény nem is marad el.

A fals levél

Gyakran megtörténik az is, hogy a névtelen levelekkel félre akarják vezetni a nyomozó hatóságokat s téves utra akarják terelni a jó, helyes nyomon járó detektiveket. A közelmultban történt meg, hogy a következő névtelen levél érkezett a rendőrségre: — *Detektiv urak, nem jó nyomon járnak, ne fáradjanak hiába. Nem az a tettes, akit gondolnak, hanem X. Y.* A detektivek azonban nem hagyták magukat félrevezetni s mégis csak az volt a tettes, akit gondoltak, *elfogták az egyik régen körözött rovotmultu betörőt.* S mikor aláirja a kihallgatása után a jegyzőkönyvet, a detektivek jobban megnézik az irását, nagy hasonlóságot találtak a *fals* névtelen levél s a betörő irása között. Kiderült, hogy ő irta a névtelen levelet s ő akarta félrevezetni a nyomozó közegeket. Azonban eredménytelenül . . .

TAMÁSSY LÁSZLÓ.

Szőnyegek Függönyök Teritők
leghasznosabb karácsonyi ajándék a legolcsóbban
Horn és Erdélyinél
Kossuth-utca 19. szám alatt.

Üvegezést
ugy helyben, mint vidéken jutányosan készit. — Modern képkeretek
HAMPEL JENŐ
épületüvegezési és képkeretezési vállalat
Debrecen, Rákóci-utca 8

Zománcos öntött vasedények, épület- és butorvasalások
BAKOS vasüzletében
Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

Nemzeti Hitelintézet r.-t.
DEBRECZENI FIÓKFA.
KOSSUTH-UTCZA 7. SZÁM.
Befizetett alaptőke 1.800,000,000 korona.
Telefon: 350. szám. Telefon: 350. szám.
Elfogad betéteket: könyvecskékre, kosztbetéteket folyószámlára a legelő-o—o nyősebb feltételek mellett. o—o
Kölcsönt nyujt ház és földingatlanokra, értékpapirokra és árukra. Bankszerü és tőzsdei megbizásokat elfogad és **legelőnyősebben** lebonyolit. Idegen pénzeket, értékpapirokat vesz, elad és közvetit.
Tőzsdei megbizásokat legelőnyősebben teljesit
Az ország minden számottevő városában működő fióküzletünk lehetővé teszi a bank átutalásokat a lehető legelőnyősebben.
Főintézet: Budapest VI., Vilmos császár-ut 25. sz.
Az első nagy országos intézet, mely hazánk keresztyén nemzeti alapon való ujjászüle ését munkálja közgazdasági téren.

ELADÓ
irodai berendezések és butorok.
Miután budapesti irodámat átadtam, annak összes berendezéseit hazaszállittattam Debrecenbe és most azokat eladom, éspedig:
álló iróasztal, — ülő-iróasztal, — hatalmas és praktikus beosztásu nyomtatvány-tartó szekrény, — alig használt, látható irásu „ADLER" irógép, asztallal, — egyszerübb, két ajtós könyvszekrény — két ruhaszekrény, — egy tükörajtós szekrény, — üvegtetős kis mahagoni asztalka két tömött karosszékkel, — hencser, — hintaszék, — puldok, stellázsik.
Külön-külön is eladók!
NAGY LAJOS Ingatlanforgalmi Iroda, Veres utca 9. szám.

Izlelje meg!
Elsőrendü Ó-rizling bor
1 lit. 1400 kor.
ALBERT Belvárosi Éttermében

Karácsonyok rapszódiája

Karácsony est!... A néma éjszakában,
Csönd es, fehéren szálldos, hull a hó
S a gyermek álmok édjén felmosolyg ma;
A játék puska és a hinta ló.
Karácsony est... Az ódon, vén toronyban
Zeng ünnep-esti áldott gingaló
És tüzben ég a gyertyák csonka teste,
Száz régi vágyat zümmög, zsong az este.
S mint messze eltünt boldog gyermek évek,
Áhitattal száll az ünnep-ének.
A mult meséje szóll ma ujra csengve,
És sir a sohaj, forró csók esengve.
De jaj hiába szárnyal szent fehéren,
Szivem falán ma ujra dönq a vérem
S átint hozzánk a sors-vasalta rácson
Rablott rabunk, az elveszett karácsony.
Álmok falán im lengenek néma árnyak
S mint ünnep ének zeng: a vissza várlak,
A gyertya lángok tündöklő tüzében,
Összeégnénk, szent szerelmes szépen.
Nem csókolt lázas ajkad keresve;
Karácsony volna minden este.
Szivünkbe gyulna tiszta fénye,
Halott hatalma, halott reménye
S hamvadnánk, égnénk, mint a gyertya csonkja.
És angyal ének szólna szálna, zsongva,
Nem igy lopottan, nem igy titokban.
Nem nezelnénk fel ablak ha koppan,
Nem számolnánk, hogy hány az óra,
Nem riadnánk a kakas-szora
Nem fagyna százszor dermedté a vágyunk,
Nem lenne orzott bünö sé az ágyunk.
És ha jönne lángok lebegésén
Csoda csókkal jönne a halálunk,
Karácsony est! A szüz, szent éjszakában
Csöndes feheren hullna kint a hó
S egymásba égett lelkünk égbe szállna,
Mint ünnep-esti áldott gingalo.

MARSCHALKÓ LAJOS

Karácsony ma és hajdan

Mibe keriilt és mibe kerüla Jézuska

Beköszöntött ismét a kis gyermekek izgatottan várt, vidám örömet hozó ünnepe: a karácsony. Félős kiváncsisággal ragyognak fel a lánykák és fiucskák szemei, ha a várva-várt estére gondolnak, amikor majd a Jézuska kis csengetyüjének a hangja meg fog szólalni becsukott szobában...

Pedig bizony már jó pár esztendeje, hogy egyre szegényesebb, egyszerübb Jézuska látogat el az örvendező kis fiukhoz, leánykákhoz. A régi, szép békebeli, gazdag, bőséges karácsonyok boldog ideje elmult. Nincsen pénze a Jézuskának sem.

Karácsonyfák — tizezrekért...

Debrecen hagyományos karácsonyfa piacán — a Nagytemplom előtt — az idén is lehetett látni egy pár darab örökzöld tülevelüt. Akadt még egy-két szebb köztük. De ezeknek az ára bizony 18—20.000 koronára is felment.

A karácsonyfadisz

Karácsonyafiszeket darabonktnt 2—2500 koronáért lehetett csak kapni, az angyalhaj csomagja 500—600 koronába került. A datolya és narancs végkép elmaradt a karácsonyfákról. Nem kapható egyik sem,

— Még a csempészek sem foglalkoznak ezekkel a cikkekkel — mondják a kereskedők.

Az alma kilogrammja 6000, a diójé 6500 s a fügéé 12 000 korona. Egy kilogramm szaloncukornak 20.000 korona az ára, egy csomag gyertyáé (30 darab) 3000 korona. A gyertyatartó darabja 200 korona.

A csillagszórók megsoványkodtak, megkurtultak s ha meggyujtják legtöbb sustorogva ég el, csak épp csillagot nem hány. Jobbára már csak papiros disszel cicomázzák fel a fákat, de ezeknek a szines papiroknak az ára is ivenkint 250—300 korona. Az aranyfüst a diókra könyvenkint — egy könyv 2—3 dióra elég — 300 korona.

Hajdan

boldog békeévekben mily más is volt minden. Mikor a terebélyes, plafonig érő karácsonyfák roskadoztak a rájuk rakott cukorkák, csokoládék, csillogó diszek, narancsok, fügék, datolyák tömegétől.

De hát akkoriban

3 koronáért gyönyörü karácsonyfát lehetett kapni,

a narancs ára 10 fillér volt, a datolyának kilogramja 2 korona 50 fillér, a fügéé 40—50 fillér, a szaloncukornak pedig 2 korona 40 fillér.

A csokoládét kilónkint 4 koronáért mérték — ma 24000 korona — diót 50, almát 30 fillérért.

Arany-fillérekért

Az angyalhajat csomagonkint 10 fillérért vásárolták, a karácsonyfadisz darabja 50, a csillagszórónak 4, a gyertyatartónak 6 fillér volt Az aranyfüst könyvenkint 10 fillérbe került, egy iv ezüst staniol papir, melybe 40 darab cukorkát lehet csomagolni, 20 fillérbe — ma 1800 korona — szines pedig 30 fillérbe — ma 2600 korona — került.

S aztán akkoriban ott pompáztak a szebbnél-szebb finom kidolgozásu, eredetien ötletes német, — nürnbergi — játékszerek. Ma persze már ezeknek sincs hirük-hamvuk se...

Aztán sok, nagyon sok helyen bizony még karácsonyfára sem telik. Kicsi virágcserépbe beleültetett fenyőgalyak, ágacskák pótolják itt a karácsonyfák meleg, boldog ragyogását.

j B Gy.

Debrecen város pénzügyi és gazdasági tervei

Sok milliardos költségvetés — Mi lesz a fakompetenciával? — Végrehajtják a földreformot

Az ujesztendő küszöbén a város ügymenetében ismét napirendre kerülnek azok a fontos pénzügyi és gazdasági kérdések, amelyek aztán programmot szabnak a jövőre vonatkozólag azoknak, akik a város ügyeit intézik. Ezekre a kérdésekre vonatkozólag a *Hajdufőld* munkatársa kérdést intézett *Ary* Lajos főszámvevőhöz, aki a következőket volt szives mondani a legközelebbi pénzügyi kérdésekről:

A költségvetés

előmunkálatait már megkezdtük, azonban kész költségvetést csak március 31-én terjeszthetünk be. Addig indemnitás alapján intézzük a város pénzügyeit. A költségvetés *végösszege* többmint *10 milliard lesz* — azonban a szám nem is lényeges — mert ugy nevezett mennyiségi költségvetést terjesztünk be, — azaz tekintet nélkül a valutáris viszonyokra nem az összegre hanem bizonyos munkák elvégzésére kérünk felhatalmazást.

A mutatkozó szükségletet a szokásos forrásokból, a beruházásokra szükséges összegeket pedig hitelakció utján fogjuk megszerezni.

A költségvetéssel kapcsolatban

a törvényhatósági utak kiépitésére

és az utca burkolatozások tovább folytatására vonatkozólag *Ary* Lajos kijelentette, hogy a törvényhatósági utakon végzendő javitásokat az utadó költség előirányzatban előirt programm alapján fogják végezni.

A város utcái közül a Simonyi utat, a Péterfia utcát, a Rákóczi utcát és a halpiacot fogják a jövő év folyamán ujra burkolni.

A városi inségakció

Ary főszámvevő tájékoztatása szerint még javában folyik. Ebből 220 millió koronának kell befolyni. Az inségadóból tartják fent a népkonyhát amelyen számos munkaképtelen szegény kap ebédet. Azonkivül *ebből segélyezik az ugy nevezett intelligens szegényeket.* Ugyanis az utóbbi időben *egyre több és több munka és kereset képtelen uri ember fordul segélyért a városhoz,*

A város jövő évi

gazdasági programmjáról

és az aktuális gazdasági kérdésekről, tervekről *Zöld* József gazdasági tanácsnok tájékoztatta a „Hajdufőld" munkatársát.

A gazdasági osztály ügykörébe tartozó problémák közül elsősorban

a fakompetencia kérdése

az amely a debreceni háztulajdonosokat leginkább érdekli. Ugyanis teljes tájékozatlanság uralkodik a tekintetben hogy a jövő évben megkapják e az elmaradt fakompetenciát a háztulajdonosok.

Kérdésünkre *Zöld* tanácsnok kijelentette, hogy *még tulajdonképpen a városnál sem tudják, hogy mi lesz.*

Az erdőknek a hozadéka ugyanis alaposan megcsappant. Ebben az évben *mindössze csak 25,000 köbméter fát lehetett* kitermelni. Ezt a mennyi éget pedig a város kötelezettségei jóval tullépik. Az iskolák ugyan megkapják a szükséges fa mennyiséget a fakompetencia kiadásáról azonban csak december 28 án határoznak, amikor is egy szakértő bizottság ül össze hogy ebben a tárgyban javaslatot dolgozzon ki és hogy ezenkivül határozzon az erdőtelepitések ügyéről is.

A hortobágy hasznositása

hasznositása ügyében egyelőre várni kell.

Ugyanis Zöld tanácsnok a petroleum és gázkutatás kapcsán kijelentette, hogy egyelőre nem mondhat semmit, azonban mint szavaiból kivettük. a a hortobágyi gázkutatások ismét jó uton vannak és nem lehetetlen, hogy pár hónap mulva teljes eredményt hoznak. *Ebben az esetben a Hortobágy hasznositása egész más irányt fog venni.*

Egyelőre csak állategészségügyi szempontból kivánnak lényegesebb intézkedéseket tenni a Hortobágyon. Rendezik a dögtereket és modern alapokra helyezik a kórodát.

A legelőbérek

még nincsennek megállapitva, ezzel szemben azonban a gazdasági ügyosztálynál már foglalkoznak a *fedeztetési dijak kisebb* mértékü felemelésének kérdésével. Ugyanis a fedeztetési dijak eddig olyan alacsonyak voltak, hogy abból a város semmiképpen sem tudná fenttartani hires méntelepét.

A földbirtokreform

ügyében — Zöld tanácsnok tájékoztatásai szerint — a tárgyalások első része teljesen befejeződött. És igy a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárvák rövidesen megkapják a földjeiket.

A jövő esztendőben már *a földigénylők második kategóriáját, a földmunkásokat irják össze,* ezeknek az igényjogosultságát tisztázzák s ha ez megtörtént, akkor ezek részére is megindítja a tárgyaló bizottság a kisajátitási eljárást.

A földbiztokrendezés ügyeit intéző tárgyaló bizottság rövidesen megkezdi

a hazhelyek rendezését is.

A bizottság már előre is kijelentette, hogy a már régebben megállapitott városépitési és városrendezesi programmot nem akarja zavarni a házhelyrendezés által.

A város mélyebben fekvő pentjai ki fognak esni a házhelyrendezésből és a házhelyeket a homoki részeken fogják kijelölni, azonban ugy hogy ezáltal a város területe ne terjedjen ki, vagyis a kiosztandó házhelyeket az egyes kertségek, telepek és város széle közé eső területen jelölik ki.

Nagyjában ezek lennének azok az aktuális kérdések, amelyek a város pénzügyi és gazdasági életében rövid időn belül napirendre kerülnek. Az eredményes munkához azonban szükséges lenne, hogy a programm meg is valósuljon, mert hiszen szép nyilatkozatokat és még szebb szavakat már sokat hallott a közönség, amely végre valahára szeretne tetteket is látni a város vezetősége részéről.

BUCSU

Az éj arany és fekete
s lekacsint rank remegve a kóbor,
tar, kerekarcu égi remete.
Poharunkban csillog az ó bor.

Fehér virág, hulló öröm.
Még játszd el utólszor a nótám
s csókolj meg egyszer, való gyönyöröm
a nyár s szerelem siratóján.

Mindegy szivem. S most ég veled.
Nézzük meg utószor a holdat.
Szivem fölött a narcisz elpereg
s árnyékom a semmibe olvad.

EMBER SÁNDOR.

DIREKT IMPORTÁLT friss termésü teafajok
megérkeztek, mint: Ceylon, Narancsvirág, Pecco, Darjeling Arsam, Kintuck, Mandarin, Goldentyp és Hollandi vegyiték
KONTSEK GÉZA
DEBRECEN, KOSSUTH-UTCA 15. SZÁM.

KARÁCSONYI ÉS UJÉVI AJÁNDÉKTÁRGYAK
ugy bel-, mint a külföldi
ILLATSZEREK ÉS SZAPPANOK
stb. nagyválasztékban beérkeztek
a KORZÓ DROGUERIÁBA. Piac-utca 42.

Tisza István tudományegyetemi könyvkötő.
Dávidházy Kálmán
könyvkötészet és dobozgyár r.-t.
Füvészkert-utca.
Könyvkötés. Bőrtárcák.
Diszmüvek. Dobozok
Esőrangu munka, jutányos árak.

Három királyok utján

Három királyok utján ballagunk.
Langol Betlehem csillagmécsese,
Nagy idő óta ballagunk felé
És mégsem érünk oda sohase.

Három királyok utján ballagunk
És fáradtak és koldusok vagyunk,
Kezünk üres és tépedt a ruhánk,
S kóbor farkasok leskődnek reánk...

Szép Gyermekisten, Betlehem ölén,
Nézd semmink sincsen, tán csak : a remény.
Üres kezünkért meg ne haragudj,
Utonállóktól hangos ez az ut!

Ugy hull a csillag, s térdünk roskadó,
Kiáltunk Hozzád, s hangunk elhaló,
Rémektől népes ez a sivatag
S keservet, könnyet hurcol a csapat.

Ezt hozzuk Néked: nincs már egyebünk,
Mit jaszol-bölcsőd elé letegyünk.
Csak az a csillag ott fön az égen,
Ne lenne olyan messzeségben!

Megyünk, megyünk, ... És nincs pihenés ...
Hajt a remény s a kétségbeesés,
Ne hagyj elveszni égi Kisgyerek
Erőtlen lábunk feléd lépeget
S jászol-bölcsődhöz siet a jajunk,
Amig az éjben, pusztában, télben
Három királyok utján ballagunk ..

GYULA DIÁK.

Karácsonyi riport a Hajduföld munkatársairól

A szerkesztőség már előre is bocsánatot kér a nyájas olvasoktól.

Az irással foglalkozó embereknek van egy megbocsáthatatlan bünök: saját személyüket többre becsülik a köznél és életükben legalább egyszer önéletrajzzal, legjobb esetben önvallomással lepik meg a szánalomraméltó olvasó közönséget. Egyesek a megpróbáltatások napjaiban elkövetett hőstetteiket éneklik meg, a lirai költők magukhoz irnak ódát és a napilapok cikkekben örökitik meg szerkesztőségük tagjait. A *Hajduföld* szerkesztősége már most akar tulesni ezen a bünön és önvallomásait 1923 fekete karácsonyán hozza a nyilvánosság elé.

Hogyan készül a Hajduföld

Ezt a legöregebb zsidók sem tudnák megmondani. A szerkesztőség két szobájában kora délutántól kora hajnalig felbecsülhetetlen mennyiségü ember tolong. Egyetemi tanárok, papok, ügyvédek, orvosok, kereskedők és iparosok, rikkancsok, menekültek, titkos és nemtitkos drámairók, poéték és egyetemi hallgatók a diákszövetség összes szineivel — egymásnak adják a kilincset. Mindenki beszél és senki sem ir, végre kilenc óra tájban elcsöndesedik a zaj és a tördelő értésére adja a szerkesztőségnek, hogy másfél hasáb áll rendelkezésre. *Ezt a másfél hasábot este kilenc órától éjfél után kettőig irják.* Ebből lesznek a legszenzációsabb sajtóperek, melyek fölött a lap főszerkesztője uralkodik.

A főszerkesztő

Rendkivül sokoldalu ember. Egy személyben főszerkesztő, vőlegény, tartalékos tüzér főhadnagy, a Szefhe országos alelnöke, ünnepi szónok és publicista. Hivatalos helyiségében nem lehet mozogni a kéziratoktól és képzőmüvészeti könyvektől. Egész nap dohányzik, hol pipából, hol pedig vastag szivarokat szorongat ujjai között. Már számos terve ment emiatt füstbe. A szerkesztőség munkája fölött drákói szigorusággal őrködik. Minden cikkirótól megkövetteli, hogy mondataiban, ha alany nem is, de állitmány okvetlen legyen.

A kiadóhivatali főnök

Sokat beszél, de a hozzája intézett kérdésekre nem szokott válaszolni. Gyermekkorában előszeretettel tanulmányozta Kölcsey Parainézisét és azóta körmondatokban beszél. Türelme kifogyhatatlan. Sokszor az alkalmazottait félóráig is szidja anélkül, hogy az illető ezt észrevenne.

A segédszerkesztő

Még sohasem aludta ki magát. Nem létező üres óráiban lirai költészettel foglalkozik. Gyermeteg kedélyét még nem dulták fel az élet viharai, maga a megtestesült optimizmus. Szerkesztői ollóját rendszerint a tintába mártja és gummiarábikummal ir. Kedvenc cigarettája a „*Magyar*“:egyikről a másikra gyujt rá és igy füstöli ki szobájából a lap barátjait.

A riporterek

Ilyen kettő is van: egy barna és egy aranyszőke. A barna riporter nyugtalan vérmérséklet. Délelőttönként beszaladja a várost. Megjelenik a törvényszéken és pár perc mulva már a rendőrség folyasóján jegyez. Vezeti a sportrovatot és illusztris tagja a független magyar footballbiróságának. A szőke riporter inkább melancholikus és pesszimista, ami nem csoda, hiszen ő a városházi tudósító. Ő érdemel mindannyiuk között legtöbb tiszteletet

A humorista

A Hajduföld szerkesztőségében ő képviseli a fekete reakciót. Tulzó klerikálizmusát humorral takargatja. Emellett igen feledékeny. Titkára tizenöt egyesületnek, krokiirója nyolc vidéki és egy fővárosi lapnak, hetenként átlag négyszer tart felolvasást, egyik előadáson hegedül, másikon konferál, harmadikon a sugó szerepét alakitja. Iróasztala fölött figyelmeztető tábla lóg: „*Ne feledkezzél meg betévő napi atrocitásainkról.*“ Ifju életét humoreszkekre, vezércikkekre, lirai költeményekre és kritikákra pazarolta. *Még soha senki sem látta irni.*

Zsiga bácsi

Legszorgalmasabb munkatársa a lapnak. Ő hozza el a távirati iroda anyagát és ő szerzi be az állandó cigaretta szükségletet. Éjszaka kettőig fél háromig dolgozik a szerkesztőségnek és reggel négy órakor már a kiadóhivatalban szortirozza a példányokat, Jó hazafi és lelkes barátja a keresztyén-nemzeti irányzatnak.

A külső munkatársak

A Hajduföld legkülsőbb munkatársa Chileben tartózkodik, honnan hetenként küld egy kimeritő riportot. A többiek Furópában laknak. Egy szikár ébredő Kolozsvárról csempészi az oláh aktualitásokat, egy kassai ujságiró a felvidéki hireket gyüjtögeti össze. A vezércikkek irásában egyetemi és középiskolai professzorok segédkeznek, van a lapnak két református, egy evangélikus és egy katolikus papja. *Zsidó rabbit még eddig nem sikerült beszerezni.* Van a szerkesztőségnek egy tulszerény belletrisztája, négy házi lirikusa és egy közgazdasági rovatvezetője, aki megdöntötte a fizika törvényét is, mert bebizonyitotta, hogy egy test egyszerre több helyen is jelen lehet.

A legértékesebb külmunkatársak azonban a zsidók és a szabadkőmivesek, akik a szerkesztőséget állandóan ellátják jobbnál jobb anyagokkal.

Őróluk lapunk más helyén emlékezünk meg.

A régi borivók veszedelmei

Bursipán Boldizsár kemény elhatározással állott meg 1547 február 24-én Debrecen város főbirója, János deák előtt. Megjelent előtte azért, mert bünösnek érezte magát és meg csömörlött maga is viselkedésétől, de valószinüleg azért is, mert meg akarta előzni a feltétlenül bekövetkező büntetést. Megjelent tehát és önszántából keserves fogadást tett. Megfogadta, hogy soha többé nem fog állat módján a bortól lerészegedni, mint már sokszor annakelőtte, de ha mégis megesnék vele, akaszszák fel minden birói itélet nélkül.

Hogy a megszégyenült és elkeseredett *Bursipán* Boldizár megállotta-e fogadását, nem tudjuk. Fel nem akasztották. Tehát valószinü, hogy jóba foglalta magát.

Később is fordultak elő ilyen fogadástételek. Ezzel menekült meg a bort mértékén felül kedvelő atyánkfia a pálcától vagy a furatostól. Egyszer megmenekült, de annál roszszabb volt, ha másodszor is ilyesmiben találták.

Volt aki fejére, volt aki vagyonára, becsületére fogadott, 1660-ban egy fazekas esett bele a bünbe, nem is lett részeg, csupán bort ivott, holott megfogadta, hogy sohasem iszik. A becsületes fazekasmesterek céhe

kitiltotta a céhből az állhatatlan embert,

aki a tanácshoz könyörgött elnézésért. A tanács el is rendelte a fazekas visszavételét a céhbe, azzal a feltétellel, ha eklézsiát követ, ami a templomban nagy szégyenszemre szokott végbemenni.

Nehogy azt gondoljuk azonban, hogy a borivás maga esett kifogás alá. Az összeférr mindig a becsülettel, ha módján történt. Csak azok kerültek a biró elé, akik »fertelmes« módon, mérték nélkül beboroztak és igy eszük hijján gyalázkodó magaviselettel megbotránkoztatták a jámbor erkölcsü polgárt.

Jól tudták azt a mi eleink, hogy ha valakinél a bor veszi át a szót és tettet, azt gyakran a legnagyobb istentelen bünökre is ráveszi. Sokszor esik szó a vallatásoknál az ittasságról. A bajbakerült ember kapkodott fühöz fához s legtöbbször ittas voltával mentette magát. Néha használt is, néha azonban csak rontott a dolgán. Ha ugyanis kiderült, hogy a bünös gyakran folyamodott a búfelejtőhöz, még szigorubb büntetést kapott, mint részegeskedő ember.

A városnak messze föd re hires borkereskedelne volt

azidőben. Itt is sok termett, meg kereskedés utján is sok jutott ide. Innen azután vitték tovább, leginkább Lengyelországba: 1580 ban *Báthory István lengyel király, Vilnából Horváth András Debrecenbe küldte, hogy királyi udvartartása részére bort válaszoljon.* Olyan hire volt a debreceniek borának.

1705 ből azt jegyzi fel büszkélkedéssel a jegyzőkönyv, hogy a szécsényi gyülésre Rákóczihoz küldött követeink 200 cseber bort vittek az ajándékok között. S mikor Rákóczi a gyülésen megvendégelte a jelenvolt magyar urakat, a nagy traktán *a debreceniek által vitt bor izlett a legjobban.*

A város körül azidőben is voltak már szőlőskertek, de a legtöbb debreceni polgárnak a váradi hegyekben is szőlője volt. Egy-egy szüret alkalmával, az is nagy gondot okozott a Magistratusnak, hogy kiket hagyjon a város őrizetére. Mindenki szüretelt.

»A szüretre minden felé lakosink feltakarodnak.« Ilyenkor kihalt a város, a lakosok a »hegyen« szürték a csalogató nedüt.

Sok gondot okozott az is a Magistratusnak, hogy miképen vigye keresztül azt, hogy a borosgazdák el ne vonhassák borukat az adó elől. Erre a városnak régtől fogva privilégiuma volt s nagy jövedelmet huzott belőle. A borbirák vizsgálták a borokat s ha valahol ilyen »vakbort« találtak,

beütötték a hordója fenekét,

Még azonfelül is járt büntetés.

A városnak a kezében volt tehát a bormérés joga s azt nem is engedte megsérteni. 1717-ben a város katholikus plébánosa is bort árultatott. A tanács ráküldött, hogy hagyja abba. A plébános panaszkodott a küldöttség előtt, hogy mivel az érsekségtől semmi fundusa s porciója nincs, nehéz a megélhetese s hivatkozott más városokra, ahol szabad a bort árulni. Neki különben sincsen sok. A tanács azonban nem engedett.

A városnak tehát minden időkben sok bora volt. Itták is eleink kitartóan. Többször kellett azonben arra is deliberátiót hozni, hogy

a vasárnapi prédikációk alatt ne szolgáljanak ki semmiféle bort a csaplárok

s a két prédikáció között is csak az esetben, ha ebédjéhez vitetné valaki. Ha a csaplárosok megszegték e rendelkezést, »minden kedvezés nélkül« a főbiró büntetésébe estek.

Gondoskodott a tanács a zárórál is. 1755 ben elrendelte, hogy mivel hogy mivel sokan a csapszéken bort ivó emberek a borozást és mulatást késő éjszakáig is szokták gyakorolni, amikor már más jámborok nyugodalomra adták magukat s gyakran nagy lármázásokat és botránkozásokat követnek el, *télen 9, nyáron 10 órág lehet a csapszéket nyitva tartani.* Ha valaki azonban tovább akar mulatni, szabad lészen neki a szállására bort vinni, vagy vitetni, de ugy hogy lámpása légyen. Ha a zárórán tul is találnak a csapszékeken borivókat, azokat méltó büntetésük elvételére a városházára kisérték fel.

Mig a tanács ilyen és ehez hasonló eszközökkel igyekezett a borivás módját a tisztes mértékletesség szinvonalán tartani,

majdnem maga esett bele a hibába.

1699 ből olvassuk, hogy a Debrecenben időző királyi kommisszárius a tanácsülésen szóvá tette, hogy hagyják abba a városházán folytatott nagy sütés-főzést, »mert más helyeken olyan hirünk vagyon, hogy valamikor tanácsülés vagyon, mindenkor a tanács ugy marad és ugy esznek, isznak, vendégeskednek.«

(—ón —)

Lengyel KELMEFESTŐ
fest, tisztit legszebben ruhákat!
Csapó-u. 28. és Csapó-utca 95

HITETLEN

Ha csak félre fordul
nyugtalan szemed,
gyanum nyögve mordul
s marja lelkemet.

Nem hiszek szivednek,
nem hiszem szavad.
Száz vágy rádmeredhet,
míg egy pillanat;

s százznak integethetsz
vissza, játszi szem:
istenként szerethetsz
s én mégsem hiszem.

EMBER SÁNDOR.

Csodabogarak a debreceni sajtóban

Tévedni emberi dolog — mondja a közmondás — de még inkább ujságirói — mentegetőzhetnek azok, akik a debreceni sajtó egy és más részében csinálják a közvéleményt és a — tévedéseket.

Rövid idő alatt és nem is nagy fáradsággal összegyüjtöttük azokat a humoros baklövéseket, amelyek legutóbb a debreceni lapokban megjelentek s itt adjuk azokat a közönség és derék laptársaink okulására:

A fekete trikolór és egyebek.

Kisebb-nagyobb fogalom zavarok ugyszólván napirenden vannak laptársaink hasábjain. Nem szólva arról, hogy a debreceni délutáni lapnál az utcai pofozkodást olykor összetévesztik a karambollal és hogy feltalálták a *rablás kisérlete büntette vétségének* ujszerü terminus technikusát — helyi piaci árusok lapjában nemrégiben egy gyászhir jelent meg, amely a következőképpen kezdődött: „A városháza ormán *fekete trikolórt* lenget az őszi szél."

Ugy beszélik, hogy az érdekes háromszinü zászlót sokan megcsodálták a hir megjelenése után Debrecenben.

Stilus és magyarság

Ez emlitett két lap különben a stilus terén is utólérhetetlen.

„*A joguszláv kormány demarsot intézett Bulgáriának.*"

A délutáni hirlapnak közismerten kitünő stilus érzékkel rendelkező rendőri riportere ezt irja a „*Meglopott nászutasok*" cimü hirben:

„Kisujszálláson a bőrönd még a folyosón volt, később azonban nagy izgalom hatotta meg a fiatal párt, mert a bőrönd eltünt a folyosóról.

A némi nyelvérzékkel rendelkező olvasót pedig esetleg a guta is „*meghathatja*" ennyi nagyszerü magyarság láttára.

Minden kommentár nélkül közöljük azonban az alábbi rendkivül hangulatos cikket, amely szintén egy debreceni ujságban jelent meg.

— **Öngyilkos fiatal asszony.** Szomoru szenzációja volt tegnap este a máskor mindig csendes Téglaskertnek. A Létai-utca 94 számu ház előtt megállott a mentőkocsi. Uy futottak össze jobbról-balról, kiváncsi érdeklődéssel lesni, mi történt ott, ahol Koroknaiék laknak. Hát az történt, hogy a házbeliek perpatvara miatt elszomorodott egy fiatal asszony és halálra szánta magát. A legborzasztóbb marónáget, a kinos fájdalmakat teremtő szódát ivott fel vizben és felhajtotta. Rettenetes vergődése megindította még a kegyetlen szivet is. Telefon értesitésre el jöttek a mentők és gondos segélynyujtás után feltették a kocsira és kivitték az Auguszta szanatóriumba. Ott a jó orvos urak, ha tudnak, segitenek rajta. Koroknai Antalné, fiatal 27 éves asszonykat, akinek mérges sé ülése sulyos, ott ott siratják szeretteik kün a Téglaskertben a 94. szám alatt.

Azonban a csodabogarak terén első helyen mégis csak a baltazári sajtó vezet. Mikor ez év tavaszán a lap liberális körökben nagy nagyreményünek vélt gárdája bemutatkozott, a lapban hajmeresztő dolgok voltak olvashatók.

A vezércikk ezzel a szabatos mondattal kezdődött:

„neki tulajdonitott szándék ellen, hogy Angliát eltárgalásokból kirekeszteni akarná."

A Mansz közgyülése" cim alatt pedig ezeket irták:

„Az elmult héten péntekről szombatra virradó éjszaka, ismeretlen tettesek a Piac-utcai Neumann M. cég üzletét feltörték és kiraboltak.

Biró Jenő népjóléti hivatali igazgató megválasztásáról szóló hir pedig igy hangzott:

A tanács népjóléti hivatal igazgatójává egyhangulag Biró Jenőt választotta meg. Ez ellen még Párisban is tiltakoznak.

Ugyancsak itt történt meg, hogy a templomrend után egy alkalommal betettek egy Bugyi reklámot, aminek következtében annak egy része igy hangzott:

A Homokkertben délelőtt 10 óra kor Baltazár Dezső prédikál. *Ezt fagygyuzd meg komám!*

Hasonló eset történt egy alkalommal a másik reggeli liberálisnál amelyben a következő hir látott napvilágot:

— **Meghivó** Idős *Victor* János ma december 15-én pénteken délután 4 órakor a Templomegyesület helyiségében a vasárnapi iskola ügyéről előadást tart Szeretettel kérjük az érdeklődők szives megjelenését. *Uray Sándor ref. táncolni fog.* A hölgyek urak kéretnek, hogy lehetőleg estélyi ruhában jelenjenek meg.

Csürös Ferenc megkoszoruzza a sajat labat

Az alanti hir pedig szintén az alkony esti sajtóban látott napvilágot. A lap ugyanis közölte Csürös tanácsnoknak a hortobágyi Petőfi emléktábla leleplezésén mondott beszédét, amely nyomtatásban igy hangzott:

— Hortobágyi pusztán mélázó, kopott ruháju Vándordiak, kinek homlokán a költői lángész csillagtüze fénylik levett kalappal, meghatott lélekkel *a szellem óriást megillető alázatos hódolattal teszem le lábaimhoz* Debrecen város koszorujat.

A dolog pikantériája pedig az volt, hogy — mint ujságiró körökben beszélték Csürös tanácsnok maga irta meg a tudósitást.

Berzeviczy emlékbeszédet mond saját születése szaz éves jubileuman

Végezetül pedig álljon itt a helyi kőnyomatos mulatságosan „elirt" hire, amely gépirási hiba folytán igy hangzik:

Budapest, október 11. *Berzeviczy* Albert a magyar tudományos akadémia és a Corvin Mátyás egyesület elnöke a jövőhéten Olaszországba utazik, hogy az olasz tudományos és irodalmi körök meghivására Rómában és Triesztben emlékbeszédet tartson születésének most záruló 100-ik évfordulója alkalmából.

Ismerve egyes debreceni lapok nagyszerü szinvonalát remélhetőleg jövőre már egy egész vaskos kötetre menő csoda bogárral lephetjük meg ezeknek az ujságoknak nyájas de nagyon jámbor olvasóit.

Modern irodai berendezések,
üzleti könyvek gyári raktára.
Mindennemü nyomtatványok készitése. Levélpapir különlegességek.

Orvosi, jogi, gazdasági
és müszaki könyvek legnagyobb raktára.
Bármilyen nyelvü könyvek leggyorsabb beszerzési forrása. Hirlap és Folyóiratok előfizetési irodája. Zeneművek nagy raktára. Előjegyzési és fali naptárak, ugyszintén kalendáriumok olcsó beszerzési helye

Csáthy Ferenc
könyvkereskedés és irodalmi vállalat részvénytársaság. :-:-:-:-:

Hirdessen a Hajduföldben!

Gazdasági Takarékp.
R.-T.
Debrecen, Király utca 2.
Foglalkozik a takarékpénztári és banküzletek minden ágával.

Hölgyeim és Uraim!
Önök az őszi szükségletüket **legolcsóbban, legjobban és legszebben**
CSAK AZ UDVARBAN
az olcsó maradékvásárban Budapest, Király-u. 32. szám alatt szerezhetik be. Vékonyszálu, tartós, mindennemü fehérneműnek alkalmas rumburgi pamutvásznat, méterje . . Korona 7912.— 1500 drb. bőrerős fehéritett lepedő darabonkint 32,810 — kor ona, Bőrerős anginok métere Korona 7420.— Csodaszép kiváló minőségü széles férfiöltönyszövetek méterje Korona 35.270.— Széles gyönyörü női kelmék selyemcsikkal minden szinben, méterje Korona 9580. U. m feltünést keltő kosztümök, velour, raglán és télikabátszövetek, cloth, barchet, Schiffonok és kékfestő maradékok minden elfogadható árért.

Öntött és sajtolt
Butorveretek
Nickelezett réz és lackozott
Lószerszám veretek
legjutányosabban
Bészler Lajosnál
Széchenyi-u. 2.

Figyelem!
Mielőtt karácsonyi vagy ujévi ajándékot vásárolna el ne mulassza megtekinteni
KOSTYA JÁNOS
Debrecen legrégibb ékszerészüzletének kirakatait és győződjön meg szolid árairól és pontos :-: kiszolgalásáról. :-:
Széchenyi-utca 1. sz.

Ujbólkapható a dr Flesch féle
Skabosan-kenőcs
(azelőtt **Skaboform**)
Leghamarabb megszünteti a
viszketegséget,
sömört, ótvart, rühességet.
Szagtalan, nappal is használható.
TYUKSZEMET,
bőrkeményedést, szemölcsöt leghamarabb eltávolit a
a Dr FLESCH-FÉLE
CANNABIN
Kapható minden gyógyszertárban.

Nehéz az élet!
Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése
Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben).

HIREK

1923 december 25. (Kedd)
Nagykarácsony

1463 Mátyás király a törököktől elfogla ja ostrommal Bosznia fővárosát, Jajcát.

1745 Mária Terézia és Nagy Frigyes békét kötnek Drezdában.

Időjárás: Hazánkban változó felhőzet mellett tulnyomóan száraz és hideg idő uralkodik. A hőmérséklet éjjel 5—8 fokig süllyedt és nappal sem emelkedett

Időjoslás: Változékony, szeles idő várható, sok helyütt havazással, később hőemelkedéssel.

Közmüvelődési könyvtár nyitva reggel 10—11-ig.

Csokonai-szinház: Este fél 8 órakor: Leányvásár. Délután: János vitéz.

Apolló: Kis Midinette.

Uránia: Viharos éjszakák.

Vigszinház: 40 millió dollár eladó.

Omnia: Kölyök.

Meteor: Az arany szivü Lilián.

A Kossuth-dalkör müsoros táncestélye az Arany Bika dísztermében.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Murakőzy, Magyar Korona, Bocskay.

1923 december 26. (Szerda)
Prot.: István, Kath.: István.

1704 Rákóczi Ferenc hadait Scharudin német származásu ezredese árulása miatt megveri Heister Nagyszombatnál.

1805 A pozsonyi béke Napoleon és Ferenc császár között.

Közmüvelődési könyvtár: 10—1-ig, délután 4—7-ig.

Városi muzeum 9—11 ig 2—4-ig.

Csokonai szinház: délután Az elátkozott kastély tündére. Este Hattyulovag.

Apolló: Kigyómarás.

Uránia: Kiszabadult bestiák.

Vigszinház: A kilométerkirály.

Meteor: A rongyszedő leánya.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés, Csillag, Sas, Mátyás király.

1923 december 27 (csütörtök)
Prot.: János. Róm. kath.: János.

1914 Hermann Ottó, a kiváló magyar tudós meghal Budapesten szerencsétlen baleset következtében 79 éves korában.

1237 Julián barát hazaérkezik a Volga mellékéről s hirt hoz az ott lévő Nagymagyarországról.

Közmüvelődési könyvtár 10—1, délután 4—7 ig.

Csokonai szinház: Leányvásár.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálato tartanak: Kigyó, Arany Egyszarvu, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

Erdélyhez

Magyarország fellege
Nem lesz mindig fekete
Nem lesz mindig fekete!

Napsugarus ezüst habból
Lesz még bárány-felhő abból,
Lesz még bárány felhő abból!

Nem hunyt még ki Árpád vére.
Lesz magyarnak még vezére;
Száll a Turul még az égre!

Kigyul még a „Hadak-utja",
Szól a kürt — és Caba fujja!
... Megmozdul az Isten ujja!...

ZIVUSKA ANDOR.

— **Városi közgyülés.** Debrecen város törvényhatósági bizottsága decemben 29-én délelőtt 9 órakor közgyülést tart. A közgyülés tárgysorozatán szerepel a költségvetési felhatalmazás engedélyezése, a közigazgatási bizottság uj tagjainak megválasztása, a vizmüvek rendbehozatalára szükséges kölcsönnek folyósitasa, a telekértékadó és a jótékonysági adó ügye.

— **Eljegyzés.** Suchán Márta urleányt eljegyezte Dank József m. kir. tüzérhadnagy. (Minden külön értesités helyett).

— **A Csokonai-kör Madách ünnepélyét** 29-én, szombaton d. u. 5 órakor tartja a kollégium disztermében. A müsor főbb pontjai a következők: Dr. *Pap* Károly elnöki megnyitója után *Halassy* Mariska és *Vértes* Lajos, a Csokonai szinház tagjai adnak elő részleteket „Az ember tragédiá"-jából. — *Csurka* Lenke, szini akademiai növendék, Madách költeményeiből szaval. *Oláh* Gábor, a kör alelnöke, Madách világnézete cimen szabad előadást tart, *Baja* Mihály, választmányi tag alkalmi költeményt olvas fel. Belépődij: Tagoknak 1000 kor., nem tagoknak 5000 kor. Diákjegy 200 kor. Jegyeket a „Méliusz" könyvkereskedésben és előadás előtt a pénztárnál lehet váltani.

— **A városi muzeum** Karácsony első napján zárva marad. Második napján, szerdán délelőtt és délután nyitva lesz. Belépés dijtalan. Számos uj szerzeményen, a Sárváryféle örökségen, ásatási leleteken kivül láthatók a Déri muzeum tervei is.

— **A Gárdonyi Géza irodalmi társaság matinéja Debreczenben.** — Január 5-én délután a szinházban esemény számba menő matinét rendez a *Gárdonyi Géza irodalmi társaság*. A matiné müsorán szerepelni fognak a fővárosból *Kiss* Sándor operaénekes, dr. *Sólyomné* énekmüvésznő, *Csurka* Lenke, *Antony* Károly zongora müvész, *Havas* István a Petőfi társaság tagja, *Simon* Lajos a Gárdonyi-társaság elnöke. Ezenkivül a debreczeni városi dalárda, vonós négyes és a filharmónikus zenekar fogják a müsort változatossá s gazdagabbá tenni.

— **Az Ébredő Magyarok Egyesülete** helyi csoportjának vezetősége felhivja tagjait, hogy uj tagsági igazolványaikat legkésőbb január 16-ig az Eme hivatalos helyiségében délelőtt 10—12 és délután 4—7 óra között okvetlenül váltsák ki, mert ellenkező esetben a tagsági dijak behajtásával együtt járó költségeket kénytelen volna a tagokra átháritani az egyesület.

— **A jog és pénzügyi bizottság** december 27-én csütörtökön délután fél 4 órakor a Városháza tanácstermében ülést tart dr. *Vargha* Elemér tb. főjegyző elnöklete alatt. A tárgysorozaton 12 pont szerepel, köztük több igen fontos ügy.

— **Tavaszig zárva lesz a városi képtár.** A városi képtár a hideg idők beáltától kezdve tavaszig zárva marad, mivel a képtár termeiben nincsenek kályhák s a hideg ugy a teremőrök, mint a közönség egészségét veszélyezteti.

— **Elgázolt a mozdony egy munkást.** Borzalmas vasuti szerencsétlenség történt hétfőn reggel a Nagyállomáson, a fütőház melletti felüljárónál. A fütőház felé haladó tolató mozdony elgázolta Pataky János mozdonytisztitó előmunkást. *A mozdony keresztülment a munkáson s a fejét a törzsétől leszelte* s körülbelül 18 méternyire tolta maga előtt. A szerencsétlen munkás azonnal kiszenvedett. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat. *Pataky János öt árvát hagyott hátra a legnagyobb nyomorban.* A vasutasok körében mozgalmat inditottak a szerencsétlen család felsegitésére.

— **Ügyvédi hir.** Dr. Oreg Béla és Dr. Nagy János ügyvédek irodájukat Kálvin-(volt Egyház)tér 5. szám alá helyezték át. Telefon: 893.

— **Az evangelikusok karácsonyi akciója.** Szombaton osztotta szét *Fazekas* Győző lelkész az evangelikus szegények között azokat az adományokat, amelyek az összel meginditott segély akció során gyültek egybe. Az evangelikus hivek készpénzben egy millió koronát, természetben pedig 700,000 korona értékü adományt juttattak a karácsonyi akció céljaira. — A karácsonyfa ünnepély vasárnap délután 4 órakor volt az evangelikus templomban, ahol *Fazekas* Győző mondott költői szépségü beszédet. — Az ünnepély végén édességeket és cukrot tartalmazó kis szeretet csomagokat osztottak szét a jelenlévő evangelikus gyermekek között.

— **A nyomor jajszava.** Berky Gyuláné és nyomorgó családja részére ujabban *Bényey* Gyuláné 4000, X. Y. 1500 koronát, *Boczán* Béla pedig ruhaneműt, élelmiszert, cipőt adományozott. A nemes szivből eredő adományokat ezuton köszönettel nyugtázza a *Hajdufőld* szerkesztősége.

— **Alaptőke felemelés.** A Felsőtiszavidéki Bank Részvénytársaság tekintettel megnövekedett üzleti forgalmára, elhatározta az eddigi 20 millió korona alaptőkének 200 millióra való felemelését oly formán, hogy az eddigi 20.000 darab egyenként 1000 korona névértékü, bemutatóra szóló részvényen felül további 180.000, darabonként 1000 K. névértékü uj részvény bocsáttatik ki. Minden régi részvény tulajdona 4 db. uj részvény jegyzésére jogosit; 1200 K. árfolyam mellett, (külföldieknek 1500 K.) A régi részvényesek elővételi jogukat 1924 febr. 15-ig gyakorolhatják, mely idő alatt a részvények ára a jegyzéssel egyidejüleg a társaság pénztárába teljes egészében befizetendő. A régi részvényesek által igénybe nem vett, valamint a fentmaradó 100.000 db. részvény elhelyezéséről az igazgatóság gondoskodik, illetve azok elhelyezésére az igazgatóság nyert megbizást. Az uj részvények 1500 koronás árfolyam mellett adatnak ki. — Közli az intézet azt is, hogy a régi részvények az ideiglenes elismervény bemutatása ellenében 1924. január 1-től kezdve az intézet helyiségében Batthyány-u. 6. sz. átvehetők.

— **Karácsonyi táncestély a Royalban.** Első napján kedden este 8 órától reggel 4 óráig, másodnapján szerdán este 8—12 óráig. Az uj tánctanfolyamra felvétel még van. Tisztelettel: ifj. Schaff János tánctanitó.

— **Orvosi hir.** Dr. Lárencz Béla fogorvos a honvéd és közrendészeti kórház fogászati ambulatóriumának vezetéséről lemondott. 1924. jan. 1-től magánbetegeinek délelőtt 9—12, délután 3—5-ig rendel Rákóczi-utca 7. szám alatt. Telefon 14—92.

— **A zsidó Nagyváradi Napló njabb hazaárulása.** A Fehér (Weisz) Dezső szerkesztésében megjelenő *Nagyváradi Napló*, mely egyike a megszállott területek legarcátlanabb ántánt lapjainak, december 22-i számát majdnem teljes egészében *Károlyi* Mihály dicsőitésének szenteli. A lap kövér és dült betüs szedéssel közli *Szakács* Andor, *Hébelt* Edé és *Propper* Sándor idevonatkozó felszólalásait.

A Korzó-kávéházban karácsony mindkét estélyén Paul von Bolly és nyolctagu müvészzenekara hangversenyez.

— *Vásároljon Parfümerie Ilona Szt. Anna-u. 1.*

— **Elhunyt miniszteri tanácsos.** Komollói *Biró* Sándor kultuszminiszteri számvevőségi tanácsos vasárnap meghalt. Biró Sándor a közelmultban jött Debrecenbe, hogy a Tisza Egyetem uj klinikai telepének megnyitási munkálataiban részt vegyen.

— **Hadirokkantak figyelmébe.** *Vass* Károly tanácsnok felhivja a Debreczen területén tartózkodó nem hivatásos állományból származó hadirokkantakat, akik müvégtaggal vannak ellátva, hogy december 31-ig a müvégtag igazoló vagy rendelő jegyükkel nyilvantartásba vételük végett a városháza, félemelet 13. sz. szobájában levő hivatalos helyiségében a délelőtti hivatalos órák alatt 8—2-ig jelentkezzenek.

— A Korzó-kávéházban karácsony mindkét estélyén Paul von Bolly és nyolctagu müvészzenekara hangversenyez.

— **Schwarz auf Weiss.** (A Hajdufőld kassai tudósitójától.) A kassai rendőrség letartóztatta *Schwarz* Rudolf ujságirót, aki a felvidék lakossága között bolseviki röpiratokat terjesztett. A szélhámos kommunista azzal védekezett, hogy ő elméleti szocialista és nem akart forradalmat szitani. Kiderült, hogy a doktrines *Schwarz Weiss* József néven kisebb-nagyobb csalásokat is követett el. Az eljárás megindult ellene.

— **A postások karácsonyfa ünnepélye.** A postaigazgatóság a posta nőtisztviselők egyesületével együtt megkapóan szép karácsonyfa ünnepélyt rendezett vasárnap délután 5 órakor a főposta épületében. — Az izlésesen feldiszitett karácsonyfát a csillogó szemü kicsinyek és a gondjaikat otthon feledő nagyok tömött sorokban vették körül. — *Demkó* Jenő főigazgató szeretettől sugárzó megnyitó beszéde után több szép szavalat és ének hangzott el. Végül a buzgó rendezőség száznál több szeretetcsomagot osztott szét, amelyek részint kellemes édességeket és ennivalókat, részint hasznos ruhaneműeket tartalmaztak.

— A Korzó-kávéházban karácsony mindkét estélyén Paul von Bolly és nyolctagu müvészzenekara hangversenyez.

— *Vásároljon Parfümerie Ilona Szt. Anna-u. 1.*

— **Elsőrendü, házias, kitünő** Albert Belvárosi éttermének konyhája, az árak igen szolidak, előzékeny kiszolgálás. Vidékiek találkozóhelye. Minden este az országos hirnevü Jambó tambura-zenekar hangversenyez.

— *Vásároljon Parfümerie Ilona Szt. Anna-u. 1.*

— **Legszebb és legolcsóbb fényképek** Takács Vince és társánál Csapó-utca 16.

— **Mielőtt karácsonyi vagy ujévi fényképeit bárhol megrendelné, ne mulassza el megnézni HUSZTHY uj kirakatait. Müterem az ünnepek alatt is egész nap nyitva. Egyházter 3.**

— *Vásároljon Parfümerie Ilona Szt. Anna-u. 1.*

— **Simkovits Sándor élő- és müvirágüzlete megnyilt Kossuth u. 11.**

— **Szövetek,** barchetek, mosó áruk leszállitott árban *Benyáts* Emil főtéri üzletében Debrecen, Tisza-palota.

— **Kellemes szórakoztatóhely.** Royal nagykávéházban Beiter Géza szinfonikus zenekarával minden este ½9-kor játszik.

— *Vásároljon Parfümerie Ilona Szt. Anna u. 1.*

Kard, szurony és sarkantyuk **Kulcsár Imre és Fia** katonai feszerelések egyedüli szaküzletében **Debrecen** II Kálvintér 4 (volt Egyháztér) **Sapkamühely** u. ott bármilyen egyensapkák, női és férfi szövet, bőrkalapok, autosapkak készitése.

— **Egeret és patkányt** biztosan kiirt a huskonzervából készült szabadalmazott „Radikál“ irtószer. Készíti Standard laboratorium, Budapest, Kossuth Lajos u. 14. Kapható Debrecenben minden gyógyszertárban és drogériában.

— **Mesés könyvek**, képes könyvek, társas játékok legnagyobb választékban *Harmathynál*, Füvészkert-utca 14.

— **Papa, mama kérem**, ugy-e a Jézuska nekem is hoz képeskönyvet *Springer* bácsi könyvesboltjából.

— **Az ünnep mindkét délutánján öt órai kezdettel zenés ozsona a Korzó-kávéházban.**

— **Megjelent a 39-es Naptár** rendkivül érdekes tartalommal Debreceni katonák hősiességének nagyszerü dokumentuma ez a könyv. Vegye meg minden volt 39-es, vagy hozzátartozója. Ára 3000 korona Kapható lapunk kiadóhivatalában, Piac-u 59. szám, valamint minden könyvkereskedésben és ujságárusnál.

— **Ondolalás, fésülés**, hajfestés, parókakészités, kézapolás Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

— **Az ünnep mindkét délutánján öt órai kezdettel zenés ozsona a Korzó-kávéházban.**

— **Felhivási parancs!** Katonák, csendőrök, vámőrök! Ezennel figyelmeztetnek, hogyha bármilyen katonai felszerelésekre szükségük lenne, azt egyedül *Piskolty* hadfelszerelések lerakatában szerezhetik be a legolcsóbban. Ugyanott katonai és polgári szabóság. Szolid ár. Szakaszoknak még 10% engedmény. Debrecen, Kossuth u. 58.

— **Vágott és hullott hajat** legmagasabb árban vesz Ramminger hölgyfodrász, Varga-utca 1.

— **Az ünnep mindkét délutánján öt órai kezdettel zenés ozsona a Korzó kávéházban.**

— **Különleges katonai és polgári sapkakészitő** *Kotrás* Debrecen, Simonffy utca 5. Kész sapkák raktáron.

— **Kovács és Társa női divatszalon** ujból Püspöki palota, Hatvan-u. 1. II. udvar, földszint.

OMNIA

KEDD — SZERDA — CSÜTÖRTÖK
December hó 25—26—27-én

A KÖLYÖK
(T H E K I Đ)
Amerikai tragikomedia 6 felvonásban.
A főszerepekben:
Charlie Chaplin és Jakie Coogan.

Egy rongyos, de igaz szivü ember és egy csöpp legényke történetét látjuk ezen a filmen, mely kiválóságában sokkal többet nyujt mint sok más hasonlózsánerü film együttvéve.

PÉNTEK — SZOMBAT — VASÁRNAP
Az idei szezon kimagasló filmje
(Lagerlöff Zelma regènye)
Az iramszarvas csodája
7 felvonásban

Nem egyszerü filmtörténet ez, melynek célja elszórakoztatni egy-két órára, több, sokkal több ennél, olyan munka, amely jobbá, szebbé teszi életünket, megtisztitja le lünket. Aki végig nézte, végig sirta, végig kacagta ezt a filmet, abból jobb és nemesebb ember lett

Előadasok ünnep- és vasárnap 3-5-7-9.
Jegye övétel!

VIG SZILVESZTE-REST

Fogmüterem Budapestről
Mutassa meg rézfogát, müfogát
VÁRY JÁNOS
áll. vizsg. fogásznak
Darabos-utca 18 (Kollégium mögött).

SZINHÁZ

Mire készül a Csokonai-szinház

A Csokonai-szinház igazgatója már nagy részben elkészült a szini szezon most kezdődő második részében lejátszandó müsor összeállításával és már most megállapitható, hogy ez a repertoár még gazdagabb és nivósabb lesz az eddiginél is.

Ugy beszélik, hogy *Kardoss* Géza legutóbbi budapesti utjáról egész sereg uj operettet hozott magával. Legnagyobb részben a fővárosi nagy szinházak darabjait, amelyeket már a legközelebb müsorra is tüzet.

A repertoáz előreláthatólag szá mos opera előadással fog kiszélesedni s igy megérdemelt teret kap a nagyszerü opera társulat is, amely valóban megérdemli, hogy hozzá méltó módon foglalkoztassák.

Az operák

közül legközelebb a *Pillangó kisasszonyt* és a *Hoffmann meséit* tüzik müsorra, *Voith* Ilonkának, az operatársulat kivételes képességü primadonnájának fellépésével.

Az opera mellett természetesen az operett társulatnak is lesz dolga elég.

Kardoss Géza megszerezte előadásra a *„A kis grizettet,“ Jojó három vőlegényét, a Három grácit, a Pompadourt, Mézes kalácsot, Menyasszony háborut* s azonkivül fel fogja ujitani az *Orpheus az alvilágban-t, a Három a kislányt* és az annak idején nagy sikert aratott *„Hermelines nőt.“*

A drámák közül

a *Csöppség, „Balga szüz“* és Edmond *Rostand* nagyszerü *Cyranó de Bergerac-ja* fog szerepelni a müsoron.

Hir szerint az igazgató szeretné előadatni *Gorkij* Maxim *Éjjeli menedékhelyét* is, azonban aggodalmai vannak amiatt, hogy a szinügyi bizottság *„szakértői“* nem fognak-e nehézségeket támasztani.

Folytatódni fognak a nagysikerü és ritka magas nivóju

hangverseny esték

is, amelyeken természetesen csak a legelsőbbrendü európai hirü müvészek lépnek fel. Még talán januárban *Székelyhidy* Ferenc és *Medek* Anna fognak egy teljes estét kitöltő hangversenyt adni a Csokonai-szinházban

Az adminisztráció nehéz terhein kivül sok gondot ad *Kardoss* Gézának

a nyári állomás kérdése

is. A Csokonai-szinháznak ugyanis nincs nyári állomása.

Máramarossziget az oláhok elvették, Nyiregyházán más társulat játszik. Pedig a nyári állomásra feltétlenül *szükség van.* Ugyanis nyáron minden szinigazgatónak, akár játszik, akár nem, fizetni kell a társulatot. A mai fizetéseket véve alapul, ez egy hónapban a Csokonai-szinháznál 40 millió koronára rug. Ennyi ugyanis a müvészek, zenekar és a müszaki személyzet egy havi fizetése. Ha pedig a nyári szünet alatt nem tud az igazgató keresni, akkor ez azt jelenti, hogy 40 millió korona deficittel kell megkezdenie az uj szezont. A legalkalmasabb két hely a *Fővárosi Nyári Szinház* és a Szolnoki Szinház volna, ahol nyáron foglalkoztatni lehetne a szinészeket A kérvények azonban még mindig a miniszteriumban hevernek.

Ha nyári állomást nem kap a szinház, akkor is maradna még egy megoldási mód. Az tudniillik, hogy a város

egy arénát épitteine a Nagyerdőn,

ahol nyaranta játszhatna a társulat.

A nyári állomás kérdésének megoldása nagy előnyt jelentene a szinház nivójának emelése szempontjából is, mert hiszen az igazgató a mostaninál is nagyobb áldozatot hozhatna, ha tudná, hogy a következő szezonban nem deficitet kellene törlesztenie a bevételből.

A müsorral kapcsolatban egyébként olyan ellenőrizhetetlen és eddig meg nem cáfolt rémhirek terjedtek el a szinház környékén, hogy ismét előadásra kerül néhány helyi szerző darabja is.

Mint a legilletékesebbhez, magához *Kardoss* Gézához fordultunk felvilágositásért: — vajjon mi igaz a szállingózó hirekből?

Még semmi nesz nincs, — válaszolta némi aggodalommal *Kardoss.* Dehát előre ezt nem lehet tudni. Egyedül egy budapesti szerző járt nálam, aki itt akarja előadatni debreceni vonatkozásu darabját. Lehet azonban, hogy a többiek is megjönnek lassanként, — fejezte be szomoruan a szinigazgató, — azokra a többé-kevésbbé kellemetlen percekre gondol, amiket egy egy ilyen irásmü elolvasása szokott neki szerezni.

(X.)

Müsor:

Kedden délután: János vitéz, operette.
Kedden este: Leányvásár, operette.
Szerdán délután: Az elátkozott kastély tündére, mese daljáték.
Szerdán este: Hattyulovag, operette.
Csütörtökön: Leányvásár.
Pénteken: Leányvásár.
Szombaton: Szedike bohóság.
Vasárnap délután: Leányvásár operette.
Vasárnap este: Gyerekasszony, népszinmü.
Hétfőn este 7 órakor Hattyulovag, 10 órakor Monstre kabaret.

Operaházi hangversenyek a Bikában. (Este belépődij nélkül.) Karácsony első- és másodnapján délután 4 órakor és este 11 órakor a Bikában 4 klasszikus operai hangverseny lesz, amelyeken Novák Erzsébet sikeres müvészi rendezésében a magyar kir. Operaház két egyik legkiválóbb és legszebb hangu müvésze: Palay Matild, az Operaház szoprán-énekesnője és Székely Mihaly, az Opera basszistája lépnek fel. A délutáni előadások a félemeleti kishangversenyteremben tartatnak 3000 koronás belépődijjal. Jegyek a portásnál előre válthatók. Az esti előadások pontban 11 órakor kezdődnek és a Bika kávéházában és éttermében belépődij nélkül meghallgathatók. A teljes müsort lapunk hirdetési részében közöljük. Asztalok a főpincéreknél megrendelhetők.

„FUTURA“
A MAGYAR SZÖVETKEZETI KÖZPONTOK ÁRUFORGALMI R.-T.
TISZÁNTULI KIRENDELTSÉGE
Ferenc József-ut 44. DEBRECEN. *Rákóczi-utca 13. sz.*
VÁSÁROL:
mindennemü mező- és kertgazdasági terményt, továbbá fát, gyapjut és tollat.
Interurban telefonszámok: 2-53, 2-55, 7-69 és 7-94.

Szinházak és mozgószinházak közleményei

Csokonai-szinház

A karácsonyi ünnepekre az igazgatóság az idei szezon legsikerültebb darabjait tüzte müsorra. Ünnep elsőnapján, kedden délután dr Kacsóh Pongrác emlékére János vitéz kerül szinre Kovács Terussal a cimszerepben. Este a Leányvásárban Timár Ila fogja a közönséget elkápráztatni.

Szerdán délután a tegnap óriási sikert aratott mesejáték, Az elátkozott kastély tündére, este a hallatlanul mulatságos Hattyulovag kerül szinre.

Omnia-mozgó

A kölyök (The Kid), tragikomedia 7 felvonasban Charlie Chaplin és Jaki Coogan főszereplésével lesz az Omnia ünnepi müsora. Kérjük a közönséget, jegyeit elővételben váltsa meg, hogy a tolongás az esti pénztárnál elkerülhető legyen.

Iramszarvas csodaja. Egy különleges témáju, eddig nem ismert szenzációval készült film jut el hozzánk hatalmas külföldi és budapesti sikere után. Az iramszarvas csodája ez a film. A Nobel dij nyertes hires irónő, Lagerlöff Zelma regénye után készült, maga a film olyat nyujt, amihez foghatót még eddig nem láttunk. Ezt a filmet, amelyről a beavatottak azt tartják, hogy az idei évad legnagyobb eseménye, pénteken mutatja be az Omnia. Az északi népek legendás világában, beláthatatlan hómezők ősvadonában él az iramszarvas. Valami rejtélyes monda veszi körül az iramszarvast, babonás tisztelet övezi alakját. Ezen a misztikus tájon játszik a film. Az iramszarvas csodajához jegyelővétel az Omniaban.

Apollo-mozgó

Karácsony elsőnap: Kis Midinette, dráma 6 felvonásban, kisérő Kiki, a gyógykovács.

Másodnapján: Kigyómarás, dráma 5 felvonásban, kisérő 2 felvonásos amerikai burleszk.

Uránia-mozgó

Elsőnap: Viharos éjszakak, kalandorregény, kisérő Fridolin, a burlingtoni Jaguár.

Másodnap: Kiszabadult bestiák, kalandorregény 6 felvonásban, kisérő Elrabolt menyasszony, Kedélyes fogház.

Vigszinház-mozgó

Elsőnap: 40 millió dollar eladó, amerikai kalandorfilm 6 felvonásban, kisérők Házassági akadaly, amerikai burleszk, Osztrak skiderby, sportfilm.

Másodnap. A kilométerkirály, nagyszabásu sportfilm, az Elvarázsolt szálloda, nevettető fantasztikus filmtörténet 4 felvonásban.

Meteor-mozgó

„Meteor“ mozgóban az alabbi fényes müsorok kerülnek bemutatásra az ünnepek alatt. Karácsony első napján „Az arany szivü Lilián“, „Ut a boldogság felé“ főszereplőivel. Karacsony másod napján „A rongyszedők leánya“, kalandor történet és a fényes kisérő müsorok.

Karácsonysportja

Pesti levél

Elcsendesedtek a labdarugó pályák. A kényes primadonnák pihenőre térnek, ami ugyancsak a laikus szemében számit nyugalomnak, mert a vezető csapatok lázasan készülnek *a külföldi turákra.* Azt meg már a Hungária-köruti pálya sarkán fütyürésző villamos váltóállitó gyerek is tudja, hogy a túra többet ér a

legfergetegesebb tőzsdei hossznál is.

Fantasztikus számok röpködnek a levegőben. 5000 pezeta, 18—20 ezer lira fejenként. Ez bizony olyan összeg, hogy a közönséges halandónak összefacsarodik a szive.

5000 pezeta = 5000 arany korona! Felesleges itt minden magyarázat. És még mindig vannak olyan jámbor egyesületi intézők és komoly (?!) sportirók, akik felhördülnek, ha azt hallják, hogy a fővárosi labdarugók *álamatőrök.*

A legiellegzetesebb álamatőr

Schaffer Alfréd, a futball koronázatlan királya egyébként ismét megjelent Budapesten. A jó „Spéci" megérezte, hogy az MTK spanyol és olasz túrára indul, tehát

eljött szerencsét próbálni.

Most egy éve jól ütött be a bolt, akkor az MLSz megengedte neki, hogy Spanyolországban szerepelhessen az MTK-ban. A rossz nyelvek azonban azt beszélik, hogy I. Alfréd olyan magasan értékelte a tudományát, amelyet még az MTK feneketlen pénzesládája sem tud biztositani.

Ha már a túráknál tartunk, azt nem szabad elhallgatnunk, hogy a vidékiek fővárosi ellenségei

nagy irigységgel

vették tudomásul a szombathelyiek sikerét. A SzAK, a vidéki legjobb csoport két hete kint jár Spanyolországban s igen szép eredményeket ért el.

Körülbelül ez a megállapitás vonatkozik az *olasz vivókra is.* Nagy garral eljöttek Budapestre, hogy „megegyék" a magyar vivókat. Az utolsó pillanatban azonban megijedtek és kijelentették, hogy csak

„akadémiát" akarnak rendezni,

tehát a tuss nem számit. És jól számitottak. Dr. *Bertinettit,* a közismerten legjobb olasz kardvivót *Berthy* László ezredes tanitotta meg, hogy kell a leegyszerüsitett tökéletes müvészi technikával dolgozni. Az olasz rángatódzott, csapkolódott, de *Berthy* csodálatos nyugalommal verte vissza legszebb actióit s villámgyors porondriposztjai, vakmerő elővágásai és feltartó szurásai alatt megtört a szakállas hatalmas olasz bajnok. A szakértők szerint körülbelül 10 : 2 volt a tussarányuk.

Schentzer Zoltán alezredes ugyanigy elbánt vele. Általában az a vélemény, hogy az olaszok a tőr utólérhetetlen mesterei. Ezt a felfogást is

megdöntötte

dr *Lichteneckert* István és *Viscenti* párharca. A törékeny magyar bajnok látható elfogódottsággal állt ki a dobogóra. Az olasz bajnok fölényes lekicsinyléssel mérte végig. Néhány pillanat mulva dr *Lichteneckert* megkapta az első tusst. És ekkor állt be a fordulat. A magyar bajnokban feltámadt az önérzet. Összeszedte magát. Meg is volt az eredmény. Hajszálpontos szurásai egymásután „ültek" és *Viscenti* bosszusan ismerte be: Tussé! Tussé! Zugott a taps és vége lett a viadalnak. A párisi olypiadon tehát ismét a

magyar vivók felé fog mosolyogni

a győzelem istennője.

Általában atlétáink szorgalmasan készülnek az olympiadra, bár még ma nem biztos, hogy részt vehetnek-e benne?

Uszóink közül *Sipos* Márton esküdözik, hogy

világrekord idő alatt nyeri meg

a 200 m. melluszást, a 17 éves *Bartha* Károly pedig a hátuszásban akar helyre jutni. *Toldi* Sándor Tatóváros on készülődik. Már most 50 (!!) m. körül hajigálja a diszkoszt, 60 m. en felül a gerelyt, 45 m. körül a kalapácsot és jóval 14 m.-en felül a sulyt. Trénere *Mirángyi* Ottó nemrégiben látogatta meg a tóvárosi parochiában s csoda dolgokat beszél a 192 cm. magas szelid pap-atlétáról, aki *Somfay* Elemérrel együtt Csonka-Magyarország olympiai reménysége.

W. HERBSZT GÉZA.

Sesztina Lajos
vaskereskedése Debrecen
Alapittatott 185[illegible].
Vaskályhák, Tüzhelyek, háztartási és konyhaberendezések nagy választékban kaphatók.
Kelengye felszerelések!

Simonyi-uti villa
téli-nyári lakásra alkalmas, legmodernebb hét szobából s mellékhelyiségekből álló lakással, központi légfütéssel stb.
eladó.
Értekezni: Dr Jóna Kálmán ügyvéd irodájában Debrecen, Batthyany-utca 17. hz.

Egy év a sportban

Oesztendő végén, uj év küszöbén érdemes rövid visszapillantást vetni a keleti kerület egy évi, egyetemes sportmüködésére; érdemes végignézni mit dolgoztak a kerületi szervek. mit az atléták, labdarugók, mit a birkozók, úszók; fejlődött e a keleti kerület egyetemes sportja, gyarapodott e tudásban, javult e a sportszellem. romlott e a sporterkölcs az Ur 1923 esztendejében.

A labdarugó kerületben

a tisztujitást nagy érdeklődés nagy korteskedés előzte meg s a választások után mindenki azt hitte, hogy hosszu vajudás után megszületett az uj *munkakepes kerü'e*. Az uj tisztikar azonban csalódást keltett. Sok uj ember vonult be a kerületbe, hozzá nem értők és elfogult klubemberek s megkezdődött a személyeskedés és az elfogult klubpolitika. A kerület adminisztrációja gyenge volt, azonban nem gyengébb mint a többi kerületé.

A fegyelmi intéző bizottság fellebbezési tanács csak nagy nehézséggel, választott tagok helyén ülésenkint összetoborzott tagokkal dolgozott s ennek szomoru eredménye volt a sok hibás itélkezés és a tengernyi következetlen határozat A helyzet javulását mindenki az uj tisztikartól várja. Hogy a remény beválik e, *az a jövő titka*, . .

A tudásbeli szinvonala

határozottan emelkedett a keleti labdarugó kerületnek.

A válogatott mérkőzéseken már nem szenvedett sorozatos veresége-ket a keleti kerület. Dél ellen még veszitett ugyan 1 : 0 arányban, bár a vereség irreális volt, mert a DEAC játékosok nem játszottak. Közép ellen már 1 : 1, a serleggyőztes Észak ellen 0 : 0 arányban eldöntetlent ért el a válogatott, bár az erkölcsi győztes mindkét esetben teljes volt. A serlegmérkőzések során végre megszületett az első győzelem is. Közép ellen 3 : 0 arányban győzött a keleti kerület Vampetisch és Zsáry góljaival s e győzelmével a serlegmérkőzések eldöntőjébe került s tavasszal a fővárosi II. osztállyal játszik,

A vátogatottak közül Farkast, Fried II. Baik-ot, Fehért, Szolarszkyt, Zsáryt, Vampeti ch illeti a legnagyobb elismerés,

A bajnoki forduló

a tavasszal befejeződött. A bajnok a DVSC lett, megérdemelten de a szerencsétől is támogatva. Második helyen a DKASE, harmadik a DEAC. *Az* utolsó helyen DMTE kiesett az elsőosztályból s helyette a Buse került be, amely azóta egész szépen szerepel s sok meglepetést csinált. Az őszi fordulóban a DVSC vezet a DKASE és a DTE előtt Az utolsó helyen a Kisvárdai SE és az Ny-Kise áll.

A bajnoki mérkőzések *általában rendben folytak le*, botrány nem igen volt, meglepetés annál több, A bajnoki cimet valószinüleg ujra a DVSC fogja megszerezni a jövő évben.

A debreceni csapatok erőviszonyait mérlegelve megállapitható, hogy bármely más vidéki csapatnak egyenlő erős ellenfele, sőt a jobb II. osztályu és gyengébb elsőosztályu csapatokkal is sikerrel küzdöttek. Példa erre a DVSC győzelme a Szegedi Vasutas, a DKASE győzelme a Zugló, a DTE győzelme a Diósgyőri AC felett s a DEAC—DMTK eredménye a MAC ellen.

A sportszellem, a sporterkölcs a keleti labdarugó kerületben valamivel jobb, mint a fővárosban s a többi kerületben, bár ott sem rózsásak a viszonyok.

Nyilt titok, hogy a keleti kerületben már csak a DEAC az igazi hamisitatlan amatőr szellem képviselője,

A burkolt proffeszionizmus virágzik Debrecenben és a vidékén s több pikáns, kisebb-nagyobb fajta fizetésemelési, zsarolási kisérletről suttog a fáma . . .

Az atléták

derekasan dolgoztak az elmult idényben. Szorgalmasan treniroztak, több versenyt rendeztek. A versenyek erkölcsileg jól sikerültek, több uj kerületi rekordot állitottak fel az atléták, akik országos viszonylatban is megállják helyüket.

A közönség azonban gyéren érdeklődött az atletikai versenyek iránt s bizony, bizony sok volt a ráfizetés. A vidéki kerületek között bár a pontversenyt a vidéki bajnokságok során kelet balszerencséje folytán Pestvidék nyerte két ponttal kelet előtt — a legjobb, legeredményesebben müködő atletikai kerület kétségkivül kelet s ebben az érdem főképen Hadházy Dezsőé, Nánássy Zoltáné s a lelkes atléta gárdáé. A DTE, DMOVE, DEAC és a gazdászok atlétái szerepeltek legjobban, legeredményesebben, de szorgalmasan dolgozik Szolnok, Hajduböszörmény, Nyiregyháza is. A kerületi bajnokságokat az évben H, böszörményben rendezték meg nagy siker mellett.

Külön elismerést érdemelnek az agilis ifjusági atléták, különösen a DMOVE, DMTK atletái.

A birkozó sport

nem fejlődött ki, de nem is hanyatlott észrevehetően. A debreceni birkozók most azon fáradoznak, hogy visszaszerezzék a hegemoniát Nyiregyházától.

A DMTE. birkozók között sok nyers erő és tehetség van, de technikájuk fogyatékos. Egy Tiba, Erdei Kiss kellően kiképezve országos viszonylatban is elsők között foglal helyet. Szorgalmasan dolgoznak ujabban a DVSC, DKASE, DEAC birkozók is, mig a DTE-ben mintha stagnálás következett volna be.

Sokat használt propagandánk szempontjából a debreceni birkozóknak a DKASE versenye, amelyen a legjobb fővárosi birkozók, élükön az olimpiai győztes, dr Vargha Bélával indultak s káprázlatták el tudásukkul a nézőközönséget.

Megpróbálták meghonositani Debrecenben a *boxolást* is, de bizony a józan debreceni közönség nem igen vette be az ökölvivást.

A vivósport

hatalmasan fellendült Debrecenben s ebben a főérdem az agilis Békessy Béla vivó Clubé, amely a legjobb debreceni vivókat egyesiti magában s állandóan igyekszik néhai Békessy Béla százados nyomdokán haladni. Országosan kimagasló esemény volt a Békessy Béla emlékverseny, amelyen a legjobb magyar vivók vettek részt s az elsőséget Pata Sándornak sikerült megnyerni. A debreceni vivók közül Blemer, Takács Elemér vitéz Vértes, a két Májerszky, Tauller, Tolnay, Skalmizy, s a többiek országos viszonylatban is kitűnők.

Dr. Balázs Jenő bankháza Piac-u. 89. sz **Tőzsdei megbizások,** kosztpénz elhelyezés, kölcsönök, áruelőlegek.

Ferenczy Pál vivómester keze alatt pedig kitünő fiatal vivógárda neveltetett fel, mint Szabó Gyula, Simon Ferenc stb.

Az uszósportot

nem igen kultiválják Debrecenben, főleg kedvező uszók hiányában. A legtöbbet még a DKASE törödött az uszósporttal s rendezett versenyt is. Uszóink átlagban gyengék, országos viszonylatban számba sem jöhetnek.

A tenisz

bár rendkivül költséges sport, egyre több hivet szerzett magának.

A katonatiszti Lawnteniszkör pályája volt a legalkalmasabb, itt rendezték meg a kitünően sikerült bajnoki versenyt is.

Teniszezőink tudása a mult idényben erősen fejlődött, Wildner Károlyné, Váradi Szabó Andor főhadnagy a vidék legjobb teniszezői s a fővárosban sem sok legyőzőjük akad. Ők nyerték Debrecen, Tájátót, Miskolc, Felvidék, Szegeden a bajnokságot is.

A teniszsport tavaszra megnyilik s az egyetemi teniszpálya ujabb rohamos fejlődés elé tekinthet.

A tömegsportot

sajnos csak a katonaság fejlesztette, ápolta féltő szeretettel s meglehetős nagy eredménnyel. Az iskolán kivüli testnevelés szintén szép eredményeket tud felmutatni, bár munkája még kezdetleges.

A középiskolai testnevelés kérdése még mindég nincs megoldva közmegelégedésres a középiskolai Atletikai Club felállitása is még mindig késik, bár már égető szükség volna rá. A jelenlegi helyzet tarthatatlan.

A keleti kerületben Nyiregyháza több sportban erősen megközeliti, sőt felülmulja Debrecent. Csonkabiharban Berettyóujfalu dolgozik minden dicséretet megérdemlő módon s ért el rohamos fejlődést.

Hajduban Böszörmény, Szoboszló, Nádudvar most ébredezik. Összevetve az eredményeket, a keleti kerület az elmult évben észrevehetően fejlődött s aránylag még kevésbé mételyezte meg a fővárosból kiinduló s mindent megrontó, megfertőző anyagias üzleti szellem, amelynek terjesztője az idegen, siberfaj.

Az egyesületek anyagi nehézségekkel küzdöttek, annak ellenére dolgoztak, fáradoztak. Hibák mulasztások voltak, apró személyi csaták, veszekedések, botrányok ártottak az egyetemes sportnak; azonban fokozottabb munkával, vállvetve dolgozva a hibák kiküszöbölhetők, a mulasztások pótolhatók. S most az olimpiások előtt, amikor a magyar faj, Foszlánymagyarország a világversenyen akarja bebizonyitani életképességét, erejét, tudását, a vállvetett munkára, szorgalomra, kitartásra kétszeresen szükség van.

TAMÁSSY LÁSZLÓ.

Magyar csapatok külföldön. A magyar csapatok külföldi turautja, amelynek nem is annyira a sportsiker, hanem lira, pezeta valutaszerzés a célja, eddig félsikerrel járt. Az MTK Zürichben 1:1 arányban csak eldöntetlent birt elérni a Joungs Fellonos-al szemben; a Vasasok Spanyolországban első nap 7:2 (félidő 4:0) arányban vereséget szenvedtek a hirneves Barcelonától, de másnap 2:0 arányban győztek. A „33" FC Olaszországban, Alexandriában 0:0 eldöntetlenül játszottak. A Szombathelyi AK Spanyolországban az Európától első nap 6:3, második nap 2:1 arányban vereséget szenvedett. A SAK mindkét nap jobb volt, de kapusa megsérült.

A Békessy Béla-vivóklub Budapesten. A vidék, közelebbről Debrecen vivósportjának megbecsülését jelenti, hogy a fővárosba hivták vendégszereplésre a debreceni Békessy Béla-vivóklubot. Ugyanis a TTC vivószakosztálya január 6 án vendégül látja a Békessy-vivóklubot s ezzel is viszonozni akarja azt a szives, felejthetetlen fogadtatást, amelyben a Békessy emlékverseny alkalmával részesitették a fővárosi vivókat.

— **Képes- és meséskönyvek**, könyvujdonságok, imakönyvek, zenemüvek, levélpapirok, karácsonyfadiszek, eredeti müvészfestmények legnagyobb választékban Antalffynál.

Értektőzsdei árfolyamok (ezresekben)

Bankok:		Viktória	189	Lipták	18	Papiripar	41
Angol	92	Transzdan.	135	Gép és vasut	46	Fellen	—
Bosny.agrár	47	**Sányák és téglagy.**		Magyar acél	220	Hangyaipar	28
Földhitel	—	Bauxittröszt	460	Mérleg	30	Kábel	—
Fonási	240	Beocsini	—	Belga fém	140	Királyautó	7 5
Hermes	73	Borsodi	130	Motorgyár	42	Ostermelő	228
Agrár	—	Lőrinczi	110	Ólom	26	Gummi	140
HSzlavon.	33	Cement	90	Chandvir	140	Vasut forg.	—
Lloyd Bank	19,5	Unio	27	Rex	10.	Interrexim	35
Magyar hitel	575	Szászvári	370	Rima	101	Star	49
Ingatlan	305	Kohó	765	Roussemann	48	Telefon	140
Cseh	24	István	53	Rotmüller	20	Török patika	—
Forgalmi	42	Csep. tégla	25	Schlich	92.5	Unio szinház	20
Jelz.	150	Drasche	335	Schuller	35	Szolnoki	11
Ker. hitel	24 5	Magnesit	2950	Tendlorf	95	Zagyvapálfal	55
Leszámitoló	99	M. aszfalt	43	Vegyipar	32	**Cukorgyárak**	
Német	26 5	Á. Kősz.	2400	Vagongyár	73	Dé'cukor	445
Olasz	30	Kerámiai	110	Wörner	21.5	Horvát	700
Közp. Jelz.	16	Nagybát.	215	Fémkeresk.	30	Cukoripar	2975
Városi	12.5	Salgó	616	Vulkán	—	Mezőgazd.	545
Merkur	24	Ujlaki	—	Corvin gép	08	Mezőhegy.	339
Nemz. bank	44	Urikányi	825	**Textilipar**		Stummer	1400
Osztr. Hitel	170	Mori szén	63	Textil	16	**Élelmiszer**	
Keresk.	1245	Sajókondói	17	Gyapjumosó	66	Cinner	823
Hungária	25	**Nyomdák**		Szövőkötő	59	Fiumei	—
Wiener B	92	Athenaeum	225	Goldberger	86	Fruktus	—
Takarékpénztárak		Franklin	220	Győri textil	35	Halkeresk.	26
Belvárosi	37	Globus	55	Juta	185	Szalámi	20
Egyes.fővár.	14	Kunossi	23	Karton	90	Oceán	41
Kőbányai	25	Pallasz	50	Kender	95	Püspöki	10
Magy. Ált.	140	Pesti könyv	—	Pamut	245	Tokaji	38
Moktár	175	Révai	75	Szegedi	—	Villányi	60
Pesti hazai	3740	Rigler	95	**Vegyipar**		**Gáz és villamos.**	
Lipótvárosi	14	Stefaneum	8.5	Chinoin	30	Alt. Gázizzó	19
Biztositók		Fővárosi	31	Danica	110	Alt. Légsz.	710
I. Magy.	6250	**Vas és gépgyárak**		Diana	9	Izzó	785
Foncière	280	Koburg	43	Spodium	182	Just izzó	8.9
M-francia	—	Csáky	25.5	Flóra	118	Auer	300
Jég	—	Gépgyár	120	Hung. mütr.	210	Plőbus	46
Pannonia	1100	Fabián	16.5	Keleti	39	Vasm. vill.	39
Nemzeti b.	—	Fegyver	1400	Klein és Fia	11·5	Lámpa	240
Malmok		Fiankl	100	Klotild	95	**Olajmüvek**	
Back	87	Ganz D.	4825	Szikra	77	Marosi petr.	68
B.-miskolci	101	Ganz vill.	2280	Török	19	Olajipar	79
Concordia	70	Hoffher	188	Wander	18	**Sör és szeszipar**	
Békéscsabai	47	Kistarcsai	120	**Különfélék**		Baróti	12
Első Bpest	89	Kühne	54	Bárdi	12	Részv.-sör	235
Törökszntm.	235	Györffy	148	Boni	90	Temesi sör	130
Gizella	49	Kaszab	48	Brassói	790	Fővárosi sör	27
Hungária	87	Kissling	22	Corvin film	30	Gschwindt	252
Királymalom	54	Láng	135	Dorogi	26	Győri szesz	—
				Dunántuli	55	Tröst	102
						Keglevich	20
						Királysör	62
						Polg. Sör	
						Krausz	68
						Pannonia s	16
						Temesi sz.	140
						Szálloda, gy. fürdő	
						Pannonia	15 5
						Royal	—
						Egisz	54
						Ligetszanat	24
						Schwartzer	30
						Lukács	11
						Faipar:	
						Mercurfa	10,5
						Cserző	—
						Dharaszti	10
						Egy. fa	26
						Furniergyár	19.5
						Guttmann	670
						Hazai	150
						Honifa	12
						Kőrösb	8
						Kronberger	16
						Lignum T.	—
						Magy.-Am.	24
						Erdő	—
						M. Loyd	—
						Malomsoky	14
						Nemzeti	200
						Lichtig	12 5
						Ofa uj	525
						Rézbányai	—
						Szlavonia	67
						Nasici	2025
						Viktoria	12
						Zabolai	138
						Zentai	180
						Hitelfa	—
						Közlekedési váll.	
						Adria	500
						Atlantica	46
						Közuti	37
						Városi	36
						Bur	20
						Déli vasut	101
						Mefter	350
						Levante	180
						Miskolci	35
						Nova	134
						Államvasut	415
						Tröst	102

Elővételi jogok: Horvátcukor 200, Viktória mal. 560—180, Levante 675—725, Chinoin 20—22, Török 0·1—1, Kaszab 36—38, Királyautó 7 25—9, Cement 46—54, Urikányi 775—830, Borsódi szén 102—107.

Nem hivatalos értékek: Amerikai bank uj 7 fél—9, régi 8 fél—10, Fabank 5200—5700, Mobil bank 6000—6500, Böhm hordó 2 fél, Herendi 9—9 fél, Ingefa 10—12, Karáncsberényi 8500—9200, Nógrádhevesi 8000, Pharmácia 5 fel—6 fél, Községi nyomda 8—9, Kéve 1800—2000.

Ujonnan bevezetett papirok: Wiener bank 92, Hungária 21, Asfalt és kátrány 32, Móri szén 68, Sajókondói 17 fél, Csepeli tégla 25, Fővárosi nyomda 21, Bróei vagon 25 Palagyi 20, Unitás Central 175, Georgia 528, Fruktus 8 fel, Just izzó 8·3, W. Textil 17, Corvin film 29, Hangyaipar 27.

A mai nehéz időkben

a háziasszonyok még a kávéfogyasztásnál is takarékoskodni kénytelenek. Ajánlja ezért vevőinek a FRANCK féle „**ENRILO**"-t, melynek használata ugy a babkávét, mint egyéb kávépótlékot teljesen fölöslegessé teszi; mert a babkávéhoz hasonló erőss zamatu és tápláló. Kiadós voltánál fogva az állandó használatban rendkivül olcsó.

ENRILO.

Magyar korona: 3 01½

Zürichi zárlat

Berlin 140, Hollandia 217¼, Newyork 573, London 2491½, Páris 2892½, Milano 2475, Prága 1675, *Budapest 301½*, Belgrád 647½, Bukarest 285, Bécs 80, Szofia 410.

Devizaőzp. hiv. árf.

Dollár 21300—22400, francia frank 1095—1161, Svájci frank 3700—3920, cseh kor. 625—669, lei 115—128, lira 930—985, dinár 241—255, német márka —.—, osztrák korona 0 30—0.32.

Értéktőzsde

A mai tőzsdén a forgalom igen csekély volt, az irányzat azonban szilárdan alakult. Az árfolyamnyereségek forgalmasabb papiroknál 10 százalékot értek el. Zárlatkor a hangulat barátságos. A forgalom továbbra is szilárdult.

A kosztpénz 1 egynegyed, kasszára 2 háromnegyed.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat az utolsó napokhoz képest tartott vot. Az árak körülbelol 1000 koronával magasabbak. A forgalom közepesen alakult.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 109000—110000, egyéb 108000—109000, 79 kilós tiszavidéki buza 111000—112000, egyéb 110000—111000, rozs 82500—83500, takarm. árpa 75000—78000, sörárpa 84000—87000, köles 85000—87000, zab 86000—88000, o tengeri 83000—85000, uj tengeri 74000—75000, repce 200000—210000, korpa 48000—49000, lóhere 580000—660000, lucerna nagyaranka mentes 600000—680000, nagyarankás 550000—620000.

REGÉNY

Tavaszvárók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

Csak a lányok gondolkodtak másképen. Érdekelte őket a különös fiu. Ilyet még nem lattak. A révvárosi korzón Miska barátunk képviselte a nagyvilági elemet. Népszerü ember volt. Élcelődtek vele, de amellett tanultak is tőle.

Most is összebeszélt tücsköt-bogarat. Elemi iskolai apró diákcsinyeket, az időjárást, divatháborut, a lovasság harci értékének csökkenését és száz más legkülönbfélébb dolgokat. Volt valami különös adománya, ami előadását vonzóbbá tette. A legköznapibb dolog is élvezetessé vált az ő ajkán. Talán ruganyos, könnyed mozdulatai is hozzájárultak ehhez a sikeréhez.

Középen ment Ilonka. Figyelmesen hallgatta, összehasonlitotta Ákossal. Mindkettőnek a beszédén más vidék tájszólásának lehellete csapott át. Mindössze halvány árnyalat. Amit csak a figyelmes hallgató vesz észre. Mintha benne volna a hegyi patakok csobogása, évezredes erdők elhaló zugása . . . A szülőföld lelke, hangja mindenhova elkiséri őket. Ákos annyit beszélt erről a földről, hogy ő is megszerette, bár sohase latta.

(Folyt. köv.)

Nyilttér

A festő munkások szövetkezete felszámol, akinek a szövetkezettel szemben követelése van, 8 napon belül jelentse be.

Poszpis Kálmán,
Batthyany-utca 22.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Zongora- és vonóshangszerkeszitő műhelyt nyitottam

IONTE LÁSZLÓ

Fize-utca 30. szám alatt az udvarban.

Zongorahangolást és javitást elfogadok.

A NYIL-UTCA 56 SZ. HÁZ, A TÁRSY FÉLE BODAI 1085 □ ÖLES SZŐLLŐ, A BERCSÉNYI UTCA 38. SZ. HÁZ, A PÉTER MÁRTON FÉLE BODAI SZŐLLŐ, A HOMOKKERT, HARSÁNYI GUSZTÁV-o UTCA 13. SZÁMU HÁZ. o

Nagyon természetes, hogy mindezen ingatlanok eladását a 25 év óta fennálló Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat eszközölte és bonnyolitotta le!

Eladási megbizatások állandóan felvétetnek a

Veres-utca 9. sz.

alatti irodában, azonban az ingatlan tényleges értékével arányban nem álló

tulmagas, fantasztikus árak melletti megbizásokat a Nagy Lajos ceg nem vállal el

A Nagy Lajos iroda felhajtó ügynököket nem tart! A Nagy Lajos iroda senkihez le nem küld! Senkihez le nem megy! Senkit nem erőltet. Senkit nem kapacitál arra,

hogy eladó ingatlanának eladásával a Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalatot bizza meg! Akinek szüksége van a Nagy Lajos Iroda közremüködésére, tevékenységére, az megtalálhatja a Nagy Lajos Irodát Veres-u. 9. sz. alatt!

Néhány szó

egy eladó halápi birtokról

Vári Sándor ur most eladóvá tette az Elepen, Györfi-düllőben 69/a. tanya számu 20 katasztrális holdas tanya-birtokát Hogy milyen körülmények kényszeritették őt arra, hogy birtokától a lehető legsürgősebben, még potomárért is megváljon, azt ne kutassuk, de az a vevőre nem is tartozik!

Az Elepen vannak szikes talajok, de vannak ám olyan istenáldotta elsőrangu fekete földek is, melyek vetekednek a legjobb ondódi földekkel!

E birtok eladására a 25 esztendő óta fennálló Nagy Lajos Országos Ingatlanforgalmi Vállalat nyert egyedül megbizatást és kizárólagos rendelkezési jogot.

E birtoknak azelőtt, éveken keresztül Würdiger Mór ur (lakik Debrecenben, Késes-utca 90. szám alatt) volt a tulajdonosa, ő gazdálkodott abban személyesen. A Nagy Lajos iroda tehát közvetlen tőle kért fölvilágositást e birtokra nézve, aki volt szives a következőkben nyilatkozni:

> Uram! . . . Ez a birtok nekem a szememfénye, mindenem volt . . . Sajnos — változtak az idők . . fordultak a viszonyok és nekem meg kellett válnom birtokomtól . . . mindenemtől. Én ezt a birtokot ösmerem nagyon ösmerem . . . nálam jobban nem ösmeri senki.. Nincs az az „ondódi" vagy bármilyen más birtok, melyért odaadnám, elcserélném. Hálás volt az hozzám mindig . . . megtermett az nekem mindent . . . . Bár még egy zer lehetne az enyém . . . bár visszavehetném!"

Ezeket mondotta Würdiger ur . . . . könnyező szemekkel.

A birtok az őszi vetéssel együtt megkapható 100 millió koronáért. Megtekinthető bármikor. A jelenlegi tulajdonosa Vári Sándor ur künt lakik állandóan a tanyán A birtok rögtön átvehető. Az egyik tanyasszomszéd: Harsányi János ur, — a másik Kertész Imre ur.

A mai naptól

december 25-ig tart az olcsó nagy

KARÁCSONYI VÁSÁR

a

HANGYÁBAN

Főüzlet: RÓZSA-UTCA.

Óriási választék

karácsonyi cukorkákban, Koestlin féle teasüteményekben. Flóris, Suhajda, Pischinger és Lukács bonbonokban. Cognac, bor, pezsgő, tearum és Crém likörökben.

Ugyszintén az összes füszer és csemege árukban

Gömörei NÉMETH GYULA

tőzsdetag törv. bej. **értékpapirkereskedő**

FIÓK

BANKIRODÁJA

Debrecen Piac-utca 38. sz. I. em. alatt megnyilt.

Telefon szám: 7—95.

KÖZPONT: Bpest, VII. József-körut 69. — FIÓK: Tokaj.

NÉMETH JÁNOS magyar amerikai bankház Newyork Union Bank befizető helye. Girószámla a m. kir. Állami Jegyintézetnél. — Postatakptári számla 52882 sz.

Értékpapirok

vétele és eladása a legelőnyösebb feltételek mellett.

Tőzsdei megbizásokat

vállal bármely külföldi tőzsdére.

Tőkék kihelyezése

heti kamatra

KOSZTPÉNZ

legelőnyösebben.

Kölcsönügyletek.

Közvetlen összeköttetés a tőzsdével.

KOSZTPÉNZ

pénztáramnál minden összegig rendelkezésre áll.

Csak egyszer kóstolja meg

Urinók által, háziasan készitett finom hentesáruk üzlete megnyilt Debrecenben, Eötvös-utca 47. — Maróthy György-utca 40. szám alatt, az Eötvös- és Maróthy György-utcák sarkán.

Üzletnyitás minden reggel 1/2 7 órakor, — zárás 7 órakor.

Specialitás:

Friss, citromos házi kolbász és pácolt, füstölt házi disznósajt! és egyéb finom hentesáruk!

Pedáns tisztaság!

Cégtulajdonos: a NAGY LAJOS Áru- és Ingatlanforgalmi Vállalat.

A hentesáru készitmények háziasan vannak előállitva, a cégtulajdonos neje: Nagy Lajosné Artner Gizella és Nagy Esztike Kelemen Sándorné asszony (volt városi rendőrségi hivatalnoknő) személyes vezetése, közremüködése és felügyelete mellett! **Szolid árak!**

Nagyválaszték

női-, férfiruha és kabátszövetekben

barchetek, flanelek, zefirek, vásznak, harisnyákban és mindennemü rövidarukban a legolcsóbb napi árak mellett

Nádudvary Lajos

cégnél

Ferencz József-ut 26. sz.

Csúzod s köszvényed sohse lesz Ha kéznél van az „Indaszesz"

Gyártja: Inga Müvek Rt., Budapest, X., Szapári utca 81. Képviselő Debrecen és vidéke részére Biró Sándor kereskedelmi ügynöksége,

Ne menjen senki kész ruhaüzletbe, hanem siessen Péterfia-u. 42. szám alá

TEGDES JÁNOS-hoz

ki karácsonyig 260,000 koronától saját szövetjéből mérték után készit férfiöltönyöket. Női és katonaruhák olcsón, forditásokat legolcsóbban. Tisztviselőknek napi árból 30 százalék engedmény!

Kiadja: Hajdufőld Lapkiadó Vállalat.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések dija hétköznap 10 szóig 200 kor. minden további szó 20 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 300 K, minden további szó 30 kor. Vastagabb betüből szedett szavak kétszeresen számittatnak

Mely szóke,
kékszemü fiatal hölgy levelezne környékbeli, ideális gondolkozásu huszonnyolcesztendős gazdálkodó fiatalemberrel? Ismeretség után házasság nincs kizárva. Leveleket diszkréció mellett „Téli rege" jeligére a kiadóba kérek.

Plüsé és gouvre
legszebben készül, szépp alástok, Arany János-u. 20. Farkas Bella

Perzsaszőnyeg
leverő villa kapható. Társi Antal, Szent Anna-u. 12.

Féderes kocsik
ujak és használtak eladók. Nagy Gyula kocsigyártó mester, Erzsébet ut 17 sz.

Város alatt
Diószegi-at mellett 5 hold szántóföld eladó, Honvéd-utca 26. szám.

Fekete föld
Hosszupályiban 126 hold bérbeadó. Simonyi-ut 19.

Menekült joghallgató
irodai alkalmazást keres. Cim a kiadóban.

Karácsonyi fényképek müvészi kiállitásban csakis Ruzicskánál készülnek, Piac utca 32.

Kettőszázezer korona jutalmat
adok annak, ki a padlásomról ellopott fehérnemüek tolvajának kézrekeritéséhez hasznos utbaigazitással szolgál. Diszkréció biztositva. Az ellopott tárgyak leirása, avagy legtöbbnek mintája és mása megtekinthető a Kardos László cégnél, Kossuth-u. 9. üzleti órák alatt. Telefon 113. szám. Kardos Zoltán.

Zongoratanárnő
akadémiai módszer szerint tanit és a városi Zenedében vizsgáztat. Cim a kiadóban.

Megbizatásokat Budapestre
magán- és kereskedelmi ügyek pontos és gyors elintézését elvállalja nyugalmazott főtisztviselő. Cim a kiadóhivatalban

Bankszakmában
jártas férfi- vagy nőtisztviselő azonnal felvétetik. Gazdák Bankja, Kossuth-u.

Villanylámpaernyő
montirozást, fehérhimzést, gobelinképek készitését vállalom, Görbe-u. 1.

Eladó
egy nagy vaskályha, Csillag-u. 82.

Eladók kézalul
cserépkályhák, kis vaskályhák, csinos kis asztalsparherd, könyvszekrény, ruhaszekrények, szalon asztalka két fotellel, henoser, hintaszék, zsakett öltöny, szmoking kabát mellénnyel, férfi ranglánkabát, teljesen uj férfi télikabát, női aranykarperec, női aranygyürü 3 brilliánssal, kerékpár, négykerekü kézikocsi teherszállitásra, vizvezetéki leöntőkagyló, kis kutszivattyu csövekkel, csatornaszem. Kelemen Sándornál, Meszena utca huszonhat szám alatt.

Olasz
mester mandolin 60 ezer koronáért eladó Rákóczy-u. 26. kapu alatt.

Egyszerü
butorozott szoba január 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Tanuló
fizetéssel felvétetik Tóth Gyula vasüzletében.

Perzsaszőnyeg
4x3 eladó. Burgondia-utca 17.

Bálint József asztalosnál
butorok, konyhaberendezések raktáron. Csapó-utca 67.

Házi bor
literenként kapható Sestakert, Poroszlaint 48.

Berzéki
fényképészeti müterme Piac-utca 38. Mindenkor a legszebb kivitelben a a napi árnál 25 százalékkal olcsóbban készit fényképeket.

Eladó
folytonégő kályha, teljesen uj, jutányos áron. Tárkányi, Arany János-u 56.

Elsőrangu ká pitos
Szabó József, Vargautca 1. Szent Anna sarok. Kész henoserek raktáron.

Családi ház.
Tócóskert, Méhes-u. 17. számu ház családi okok miatt jutányosan eladó Értekezni lehet a helyszinen.

Eladó
egy szőrrel bélelt bunda, vadászemberekne k, utazó foglalkozásuaknak különösen alkalmas. Cim a kiadóban.

Eladó
Debrecen alatt
22 hold prima föld
sürgősen.
Értekezhetni: Timár-utca 13.

Eladó földek, házak, szőllők!

Ezen ingatlanok eladása felett a NAGY LAJOS Országos Ingatlanforgalmi Vállalat rendelkezik, egyedül csak ott köthető meg azok vétele, ott teendő le a vételi foglaló is. **Iroda: Veres-utca 9.**

Hivatalos órák: reggel 8 óráto esti 6 óráig állandóan egész nap!

A bábaképezde közvetlen közelében levő

Homokkert, Bujdosó-u. 25. számu ház és szőllő eladó!

Majdnem egy katasztrális hold termő szőlő, melynek olyan bora van, hogy csodájára járnak, vetekedik a tokaji borokkal! — Van ebben a szőlőben egy két szobás szerényebb lakás, mellékhelyiségekkel. Présház, sertésól, elkeritett baromfi-udvar, jó vizü szivattyus kut, termő gyümölcsfák.

A vevő rögtön átveheti az egészet és rögtön beköltözhet!

Ára 20 millió korona!

Vasutasok! Postások! Házvevők!

Eladó kis családiház!

Az állomáshoz néhány percnyire, mindjárt a Homokkert legelején, a Szabó Kálmán főutcából balkézfelől benyilló legelső csendes kis utcában, az

Akácfa-utca II. számu ház!

Rögtön beköltözhető! Lakó nincs!

Két szoba konyha, speiz, nyárikonyha, két kamara, karámozott nagy sertésól, baromfiól, jóvizü szivattyus kut konyhakert, szőllő, gyümölcsös.

Alkalmi vétel!

ELADÓ!
20 kat. hold tanyás birtok az Elepen.
Rögtön átvehető!

Kitünő feketeföld, egy tagban. Elep 69/a. tanyaszám. Egyszerübb tanyaépülettel, két szoba, konyha, nagy istálló és baromfi ól, jóvizü kut, 3 hold benne a kaszáló, a többi mind szántó. Nyolc hold bevetve buzával, a többi tavaszi mag alá beszántva. A Györfi dülőben. Tulajdonosa: Vári Sándor ur, aki állandóan kint lakik. Tanyaszomszédok: Harsányi János és Kertész Imre urak.

Ára kataszt rális holdanként 5 millió korona!

Alkalmi vétel!

Ennyiért ma a homokon sem kap valamire való földet!

Azonn li beköltözésre kap a vevő nagyon szep három szobás utcai laka t, üvegezett verandaval és minden mellekhelyiségekkel
a Hatvan-utcai kisállomás melletti Tócóskertben

a Szondi-utcza 6. sz. házban.

Alkalmi vétel!

Akik olcsobb házat, nagy udvarral, nagy kertel, szőllővel akarnak venni: olcsó pénzert!

Rigó János uram és felesége

Szabolcsból jöttek ide, itt vettek maguknak házat de nem tudják sehogysem megszokni Debrecent és vissza akarnak menni Szabolcsba, még pedig sürgősen, ezért aztán kénytelenek **hát ukat ugy adni, ahogy veszik!** Van pedig ez a ház a vagongyár közelében. a Honti utca folytatását kepező

Mező-utca 9. és II. sz. alatt!

400 négyszögöl telek. Szőllő, konyhakert. Tégla épület, cseréppel fedve. Jó karban tartott épüle. Egy szoba, konyha, speiz. — A konyhában berakott, igen praktikus sparherd, sütőkemencével. — Jó vizü kut.

Idegen lakó nincs! Rögtön beköltözhető!

Ha egynek nincs annyi pénze

álljanak össze többen, vegyék meg közösen s aztán osszák szét egymás között, ki hány holdat akar belőle

ezt a 92 holdas birtokot, melyet most hirtelen közbejött családi okok miatt nevetséges potom árért, az egészet

60 millió K ért megkaphatják.

A birtok részben sárga, részben barna homok Nem szikes, nem vizallásos. Pestmegyében, Orgovány község alattfekszik Közel Pesthez és Kecskeméthez. Épület nincs rajta. — Vasuti állomása: Izsák. Orgovány és Izsák határa ma már egy betelepitett város képét mutatja Kisebbnagyobb tagot munkálnak ott az emberek. Oda épitkeznek, ott laknak állandóan, télen-nyáron. Vannak tanyai iskolák. Épen a birtok mellett is iskola van! A birtok részletes leirasa teljesen dijtalanul kapható az irodában.

A tulajdonos elhalálozása folytán olcsóért megkaphatják a

Rigó-utca 12—E. számu nagytelkü családi házat!

A Rigó utca folytatása a Homokkertnek. Néhány lépé nyire van a sertésvásártértől.

Még két éves, adómentes uj épület. Cseréppel fedve. Két szobás lakással!

Az egész ingatlan pár nap alatt beköltözhető.

Tulajdonosa a néhai Feigel Bertalan örökösei.

Megkaphatják 12 millió koronáért! Esetleg még olcsóbban is!

Csak egyszer kóstolja meg

Vegyen egyelőre csak 5 deka friss disznósajtot. Disznósajtunk háziasan van elkészitve, pácolva és füstölve!

Csak egyszer kóstolja meg!

Nagy Lajos cég finom hentesáru üzeme Eötvös-utca 47. — Maróthy György utca 40. Mindennap délután 5 órától **háziasan** készitett friss tepertős pogácsa! Sült kolőász! Friss töpörtő állandóan!

Gallérokat, kézelőket, frakkingeket
modern gépekkel felszerelt saját mühelyemben tisztitok.
Kelmefestést minden szinre minta szerint.

Gyászruha 24 óra alatt készül.

Vegytisztitás legujabb módszer szerint.
Egyháztér 5 szám alatti főüzletem vezetését átvett m.

Mühely és fióküzlet: Batthyányi-u. 26

Szives pártfogást kér tisztelettel
PALOTAI LAJOSNÉ.

Gyászesete alkalmával

forduljon bizalommal a szolidságáról ismert

„FEHÉRTÓI"

temetkezési intézethez

Degenfeld-ter 4 (Saját ház.)
Telefon nappal és éjjel 11—85.

Temetéseket ugy helyben, mint vidéken a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelig, a legjutányosabb árban, személyes felügyelet mellett, a legnagyobb pontossággal végez.

Hullaszállitást az összes Egyetemi klinikákról gyorsan és pontosan eszközöl.

Exhumálást a legolcsóbban vállal.

Raktáron tart fejfa alaku Müöveket több szinben és kivitelben, valamint **Művirágkoszorukat** nagy választékban.

Tisztviselőknek árengedmény!

TRIUMPH

IROGÉP
KÁLDOR R.-T.
Budapest Newyork
PALOTA

Szardiniák PIAC-UTCA 51.
Thon-hal Főpostával szemben
Humar
Kaviár
Pástétomok
Telefon Huskrémek
70 Gombakonserv
Alapitva 1823. Sajtok, likörök stb.

CSANAK JOZSEF R. Rt. füszer és csemege üzletében

Száraz tüzifa

apritva és hasábokban
Hazai és külföldi szén
azonnali szállitásra legolcsóbb napi árban beszerezhető

Bartha fa- és széntelepén
Ispotály-u. 3—b. Telefon 7-85

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdajában Debreczen, Ferencz József-ut 59.